

VII Přílohy

Příloha 1 - Reakce respondentů na příběh Svatba

1. HM – svatba

(rozhovor volně navazuje na příběh Manželský večer, ale už se začíná týkat tématu svatba)

AP: A některý lidi čekaj, až dostudujou, pak se teprve vemou....

HM: To nám říkají skoro všichni. To nám říkali i mí rodiče, kteří s tou svatbou z počátku nesouhlasili. Jako k čemu to je vlastně dobré, když se po té praktické stránce nic nezmění. Jenomže my jsme se nebrali kvůli praktické stránce, my jsme se brali protože... to se těžko vysvětluje. Protože jsme cítili, že je pro to ta správná chvíle, je třeba ten vztah někam posunout, nehledě na nějaké duchovní nebo spirituální vnímání toho, co to je manželství. Což je věc, kterou moji rodiče třeba absolutně nemůžou pochopit, protože to jsou takoví ti tvrdí středostavovští materialisti, pro které tohle je mimo jejich styl uvažování. Takže my jsme to nepojili s těmi praktickými věcmi.

AP: Tamary rodiče to mají jinak?

HM: Tamary rodiče se k té naší svatbě v podstatě jako nevyjadřovali. Že oni nám řekli, že jsme dospěli a že je to naše rozhodnutí, které oni respektují. Oni s tím jako souhlasili, oni s tím neměli problém. Nebo ani ti mí rodiče s tím neměli problém z hlediska jako podstaty, že by jim Tamara vadila. Oni akorát jsou takoví hodně konzervativní v tom smyslu, že škola, práce, sňatek, děti. V momentě, kdy to někdo trochu přehodí, tak jsou z toho takoví vykořelení. A to byl ten hlavní problém. Takže oni potřebovali čas na to, aby se s tímhletem srovnali.

A ti Tamary rodiče říkali: To je vaše věc, my vás máme rádi a my jsme předpokládali, že jednou se vezmete, a jestli se vezmete teď nebo za dva roky, tak nám je to vlastně úplně jedno. Je to vaše rozhodnutí. Tak ti nás respektovali jako svébytné bytosti.

AP: Proč si ženatej?

HM: Protože jsem měl za sebou, nebo měl jsem dlouhodobou, dlouholetou partnerku, kterou jsem považoval za svou životní partnerku, a přišlo mi, že jako to, že ji představuju jako přítelkyni, neodpovídá tomu, jaký je mezi námi vztah. Já si pod pojmem přítelkyni představuju někoho, s kým chodím jako na rande a tak, ale to co bylo mezi námi za vztah, to už nebylo ten vztah jako partnerský, chození, to už jako my už jsme spolu v podstatě žili jako manželé, ale nebyli jsme oficiálně manželé. A proto jsem chtěl to jako posunout.

(kráceno)

HM:... to je asi ten důvod. Že pro sebe, i pro to okolí jsem tím sňatkem chtěl symbolizovat to, jak prostě je pro mě ten vztah důležitý.

(kráceno)

HM:... sice můj táta mě z toho obviňoval, že to domluvila máma s Tamarou, že ty ženy to tak jako chtějí ty sňatky, že já jsem se tomu podvolil. A myslím si, že snad má pocit, že to tak je teda. Ale jako upřímně můžu říct, že tak to není. To byla dohoda, oba dva jsme to tak chtěli, oba dva to cítíme stejně, ani jeden z nás toho nelituje, že jsme to tak udělali a naopak jsme rádi, že jsme to tak udělali, protože pořád cítíme, že jsme to udělali správně. Ve správný čas, správnou formou.

AP: Co by se mohlo stát, kdybyste to tak neudělali?

HM: To je otázka, z jakého důvodu bychom to neudělali. Jestli bychom podlehlí třeba tomu tlaku mých rodičů. To je asi taková nejpravděpodobnější varianta. Tak co by se stalo?

AP: Nebo co by se mohlo stát?

HM: Myslím si, že... vlastně my jsme tu svatbu připravovali rok, takže rok a něco už vlastně jsem v takové nějaké fázi té přípravy, přemýšlení o manželství a myslím si, že kdyby ten rok nebyl, tak že dneska bych byl méně dospělý. Myslím si, že mě to posunulo k nějakému sebe rozvoji, že jsem se stal dospělejším člověkem, dokončil jsem takové to osamostatňování od rodičů, pokud bych nebral v potaz to, že mě posílají peníze, abych měl na nájem, ale takové to mentální odpoutání od rodičů jsem dokončil. Kdyby ta svatba nebyla, tak si myslím, že bych byl méně dospělý, byl bych na těch rodičích více navázaný a myslím si, že by to možná zanechalo nějakou trhlinu na tom vztahu s Tamarou, protože já bych tím vlastně ukázal, že ty rodiče poslouchám víc, než nás dva. Že vlastně je předřazuji. Takže v tom by mohl být nějaký problém. Já si myslím, že v důsledku bychom to asi zvládli, ale nebylo by to ideální, protože takhle mám pocit, že všechno zapadlo tak, jak mělo být. A jiný důvod, proč bychom se nevezali... Docela významným důvodem bylo to, že my jsme si celou svatbu zorganizovali a zaplatili sami. Tim jsme mým rodičům trochu vypálili rybník, protože oni neměli vlastně žádnou šanci, jak to ovlivnit. Kdybychom ty peníze neměli, tak bychom na nich byli závislí z hlediska těch peněz, a s tím oni by mohli šachovat. Tam si myslím, že zase by to narušilo mé vztahy s těmi rodiči, že bych měl pocit, že mi bojkotují život, takže je zase nějaká taková osudová věc, že jsme ty peníze měli, že jsme měli dobrou brigádu a ty peníze jsme ušetřili. Já si myslím, že kdybychom se nevezali, tak že by to narušilo vztahy. Moje s rodiči a moje s Tamarou.

(AP: ptám se na přípravu na manželství – semináře u Salvátora, 30-40 párů)

HM: ... My jsme tam chodili pravidelně, myslím, že to byla středa vždycky v podvečer, tak my jsme se tam chystali, teď jsme byli hodinu a půl na té přednášce, teď jsme zase dva dny měli co rozebírat, protože se tam otevřela témata, která třeba by nás nenapadlo řešit, takže určité nás to zase někam posunulo... (kráceno) ... U toho Salvátora oni jsou progresivní, nastavení na mladé, možná lepší tohle než s nějakým ultrakonzervativním knězem někde na jižní Moravě. Takže ano, přípravou jsme prošli a byli jsme s ní spokojeni.

(AP: ptám se na víru – HM není ani pokřtěný, rodiče jsou náboženští analfabeti, ale díky Tamaře se přitáhl ke katolíkům, pražské...)

HM: ... díky Tamaře jsem se přitáhl k těm katolíkům a ty pražské intelektuální katolické kruhy typu Marek Vácha, Tomáš Halík jsou mi velice blízké a ta příprava i ta svatba pro mě byly krom takové nějaké intelektuální přípravy i nějaké prožitky a myslím si, že mě to i do budoucna bude táhnout tímhle tím směrem.

(kráceno)

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

HM: Asi by si s ním měla důkladně promluvit o tom, proč si jí nechce vzít, protože takhle to zní tak jako drsně, že si jí nechce vzít. Otázkou je, co to znamená, že si jí nechce vzít. Že jestli tam jde o nějaký jeho strach, že se bojí toho závazku? Nebo že mu vadí třeba, že si představuje jenom církevní sňatek, vadí mu církevní záležitosti. Asi důkladně si promluvit, co to pro něj znamená, že si jí nechce vzít a on by vlastně zase měl zjistit, co to pro ni znamená, proč ona se chce vdávat. Jestli chce mít papír na to, že je její partner a v případě, že by se rozvedli, tak by platil alimenty. Anebo jestli to pro ni má nějaký spirituální rozměr. To jsou všechno důležité věci, na kterých oni by se měli dohodnout.

AP: Proč by to měli udělat takhle, jak říkáš?

HM: No protože takhle z tohohle příběhu vůbec není jasné, jak oni na tom jsou, co pro ně to manželství znamená. No, a pokud partneři si nejsou schopni vyjasnit, co pro ně manželství znamená, tak předpokládám, že potom nejsou schopni žít v manželství. Protože manželství je o tom, že neustále, že znám toho člověka, dál se snažím ho poznávat a snažím se nějakým způsobem to manželství naplňovat, ale to nemůžu udělat v případě, že neznám motivace toho partnera k tomu sňatku a vůbec vlastně nevím, co si pod tím pojmem manželství představuje.

AP: Myslíš si, že by se měli prvně lidi vzít, než si pořídí dítě?

HM: Myslím si, že ano. Protože v poslední době se hodně setkávám s lidmi, kteří spolu žijí jenom v partnerském vztahu a mají spolu děti. A musím říct, že to je věc, kterou jako moc nechápu. Já to jako respektuju, že se takhle rozhodli, ale nechápu, nerozumím tomu, proč to takhle dělají. Já si myslím, že rodiče dětí by měli být manželé. Že to je jako vztah, který v tom mém ideálním pojetí je jako pevnější, silnější, vážnější než jenom jako to, že spolu chodí. Takže ano, myslím si, že by se měli vzít.

AP: Oni mě někdy říkají, že to, že spolu mají dítě, je daleko větší závazek než to, že jsou manželé.

HM: No ano, právě proto, že to je daleko větší závazek, tak před tím by měli udělat to, že na sebe vezmou závazek toho manželství. Pokud se na to díváme takhle, tak pokud jsou na sebe schopni vzít tak velký závazek, tak že spolu mají mít ten v uvozovkách menší a to je svatba, to je sňatek. Nehledě na to, že ten vstup do manželství může být brán jako takový trénink toho brát na sebe nějaké závazky a zodpovědná rozhodnutí a třeba ti lidi zjistí, že jim to nevyjde a že to nefunguje a že to nezvládnou, tak tím pádem v důsledku ani nemají to dítě, anebo naopak. Zjistí, že je to posílí ten vztah, proto potom budou o to lepší rodiče, třeba.

HM: Já si myslím, že dítě by mělo mít oba dva rodiče, každý z těch rodičů tomu dítěti dává trochu něco jiného a já pokud chci to dítě vychovat správně, tak si myslím, že primárně bych měl mít velmi kvalitní a pevný vztah s tím jeho druhým rodičem, to znamená s tou manželkou. To znamená, že já tím, že budu mít pevný vztah s manželkou, prospívám tomu dítěti. Takže ona je to součást té mé zodpovědnosti k tomu dítěti, o kterém mluvím.

(kráceno)

HM: Já si myslím, že to jsou neoddělitelné věc, že to není, že jsem já a tady je partner a tady dítě, takže já funguju takhle. Já si myslím, že to je v podstatě jako kruh. Že já nemůžu od sebe odseparovat, protože partner, partnerka, dítě nebo manžel, manželka, dítě je podle mě taková základní jednotka, ve které každý ten prvek má nezaměnitelnou roli a v podstatě pokud já tam nemám ten pevný vztah mezi těmi rodiči, tak já jako rozhazuju ty vztahy s tím dítětem. Já si myslím, že to je neoddělitelné, že nemůžu říct, který vztah je důležitější, který je primárnější. On každý má nějakou svoji roli, svoji úlohu a neměl bych se pokoušet s tím nějak jako šachovat. Ve smyslu, že si řeknu: Mít dítě je větší závazek, tak tu svatbu vypustím. Já si myslím, že ne. V důsledku to může poškodit to dítě. Ted' nevím, jestli jsem se do toho nezamotal.

AP: Myslíš si, že by spolu měli nejdříve bydlet ty dva, než se vezmou?

HM: My jsme spolu nejdřív bydleli, než jsme se vzali a myslím si, že to je dobře. Neumím si představit situaci, že bychom spolu chodili do kina, do divadla, pak se vzali a až pak se k sobě nastěhovali a začali zjišťovat o sobě takové drobné detaily, mnohdy takové spíš nepříjemné, kde kdo nechává ponožky a jak neumývá po sobě nádobí. Myslím si, že asi ano. Ted' mi to zase připomíná, mám kamaráda, který mi byl i za svědka, je to vlastně můj nejlepší kamarád a on je baptista, takže poměrně radikální křesťan a... ta jejich teologie je mimo mé chápání a trochu i mimo mou toleranci. A on právě má přítelkyni, už asi dva roky a oni právě jako důsledně, velice důsledně dodržují zásadu NE předmanželskému sexu a jakémukoliv intimnějšímu kontaktu a oni se tomu vyhýbají tak důsledně, že oni spolu nikdy nespali v jedné místnosti, jako spali, jako přespávali. Ona za nim přijede, on vlastně studuje tady v Praze, ona studuje na Slovensku a ona když za nim přijede na víkend, tak ona spí na druhém konci Prahy u své sestry, ona u něj nemůže přespát na pokoji, protože jako se tak důsledně vyhýbají jakémukoli hříchu. Což podle mě není úplně dobře, to že se vyhýbají hříchu, je v podstatě správně, ale jdou na to takovou hodně kostrbatou oklikou. Protože oni v důsledku se zbavují těch situací, kdy by se jako partneři mohli poznávat, protože bydlení společné je pro ně nepřijatelné a já si myslím, že to bydlení společné je věc, která jako ukáže, jak ten partner druhý funguje a... Myslím si, že ta jeho cesta není úplně správná. Protože si myslím, že on se

rozhodne po škole si ji vzít, oni se vezmou, ale myslím si, že oni se v důsledku nebudou moc znát.

AP: Uměl by si najít nějaké pro, proč on to tak dělá, že si ty věci vlastně nechává až po tom manželství, nebo vstupu do manželství?

HM: Tak jako pro, bych možná viděl, že on se skutečně velmi důsledně vyhne jakémukoli hříchu. To je možná jako, co bych ocenil, pokud bych to měl teda jako najít.

AP: A to ti přijde dobrý?

HM: Já bych to tak rozhodně nechtěl, já si myslím, že je to špatně, jak on to dělá.

(kráceno)

HM: ... oni jsou v uvozovkách bez hříchu, ale za tak strašnou cenu, kterou budou platit, třeba pokud bychom to redukovali na tu sexuální stránku, tak já si myslím, že ono to v určitém ohledu má smysl, ale nemá to smysl, pokud já mám tu partnerku tři čtyři roky a já se důsledně vyhýbám jakémukoli intimnímu kontaktu, tak já mám potom strach, že oni se teda vezmou a ten kontakt už nebudou mít nikdy, protože si jako tak navykli na to, že mezi nima nic není, že se na tu partnerku přestane dívat, úplně se na ní přestane dívat jako na sexuální partnerku. Protože manželka je jedna, jako jedna z jejích rolí je i tahle. A on se na ní úplně přestane tak dívat, což taky není úplně správně, protože to do toho manželského vztahu patří, nehledě na to, to jsem asi ovlivněný tou psychiatrií, že pokud člověk jako takhle tvrdě potlačuje nějaké potřeby, tak to potom vybuchne na nějaké jiné patologické stránce.

(kráceno)

HM: ... kdybychom na tom takhle důsledně trvali (na zákazu předmanželského sexu – pozn. AP), tak my s Tamarou bychom se v podstatě vzali mnohem dřív. My bychom byli už čtyři možná pět let manželé. U něj u toho Radovana taky, tam už on by byl dávno ženatý muž. Já si myslím, že tady dochází k takové diskrepanci mezi tím, jak by to mělo být ideálně a tím do jaké socioekonomické situace jsme se dostali dneska, kdy člověk do 25, 30 studuje a až ve 30 zakládá rodinu. Ale ty věci, kdy člověk se nějak hledá, hledá si partnera, to je o deset let dřív. A těch deset let je taková pauza.

(kráceno)

AP: Vy jste mezi svýma vrstevníky trochu výjimky, ne?

HM: Já si myslím, že záleží, s čím to člověk srovnává. Protože právě třeba ten můj nejlepší kamarád, ten o svatbě jako uvažuje, druhý můj velmi dobrý kamarád bude mít svatbu příští rok, z fakulty spolužák, on má taky dlouholetou přítelkyni a tam je trošku podezíráme z toho, že se námi nechali inspirovat. Že o tom tak uvažovali, ale že oni nejsou takový úplně průkopníci, a když viděli na našem příkladě, že to jako jde, protože oni to zasnoubení ohlásili asi 14 dní po tom, co my jsme se vzali a před tím měli takové nenápadné dotazy, jako kde jsme koupili prstýnky a jak se dělají takové nějaké věci a jak se co zařizuje. Takže jako totální exot si nepřipadám, nicméně je to asi méně obvyklé, jsou lidi, kteří to nechápou a kteří nás považují za blázny, ale já si nepřipadám jako exot a ty řeči lidí, kteří to nechápou, mě jako nechávají úplně v klidu, to mě jako se nějak netýká.

AP: A nemáš obavu z toho, že ještě osobnostně dospěješ, dozraješ, změníš se? Já jsem si teď vybavila svý kamarády, z jednoho skautského střediska, a takhle tam zafungovalo to vzájemný inspirování, nicméně se do pěti let všichni tři rozvedli.

HM: Toho se samozřejmě bojím, ale člověk se musí rozhodovat podle té aktuální situace, ne podle toho, co by jako někdy mohlo být. A teď kon jsem v situaci, kdy tu svatbu bych jako jinak neřešil, kdy skutečně ta svatba byla pro mě zásadní, kdy bych jako jinak to udělat nemohl. A jestli ve třiceti, čtyřiceti, padesáti se někam osobnostně posunu a ten vztah náš se rozpadne, tak se tak stane, ale bude mít za sebou deset, patnáct, dvacet, třicet let nějakého vztahu, který měl smysl. Takže já bych do toho nešel „a co by, kdyby“, kdyby takhle člověk uvažoval, tak by v tom životě nemohl udělat vůbec nic.

2. IF – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

IF: (smích) Příběh už je divnej v tom, že svatbu iniciuje žena teda...

AP: Tak divnej možná, ale ne nereálnej.

IF: Ne nereálnej, to je pravda (smích). No, co má dělat, no. Takhle kdybys o tom měla knihu, kde by byly ty jejich vztahy rozepsaný, tak to by se asi odpovídalo líp, než na takovejhle strohej, na takovýhle strohý třívětý sdělení. Ale o tom to asi je. Záleží, jakej má k panu J. vztah. A jakym způsobem pan J. argumentuje, že nechce do manželskýho svazku.

AP: Takže důležitý je, jaký je mezi nima vztah a jaký on dává argumenty proto, že nechce jít do manželství. Proč je tohle důležitý?

IF: No aby si vyjasnili, jaký mají priority v tom vztahu, že jo. Jako určitě bych jako neutíkal z toho vztahu hnedka, ale pokud ona lpí na manželství, chce děti, tikaji jí hodiny, lpí na tom, že chce bejt v manželskym vztahu, chce dítě, ale chce se vzít, a vyspí se s panem J. až po svatbě (smích). Pan J. tlačí na pilu, tak by měl asi utýct. (smích) Já nevím, no. To je dlouhodobý, jestli s tím zrovna teďka přišla, je to její první, že by chtěla jako dítě, ale že až po svatbě a pan J. jí řekl: Ne. Tak by měla asi chvíli počkat, no. Protože předpokládám, že se mají strašně rádi a že by spolu chtěli bejt. A potom, měli by si to asi vyříkat, proč on nechce do manželství a proč ona na něm lpí. A jestli jeden z nich nemůže ustoupit. Nebo jestli třeba třetí možnost, že teď budou mít dítě, on se přizná k otcovství a můžou se vzít až pozdějc, to není jako... Jestli jde o alíky, tak stačí, že jako on bude jako otec napsanej a když s tím bude souhlasit, tak se brát nemusej.

AP: Proč si ženatej?

IF: Protože jsem slušně vychovanej a chci rodinu. Je pravda, že Eva přišla neplánovaně, že jo, a Vendula byla těhotná, my bysme se 99,9% vzali stejně, trochu pozdějc. Stoprocentně to říct nemůžu, že jo. Ale vzali bysme se stejně, Vendula čekala Evu a její rodiče z toho byli nervózní, že jo. Oni, já nevím, jestli Vendula se ti s tím svěřila, pravděpodobně bych řekl, že asi jo, ale v tom celým klanu jejich, tak oni jsou poměrně početnej klan a žádná, ono je tam asi pět nebo šest holek a žádná z těch holek se nevdávala, aniž by byla těhotná. Všechny se vdávaly těhotný. Když Vendula otěhotněla, tak její babička, my jsme to tam přišli oznámit, že je Vendula těhotná, a ona jako měla strašnou radost: Já mám strašnou radost, že budu mít dalšího vnoučka, to už je 30. vnouček nebo kolikátej to byl, pravnuk vlastně, to už je 30. pravnuk, akorát mě trochu mrzí, že si nezbořila tu hranici asi 18. tý vnučky, která by se vdala, aniž by byla těhotná (smích). Takže my jsme to asi, my jsme to jenom urychlili. My jsme oba chtěli rodinu samozřejmě. Ono je to i takový jako...

AP: Rodinu, to pro tebe znamená bejt manželé?

IF: Pro mě rodina znamená manželství.

AP: A myslíš, že by se ty dva měli prvně vzít, než si poříděj dítě?

IF: Ne, to není úplně, to ne. Můžou mít dítě před tím a pak se vzít až to...

AP: Ale vzít by se měli?

IF: Já si myslím, že pokud jako si chtějí říkat rodina a ono zní jako trochu klišé, ale pokud chtějí vychovávat dítě v nějakym jako, v nějakym našem evropskym nebo společenskym standardu, tak by se vzít měli, protože ta rodina je důležitá, pro mě. Pro mě je důležitá, protože je to zázemí, je to pro mě jistota a je to... Je to takový jako že, že ti to dává, jsou tam jasně daný role. Půjde mi to, že tam je to kompaktně nastavený tak, jak to má fungovat. Kdežto u tý rodiny, která má dítě a jsou jakoby spolu, tak si myslím, že je to takový benevolentní v tom, že oni pro mě nejsou rodina, pro mě jsou pár, kterej má dítě, to dítě tim ani trpět nemusí, byt nemá, podle mě nemá ty hodnoty vštípený, společenský, a myslím si, že... no myslím si, že trpí to dítě, ačkoli si to neuvědomuje, tak podle mě ta rodina je důležitá. Ačkoli ti nedokážu přesně říct proč, vyloženě říct ten důvod, ale cítím to tak.

AP: A ty pod tím slovem rodina máš to, že jsou ty dva manželé? Některý mi říkáj, že jsou rodina, i když nejsou manželé.

IF: To nejsou rodina, protože on se může sbalit a jednou nepřijít domu, že jo.

AP: To ten manžel nemůže?

IF: No manžel nemůže, manželovi to komplikujou jako spousta věcí.

AP: Takže to má komplikovanější?

IF: Má to komplikovanější, ale to je jedna podle mě z věcí, proč to... vem si, že by byla firma, kde by pracovali lidi jenom, protože chtěj a nemaj pracovní smlouvu. Jenom proto, že si věřej. Jak dlouho by taková firma fungovala?

AP: To je krásný přirovnání.

IF: Ona rodina je taková firma, že jo.

AP: Myslíš, že by spolu měli bydlet, než se vezmou?

IF: Je to lepší. Já jsem si jistej tím, že je to lepší. Protože když s tím člověkem trávíš spousta času, tak ho mnohem líp poznáš a mnohem víc seš si potom jistá, že si ho opravdu chceš vzít, protože ti vyhovuje i v té domácnosti ten člověk. Je to riziko, že to nevyjde. My jsme to v podstatě s Vendulou neměli, že jo, ona bydlela v Prachaticích a já v tom Neveklově a vlastně... Já jsem jezdil buďto do Prachatic, nebo ona do Neveklova, ale spolu jsme nikdy nebydleli. A potom z ničeho nic jsme se vlastně vzali a odstěhovali do Prahy. A až tady jsme začali žít spolu a to už byla, Eva nebyla narozená ještě, to bylo půl roku před tím jsem se sem nastěhoval, ale my jsme vlastně před narozením Evy spolu bydleli jenom půl roku. Ono když spolu dlouho chodíš, tak jako odhadneš spousta věcí, byť spolu nežijete furt, ale trávíte spolu víc času, jsou prázdniny dlouhý nebo víkendy, to pochopíš, jak ten druhý funguje nebo tak, ale vyloženě to soužití si myslím, že nám tam chybělo, že jsme to v začátku měli složitější než lidi, který spolu bydlej před tím, než se vezmou. Já bych to podporoval, ono, ale možná tak mluvím, protože jsem konvertita, že nejsem vychovanéj katolík. Oni ty vychovanéj katolíci asi mluvěj trochu jinak.

(kráceno)

IF: ... ono jako nezjistíš, že s ní nemůžeš bejt, ale začne tě postupně ta osoba iritovat nějak. Ono to jako, myslím si, že spousta téhle rizik se dá eliminovat tím, že spolu začnou bydlet dřív.

AP: Anebo spolu začnou bydlet po tej svatbě a už nemaj jinou možnost, než to prostě skousnout.

IF: No jo, ale z toho nevzniká šťastný manželství teda. Potom se celej život buďto trápíš, anebo se rozvedeš, po pěti letech. Což si myslím, že tím, že spolu začneš bydlet před svatbou, dva tři roky pět deset já nevím jak kdo, to potřebuje, než mu to dojde, tak se dá spousta téhle rozvodů jim předejít.

3. JP – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má ta slečna Eva udělat?

JP: Toť otázka. Tak může mu říct prostě... já nevím, já jsem zvyklej na dohodu. Tohleco nevím, myslím, že o všem mluvíme, dohodnem se předem, jo... Jsou dvě možnosti: Buďto si ho vezme, anebo si ho... tři. Buďto si ho vezme, nebo si ho nevezme a to dítě budou mít a nebo se s ním rozejde. Jinou možnost nevidím. Nevím, co je správný, nevím.

AP: Co by podle tebe bylo to nejlepší, co ona může udělat v té situaci?

JP: Dohodnout se s ním.

AP: Jak by to vypadalo?

JP: Domluvit. Prostě mluvit s ním o tom a... to je těžký, ona, když ho donutí k svatbě, tak on se s ní může za dva roky rozvíst, že jo, a... To je, když ho nedonutí k svatbě, tak zase, že jo, on bude mít radost, ale ona z toho bude zklamaná, že nebude svatba, jo. Nevím, jak by to mělo

bejt, to je prostě... de facto obě dvě možnosti jsou správný, podle mě. Ta třetí možnost, to už je krajní, že se s nim rozejde, jo ale, obě dvě možnosti jsou prostě správně. Ale která převáží nebo nepřeváží, to záleží na těch lidech samotnejch.

AP: Tak že by zahrál radost a vzal si jí, aby byla manželka spokojená?

JP: Tak to ještě není manželka, že jo. (pauza) To asi ne, to už je rozhodnutí hodně velký ta svatba. Určitě by radost nehrál. To už je celoživotní rozhodnutí, takže ne, nehrál bych to. Prostě dát si argumenty pro a proti a nic nehrát, v tomhle tom případě.

AP: Takže by to nemělo bejt tak, že on to dělá pro ní, protože ona to chce?

JP: Jako že ona si ho chce vzít a on ne, jo? No já myslím, že ne. To pak taky to manželství by mohlo rychle skončit, že jo.

AP: A myslíš si, že by se měli vzít, před tím, než si pořídějí dítě?

JP: V dnešní době? Si myslím, že je to tak nějak jedno, že v dnešní době už se to neřeší, jestli jsou oddaný nebo nejsou. Bejt to před dvaceti, třiceti lety, tak by je do toho nutili všichni, ale v dnešní době to je jedno, takže... říct jestli jo nebo ne? Dle mého uvážení by to bylo dobrý. Když by měli mít dítě, když už by třeba čekala dítě.

AP: A proč?

JP: Tak přece jenom je to to manželství, už to není žití na hromádce, ale prostě oba dva mají, čekají dítě, takže budou mít zodpovědnost oba dva a samozřejmě, když jsou manžele, tak ta zodpovědnost se potom plní líp, než když nejsou manžele. Že prostě nemůže jeden od druhýho jen tak utýct, aniž by se o to dítě nestaral.

AP: Proč seš ženatej?

JP: Já? No protože miluju manželku. To je jedinej důvod. My jsme nemuseli se brát, my jsme se chtěli vzít. Z lásky. Žádněj jinej důvod tam není. Z lásky a samozřejmě trošku i kvůli financím, kvůli hypotéce a to. Ale to bylo jako... to jsme ještě hypotéku ne to, ale samozřejmě když jsme se vzali, tak se o to žádá líp. Ale 90% je to, že jsme nemuseli, ale chtěli. Takže z 90% z lásky, z deseti aby se nám lépe žádalo o hypotéku. A hlavně už jsme spolu byli dlouho, už jsme spolu byli deset let. Tak už zase pokročit o stupínek další.

AP: Jste to tak cítili, že je potřeba někam pokročit?

JP: No já určitě, a když mi manželka řekla, že ano, tak předpokládám, že ona taky.

AP: A myslíš si, že by ty dva měli spolu bydlet, než se vezmou?

JP: Určitě.

AP: Proč?

JP: Aby se líp poznali. Můžou spolu chodit deset let, a když nebudou spolu bydlet, tak se stejně dokonale neznaj.

AP: Tak ono vždycky najdeš na tom druhým něco, co ti vadí, ne?

JP: Tak to je samozřejmý. Žádný manželství není dokonalý. Ale tak je lepší o tom vědět ještě před tou svatbou, že jo, než to zjistit po svatbě. Jinej důvod nevidim.

AP: A tak třeba když to poznám po svatbě, tak to tak nějak skousnu ten nedostatek toho druhýho...

JP: Tak záleží, co by to byl za nedostatek. Když bych třeba po manželství zjistil, že ten nedostatek je jinej chlap, tak to se skoušává hodně špatně, že jo. (smích) Tak takový nějaký drobnosti tak samozřejmě, že toho je spousta. Anebo prostě... No měli by to skousnout, říkám, pokud se nejedná o to, že ten nedostatek je jinej chlap.

4. MH - svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MH: Tak já vidim už ten první problém v tom, že ona mu navrhuje svatbu jako, to by se podle mě nemělo stávat...

AP: Proč by se to nemělo stávat?

MH: No jako stávat se to může, ale myslím si, že jakoby kulturně dané je tady, že muž je ten který žádá ženu o ruku a dává tím asi dost něco najevo podle mého názoru prostě a žena pro mě je pořád bytost prchavá prostě, kterou jako ulovit ve smyslu získat její ruku a dát ji na ní prstýnek, který mám stejný jako ona na celý život, pokud to takhle vyjde, tak to mi přijde jako... že by to měl udělat ten chlap, aby tady to všechno rituálně naznačil. Jestli samozřejmě je ta ženská v takové situaci, že to řekne... ale připadá mi, že... a to vim spíš z filmu, protože nikdy jsem nic podobného nezažil, ani od známých jsem o tom neslyšel, že to je takové, na mě to působí trošičku, nechci říct podřadně, to je moc silné slovo, že ta žena se chová vlastně podřízeně, že se ho jako, já v tom cítím, že se ho doprošuje, aby si jí vzal, to je to, co v tom vidím.

AP: A mě to spíš přijde nadřazený tomu muži než podřízený...

MH: Mě to přijde takový blbý, že on nechce prostě si jí vzít, nechápu, proč si jí nechce vzít, ale určitě je spousta důvodů, proč ne, ať už v tom vztahu, nebo ekonomických nebo nějakých, to těžko říct, já nevím no. Co má dělat, co bych jako jí poradil ještě, ať se k tomu nějakým způsobem vyjádřím... Ona ho už požádala nebo ještě ne?

AP: Ona by ráda, aby se před tím vzali a tak navrhuje panu J. svatbu.

MH: Jo ona mu to jenom navrhuje. Ona ještě neřekla jako: Vezmeš si mě?

AP: Tak asi se o tom bavěj...

MH: No tak on by si jí měl jednoznačně vzít, když s ní chce mít děti, tak by si jí měl vzít. Já to mám postavené takhle jednoduše prostě. Mám za to, že kdo chce mít děti, tak musí být sezdáný jako. Věci typu registrovaného partnerství jako myslím si, že chápu, ale neuznávám. Možná to zní až příliš tvrdě, nechci říct, že neuznávám lidi, kteří jsou registrovaní partneři, ať už muž s ženou nebo muž s mužem, ale osobně to mám postavené tak, že by měli být ti dva sezdání prostě.

AP: A proč?

MH: Nevím, asi z nějakých jako právních důvodů, z toho jako že ty děti prostě v momentě, kdy se ti registrovaní partneři rozejdou, zůstávají jako někde v meziprostoru. V tom mi připadá ten manželský svazek přeci jenom jakoby pevnější a o nějaké větší zodpovědnosti. Ale fakt tím nechci zas říct, že neexistují registrované partneři nebo partneři jenom, kteří by tu důvěru měli nižší nebo menší, to bude asi kus od kusu. Někdo to dělá, že chce dostat přídatky od státu prostě, někdo to dělá, protože se cítí v manželství spoutaný, to jako nevím, jak to je, ale já jsem to měl vždycky postavené takhle. Možná, že příliš striktně, ale to je tím, že jsem tak byl vychovaný prostě, doma mě k tomu takhle vždycky vedli a naši to vždycky zpochybňovali jakoby to, že partneři by mohli mít spolu děti, bez toho aniž by se výhledově nevyskytly nějaké komplikace, které by to dítě, nikoli ty partnery, ohrožovaly jako ve smyslu, že on nebo ona opustí toho druhého.

AP: Takže spíš v ohrožení je to dítě?

MH: Z mého pohledu jo, no.

AP: Protože ono by z toho mohlo mít problémy, že maminka s tatínkem nejsou sezdání.

MH: No ne, že jednoduše vzato, že snazší je se rozejít se s partnerem, než s manželem. Takhle to vidím. Protože když jsou ty manželé prostě svoji, já to vidím tak, že jako i když se naskytnou sebevětší problémy, tak to pouto je drží nějakým způsobem spolu natolik, že uvažují o tom, jak ten problém vyřešit. Zatímco když jsem měl partnerku, tak jsem někdy cítil, že můžu nad tím vším mávnout rukou a říct si: Je tisíc takových, který budou chtít být mojí partnerkou. Přeháním samozřejmě, že se najde jedna další, která bude taky mojí partnerkou. To dítě nemůže mít maminku na běžícím pásmu, nebo macechu, která se bude nějak střídat. Já nevím, já to manželství chápu jako nějaký takový závazek, jak bych to řekl... plodný co se týče takového diskutování o těch věcech a tom řešení těch problémů a tak. Myslím si, že to je dobrá věc prostě. Je to dobrý vynález jakoby. Ale samozřejmě to má i své mouchy.

AP: A myslíš si, že by ty lidi měli spolu bydlet, než se vezmou?

MH: Tak možná že v určité etapě svého života jsem si to myslel, ale po pravdě řečeno, když jsem s jednou přítelkyní ve svých, řeknu, 22 bydlel, tak to bylo spíš na škodu než pro dobro věci, takže už delší dobu si to nemyslím. A my jsme to tak osobně ani neměli. My jsme se brali a už byla manželka moje nynější těhotná. Takže my jsme to neřešili, my jsme jednali impulsivně oba dva a to jak u prvního tak u druhého dítěte. Samozřejmě je to o té sociální perspektivě, jak se na to lidé dívají, už v porodnici, když se narodil druhý syn, tak jsem se setkal s tím, že vlastně ty porodní asistentky nebo ty sestřičky říkali: A ten váš je jakoby nechtěný. Jo, to viděli takhle.

AP: A jak na to přišly?

MH: No nijak, jenom z té perspektivy, myslím si, že dřív už jakoby jakmile, za minulého režimu, dítě nebylo plánované, tak automaticky bylo nechtěné. Zatímco momentálně se ta perspektiva jakoby mění, nebo změnila, aspoň z mého pohledu, chtít a plánovat je něco jiného. My jsme určitě dítě první i druhé chtěli, ale nikdy jsme nic neplánovali, protože ani jeden z nás není typ, který by něco plánoval, na to jsme oba dva až moc ztřeštění. Ale v tomto duchu. Možná, že nás to ten život naučí jako, teďka ta zkušenost je taková, že já bych jako další dítě plánoval... Ale takhle asi. Do teď jsem to tak neměl, ale teď to tak začínám víc vnímat. Tak asi. Každý si musí tady to zvážit, na kolik jako to chce mít dané nebo volné.

AP: A tys ještě skočil od toho, že se ptám na bydlení k tomu, že přicházejí chtěný děti.

MH: To jsem skočil dost. Tak jako myslím si, že to nutné není, aby spolu bydleli.

AP: A ty si říkal, že to bylo skoro na škodu, když si vzpomínal...

MH: Víš, myslel jsem si tehdy, že když jsem do někoho zamilovaný, začnu s ním bydlet, že se to bude jakoby dál vyvíjet tak, že prostě třeba se ten vztah bude prohlubovat a my se pak jednou vezmeme, hypoteticky. Jenomže vlastně tím, že jsme na to nebyli připraveni, tak jsme začali spolu bydlet a hrozně jsme si nerozuměli v tom spolužití, mě v tom bylo nepříjemně. Protože nevěděl jsem, jak z toho ven, protože jsem si na sebe ušil takovou jako zlatou klec.

AP: A oni mě říkají, že je potřeba to vyzkoušet před svatbou to spolu bydlet.

MH: No oni to tak říkají. My jsme to tak neměli a nevadí mi to, o nic jsme nepřišli, mi připadá, prostě spolu bydlíme teď. Asi to je jakoby... to víš, no, když někdo spolu začne chodit na střední škole, řeknu, aby to bylo markantní, aby to bylo vidět, jestli je v tom rozdíl, chodí spolu nejdřív dva roky jen tak, seznamují se, potom spolu začnou bydlet, bydlí spolu další tři roky, jedou spolu do zahraničí, tam spolu něco podnikají, potom se berou a tak, tak to je jeden případ. Ale samozřejmě tohle mě se nikdy nestalo, že já jsem věřil spíš svému instinktu a prostě řekl jsem si: Teď to cítím, je to ta pravá. A na všechna pravidla potom kdo má kdy komu říct: Vezmeš si mě, kdy budeš s kým bydlet, kdy budeš mít děti, tak že na to kašlu.

AP: A vidíš výhodu toho, že jste to měli takhle, že jste spolu začli žít až po svatbě? Přijde ti, že to má nějakou výhodu?

MH: Tak my jsme spolu jako bydleli už před svatbou, ačkoli ne jakoby ve smyslu, že bysme měli pronajatý byt, ale na koleji jsme spolu bydleli, v podstatě by se to tak dalo brát. I když tam každý měl možnost odejít do svého pokoje, když chtěl. Já si nemyslím, že by to společný bydlení něco změnilo, Já jsem to nikdy neřešil, my jsme spolu začali bydlet tak, jak jsme spolu začali chodit. My jsme to tak nějak, u nás to bydlení bylo dané dost tím, že Lída byla těhotná a prostě jsme někde bydlet potřebovali. Takže já jsem tehdy hledal bydlení a našel jsem v Moravských Budějovicích, kde jsme bydleli rok a půl jako, my jsme byli rádi, že jsme si něco našli a že je to naše a tak. Jsme si toho vážili. Takže jsme byli rádi, my jsme to nehodnotili, jestli je to výhodné nebo nevýhodné, my jsme byli rádi, že něco máme. To je trošku jiná perspektiva, než když máš to právo té volby jako... To má teďkon jedna naše kamarádka, která jako nejdřív začla se svým přítelem chodit, pak bydlet a teďka jako zvažuje, kam to půjde dál. Ale já v tom třeba cítím to, že ona má pořád právo z toho vztahu vycouvat, což je její neodmyslitelné právo samozřejmě, ale jako já jsem třeba rád za to, že jsem tak zbytečně nad tím nemusel dumat, jestli teda je to ta moje pravá partnerka. Já jsem byl rád, že to jde tak

přímo jako a že nad tím nemusím pořád polemizovat. Protože dřív jsem nad tím pořád polemizoval a nakonec jsem stejně došel jenom k tomu, že to není ta pravá partnerka, že je něco lepšího. Ono každý má ten svůj čas. Já jsem určitě uvažoval v 26 jinak, než uvažuju teď nebo jsem uvažoval před dvěma lety. Určitě jsem měl období, kdy jsem si řekl, že kariéra je pro mě důležitější než partnerský vztah. Teďka to mám tak, že rodina je pro mě důležitější než kariéra. I když jako samozřejmě do práce chodím rád a nechtěl bych o to přijít, ale prostě odsad' podsad'.

AP: A zpětně přijde ti, že to mělo nějaký plus, že jste neměli společně zařízený bydlení...

MH: Tak plus to mělo jenom v tom, že to bylo pro nás nové a že to bylo dobrodružství, my to tak pořád ještě máme vlastně. Pro nás to je pořád tak, já to tak vidím, dobrodružství ten život. Jsem rád, že se mi podařilo to dobrodružství vpassovat do mého běžného rodinného života, že je to pořád jakoby nepředvídatelné, co se bude dít, že ten každodenní koloběh není rutinní a stereotypní, i když samozřejmě velice je, ale pořád se vyvíjí nějakým způsobem zajímavě. Takže já jsem měl v životě určité období, kdy jsem jakoby prahl po tom dobrodružství ve smyslu cestovat a realizovat se někde v zahraničí prostě, studovat a v tom hledat smysl života. Jsme rád, že teďka cítím, že tohle to mám vyřešené, jsem to odžil, že se mi to líbilo, bylo to skvělé, obohatilo mě to natolik, že z toho strašně dlouhou dobu určitě budu moct čerpat, jsem sotva začal, že jsem měl takový startovací bod dobrý. A jsem rád, že teďka mám rodinu, se kterou to můžu sdílet a se kterou to můžu dál žít a obohacovat děti tím, co znám a co zná zase Lída, nějak ten život si dělat zajímavý. Protože vidíš sama, jak to tady vypadá, že prostě je to o tom každodenním ranním stávání, vaření, praní prádla, já pořád nějaké přípravy do práce, obyčejná rutina, stupidní, ale jako každý den je to o něčem novém. To se mi na tom líbí.

5. MHR – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MHR: No vidíš, to je naše aktuální situace. Já si myslím, že když slečna otěhotní, že chlap se k tomu musí postavit.

AP: Co to znamená?

MHR: No tak že nemůže riskovat, že se druhej den zabije a slečna bude bez prostředků a aspoň jí zajistí minimální součinnost státu, takže bude pobírat vdovské náhrady. Takže si myslím, že by si jí vzít měl, i když se mu to zrovna nehodí.

(MHR mluví o tom, že pokud spolu komunikují, tak on už dávno tušil, že ona chce dítě a že se chce brát. A vzít by si jí měl.)

MHR: ... já si myslím, že spousta vztahů funguje jak má, ale ty lidi spolu nekomunikují tak jak maj. A to je dost velkej problém.

AP: Proč by si jí měl vzít?

MHR: Když spolu jsou už tak dlouho, že by mohli plánovat dítě nebo svatbu, tak zajisté spolu vidí nějakou budoucnost. A když spolu vidí nějakou budoucnost, tak přece už není podstatný, jestli se vezmou za tři nebo za šest měsíců.

AP: Ono je potřeba se vzít?

MHR: Ve chvíli, kdy čekají dítě, tak si myslím, že to je zodpovědný.

AP: Takže prvně by se měli vzít a pak si až pořádit to dítě.

MHR: To záleží na situaci. Ale samozřejmě si myslím, že to záleží na finanční a sociální skupině těch jedinců, nebo té sociální vybavenosti. Si myslím, že spousta matek je úplně jedno, jestli budou mít o devět měsíců dřív nebo pozdějc to dítě.

(kráceno)

AP: Jsou lidi, který mi říkaj, že před tou svatbou by se nemělo spolu bydlet.

MHR: To je náboženský přesvědčení a není proč to odsuzovat.

AP: A myslíš si, že je to dobrý spolu bydlet před svatbou?

MHR: Já si myslím, že je to dobrý. Protože si ozkoušíš opravdu, jaký ty lidi jsou.

(MHR vysvětluje, že lidi mají tendenci „tvořit se nějaký“ a to potom už nejde)

MHR: Aby se opravdu poznali, jaký mají zvyky a jaký budou.

AP: Můžou si to dítě pořídit bez svatby?

MHR: To na to nemá vliv, záleží na sociální situaci. Je spousta rodin, který si dítě pořídějí a jsou schopný ho zajistit a potom nevidím důvod k tomu se brát, to je náboženský přesvědčení. Můžou ho mít stejně rádi, můžou ho stejně sociálně zajistit, na tu lásku a soudržnosti rodinný to nemá vůbec žádný vliv.

AP: Ty si tak vyjádřil toleranci, chápu to dobře? A teď by mě ještě zajímalo, co tobě přijde dobrý a správný.

MHR: Já jsem pro rodinu, protože si myslím, že je to základ státu. Tečka.

(kráceno)

MHR: Je to to nejlepší, co pro ten stát, společnost i to dítě i celou rodinu můžou udělat. Je to jenom jako pohled sociální. A je to furt část zvyklostí i jakoby náboženskýho přesvědčení. A v tom jsme vyrůstali, my jsme prostě narušený... nebo narušený, to je blbý slovo, v tom jsme vychovaný a to může každé vnímat jinak a je zbytečný se o tom bavit. Protože to každé může různěma vlivama k tomu mít úplně jiné vztah a není to podle mě důležitý. Je spousta rodin, který nejsou vzatý, mají dítě, dělá tam někdo mámu, dělá tam někdo tátu a funguje to daleko líp než lidi, který jsou vzatý a nefunguje to.

AP: Proč je pro tebe důležitý, aby se vzali?

MHR: Tak jak jsem to řekl, není to vůbec pro život důležitý, je to důležitý, jenom pokud nejsou dobře sociálně zabezpečení, tak to dává určitou jistotu, z pohledu státu a toho zázemí, který tady máme v Český republice.

MHR: ... pokud na tom nejsou finančně dobře, aby byli schopný to dítě zajistit (tak se mají vzít – pozn AP)

(kráceno)

MHR: ... a pak tam samozřejmě fungujou ty zvyklosti těch rodin. A já jsem osobně přesvědčený pro rodinu. Že si myslím, že by pro stát i pro tu společnost byla dobrá ta rodina. Aby se ty lidi jmenovali stejně, nezávisle na finanční situaci.

AP: A je to dobrý ještě pro něco jinýho kromě těch věcí jako je stát a nějaký finanční zajištění?

MHR: Myslím si, že pro to dítě v dlouhodobý situaci to nemá vůbec žádný vliv na něj. Když se bude jmenovat stejně, bude mít sociální zajištění a budou se mít rádi máma s tátou a budou ho mít oba rádi a budou se mu věnovat, tak jak maj, tak si myslím, že pro to dítě to nemá vůbec žádný vliv.

AP: A proč se ty budeš ženit?

MHR: Protože jsem přesvědčený o tom, že ta rodina by měla vzniknout, než vznikne dítě. A pro finanční důvod, protože si myslím, kdybych se druhej den zabil v autě, tak aby to dítě neumřelo hlady a nepotýkali se s finančním nedostatkem. A protože se máme rádi, protože chcem tu rodinu, chceme mít víc dětí než jedno.

6. MV – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MV: Já myslím, že ta pani Eva by to měla přehodnotit.

AP: Přehodnotit?

MV: No jako ten požadavek.

AP: A jak by to vypadalo takový přehodnocení?

MV: No tak to je samozřejmě problém, tak tam to ženský vidí úplně jinak než ty chlapi. Buďto chce dítě, anebo chce svatbu, no. Tak my jsme se taky brali, když Patricie už byla těhotná.

Taky k tomu teda nedošlo před. Nevim no. Tady to je asi moc složitá otázka, na to asi nedokážu nějak rozumně odpovědět.

AP: Něco vymyslíme. Ty si říkal, že by to měla přehodnotit...

MV: No jako když řekne, že na tom trvá, že do té doby teda nechce mít dítě, no tak samozřejmě, když bude teda křesťanka, když bude věřící, tak je to naprosto pochopitelný. Tak potom samozřejmě je problém, když teda jeden partner je věřící a druhý není, tak to asi budou mít spory jako často, no. Pokud není věřící, tak by to měla přehodnotit nebo aspoň hledat ten důvod, nebo říct jako proč na tom trvám. Nebo jakoby co je... kde je vlastně ten... kde je jakoby těžiště toho problému. Jestli ta svatba nebo to dítě. Pakliže není teda věřící. V čem je vlastně ten problém,... protože podle mě nemůže říct, že to dítě strašně chce, ale když teda není ta svatba, takže ho vlastně nechce, takže do té doby ho mít nemůže. To je podle mě blbost.

AP: Jo?

MV: No pokud není věřící. ... No tak ty principy jsou v tom křesťanství, ten důvod je v tom křesťanství jakoby, té svatby, ne? Já si myslím, že jo.

AP: A jinej důvod tam není ke svatbě?

MV: (skepticky) Spousty lidí se vezme a záhy se rozvádí. Nevim no. A můžou to bejt klidně i křesťani.

AP: Proč si ženatej?

MV: Protože si to Patricie přála. (smích) Já jsem tady v tom strašně natvrdej, já nevím. Tady v tom určitě žádný gentleman nejsem, no. Ale já nevím, no, já si myslím. Nevím, to je... když to ty dva lidi cítí tak nějak společně, tak si myslím, že by vždycky měli dojít k nějakému souladu, ať už ten soulad bude v té svatbě nebo v tom dítěti. A záleží, co přijde dřív. Patricie, když mě řekla, že jako by chtěla tu svatbu, tak já jsem jí řekl: Přeci se teďka s tím nebudeme jakoby rozrušovat, když je těhotná. Přece jako nechceš podstoupit ten stres, když seš těhotná. S tou svatbou samozřejmě to byl stres, velkej. A zátěž.

No ale přála si to, no tak jsem řekl: No tak jo, když si to přeješ, tak jo. Samozřejmě kdybych to udělal podle jejích představ, tak o tu ruku jsem jí požádal daleko před tím, než jsme došli k tomu dítěti. Ale k tomu nedošlo, protože jsem byl natvrdej jakoby. Nebo jsem v tom prostě neměl tu prioritu, no. To má každá jinak, nevím. To je tak individuální záležitost asi.

Ale myslím si, že ta holka by to měla přehodnotit, co vlastně chce, no. Protože jestli ty dva spolu chtějí bejt, tak to musí bejt nezávisle na svatbě. Tak ta svatba to jako nějak nezmení, neovlivní podle mě. Což je nekřesťanský tohlecko. Jako názor je to nekřesťanský.

AP: Tobě je to jedno, jestli se spolu bydlí, nebo žije před svatbou...

MV: Tak jako v důsledku bych taky asi upřednostnil tu svatbu. Ale myslím si, že v tom věku mezi dvacíti – třiceti mě to je jedno.

AP: Měli by spolu bydlet, než se vezmou?

MV: No asi jo, já bych to tak udělal. Já nevím, to je strašně individuální a stejně vždycky... stejně kdybych byl rodič a teda říkal to nějakým dětem, tak mě neposlechnou, a když bych byl to dítě, tak stejně se to vždycky nějak vyvrbí prostě samo.

AP: A myslíš si teda, že by spolu měli nejdřív bydlet?

MV: Jestli je to jako správně vyzkoušet si to před tou svatbou? Takhle to myslíš. Asi jo. (kráceno)

MV: ... Opravdu ať si to kdo udělá, jak se mu to líbí.

AP: Dítě před svatbou?

MV: Já v tom nevidím žádný problém, jestli budou mít dítě před svatbou nebo po svatbě... Já v tom nevidím problém.

AP: A k čemu ta svatba teda je?

MV: No tak v důsledku po tom člověk tu svatbu chápe jako velice závažný akt samozřejmě.

AP: Až po tom, co proběhne?

MV: Jako když už se stane, no. Samozřejmě ten akt tý svatby jakože, že je samozřejmě velice významnej a důležitěj. A samozřejmě teďka člověk by moh polemizovat svatba na obecnim úřadě, nebo na radnici, nebo svatba v kostele. Co pro koho to znamená. Chápeš, ne?

No ne my jsme totiž měli dvě svatby. My jsme měli na radnici a měli jsme křesťanskou svatbu. Ačkoli ani jeden z nás není věřící.

AP: A proč jste neměli jenom křesťanskou?

MV: Protože Patriciini rodiče jsou k tomu nepřístupní. My jsme měli oficiální svatbu, první, pak jsme měli tajnou svatbu, druhou. Která byla s našima rodičema zase.

AP: A kdo to teda chtěl tu křesťanskou?

MV: (smích) Nejvíc jí chtěl můj táta.

AP: Tak vy jste tou svatbou dost naplnili přání a očekávání těch rodičů...

MV: Taky no. Ale ... ale já jakoby na tu radnici si téměř ani nevzpomenu, že to pro mě zase tolik neznamenal, ale přitom ta svatba v tom kostele pro mě znamenala strašně moc. Že jako si tam... že mám hlavu dřavou, ale na ten kostel si vzpomínám docela podrobně jakoby, co se tam stalo a co jsme si řekli a tak. To pro mě bylo fakt důležitý.

Mělo to fakt hloubku, i když ten farář byl blbec, tak to stejně mělo hloubku. Na tom jsme se shodli všichni, že ten farář byl neskutečnej teda. Babičkám se líbil, a my jsme říkali: To je vůl.

AP: A tak je to ten slib manželskej?

MV: No, ten slib je krásnej. No a to prostředí, ta hudba...

AP: Tak ty si měl jinej názor na svatbu před ní a po ní?

MV: To asi jo, já myslim, že jsem o tom nepřemejšlel. Že mě to fakt ani nenapadlo. To bylo takový úplně prostáčství: Svatba? To se mě nemůže týkat, co to je? Přitom jsme spolu chodili už osm let třeba. Jsem nad tím nepřemejšlel, jako že bych...

(kráceno)

AP: Tady se ještě píše, že on si jí vzít nechce.

MV: Nechce si jí vzít. Ale to je blbost, když si jí vzít nechce, tak s ní nemůže mít dítě.

A proč by si jí teda nechtěl vzít? Tak jako když někdo s někym chce mít dítě, tak ho asi nechce mít na prázdniny, že jo. Jako říkám, jestli ta svatba přijde dřív nebo pozdějš, ale nemělo by to na tom měnit to, že ty lidi spolu zůstanou. Jako já беру to, že teda budou partneři klidně do 50ti, když spolu budou mít to dítě, ale budou spolu prostě. Anebo se vezmou a budou manželé a bude to stejný stejně. Pro to dítě, pro ten vztah, akorát budou mít společný jméno.

(kráceno)

MV: ... také (že chce Josef mít dítě – pozn AP), ale nechce si jí vzít. Ale to nedává smysl. A on chce mít dítě... Tak ho asi nechce mít s ní, nebo já nevim. No ne tak tam už se nepíše, nebo ne nepíše, jako to nedává smysl, tak když už by s ní měl dítě, tak už mu jako nebrání nic si jí vzít nebo ne, když na tom ta holka trvá, tak proč ne jakoby...

AP: To jsem se tě právě chtěla zeptat, proč on si jí nechce vzít?

MV: Tak to tam právě nedává smysl, to tam zavání nějakou neupřímností. Tak já s tebou budu mít dítě, ale nevezmu si tě. Tak to je blbost. To nedává smysl. Nevim no, tak třeba kdyby měl nějaký, dneska jsou různý lidi, tak když bude mít nějaký přesvědčení, jako že to neuznává ten úřad, že principiálně je proti tomu, že je jinýho vyznání úplně, tak jo, ale když to bude jakoby normální člověk, tak to nedává smysl. Ale nemění to na tom to, ať si to každej udělá, jak chce. Ale nedává to smysl, když řekne: Já s tebou chci mít dítě, ale nevezmu si tě. To je blbost, to nemá logiku.

AP: Takovýhle lidi ale jsou...

MV: No ale já bych s nima nechtěl teda nic mít.

AP: Proč?

MV: To mě je proti srsti.

AP: Co za tou neupřímností může být?

MV: No že jako přeci nemá co skrejvat, nemá se čeho bát, když už chce jít do toho dítěte. Že když jí řekne: Já si tě nevezmu, tak to znamená: Já ještě nejsem přesvědčenej o tom, že seš můj životní partner. Další filozofická otázka je, kdyby řekl: Já si tě vezmu, ale nechci mít dítě. To teda nevím, to je taky divný, že jo. Někdo nechce mít děti, no. Ale je to prostě neupřímný, když řekne: Já chci dítě, ale nechci svatbu. S tím bych teda dítě neměl.

7. PV – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

PV: (přemýšlí) Nevím, my jsme to měli obráceně. (smích) Já jsem asi v tomhle konzerva, já prostě... taky, Valerie, že chce dítě a to a já říkám: Hele ale prostě já nechci, aby se dítě narodilo do... jako nemanželský, do... ne do pevnýho svazku prostě, to tak mám, a ona neprotestovala. Takže (smích) tam to bylo v pohodě, Valerie je nenáročná v tomhle. Ale z té druhý strany, tam je to kapánek složitější, si myslím, protože ty chlapi většinou jsou prostě takový, že právě se nechtějí tolik vázat, aspoň dneska bych řek, že takovej trend jakoby je a myslím, že ty chlapi to mají víc, než ty holky možná, že ne, nevím. To je těžký, no, to si musí paní Eva, slečna Eva teda jakoby nějak v sobě probrat, co chce víc, a na čem jí záleží víc. Jestli na tom, aby měla dítě a jestli tomu svému partnerovi věří a je natolik přesvědčená, že ano, to je ten člověk, s kterým chci to dítě mít, a chci s nim strávit celej život, a nebo prostě tak jakoby trvá na té svatbě, že k tomu má dejme tomu i svý nějaký jakoby důvody vyšší, tak pak je to třeba pro ní nepřekonatelný a řekne si: Ne, já prostě nechci, aby to dítě vyrůstalo bez pevný, nebo v... v nemanželskym vztahu, no a pak pokud jakoby ten pan Josef to nepochopí, tak se asi budou muset rozejít, no. Nevím, jiný řešení mě nějak moc nenapadá, pokud on teda je, striktně trvá na tom, že teda ne, že se ženit nechce a nebude.

AP: Ty si říkal, pokud ona má vyšší důvody?

PV: No berme třeba, že její víra je taková, že prostě jí to jakoby nedovoluje nebo říká jí, že to není správný, tak tam si myslím, že jsou to důvody, o kterejch je ona přesvědčená, a to asi nemá, to by asi potlačovala svojí osobnost, to si myslím, že nemá jakoby cenu proti tomuhle přesvědčení.

AP: Co by měl udělat ten pan Josef?

PV: No tak to je těžký, zase prostě v první řadě to není otázka jednoho dne nebo jednoho okamžiku, jo, to má nějakej vývoj, takže by prostě ty lidi o tom musejí mluvit, a buď je natolik tolerantní a řekne si: Jo já vlastně jsem přesvědčenej, že jí mám rád, že je to člověk, s kterým chci žít, a jen jsem prostě nepochopil, proč se mám ženit, a řekne si: Ano, ona mi za to stojí, slevit z toho svýho jakoby rozhodnutí neženit se a vezmu si jí, protože je to prostě fakt člověk, na kterým mi záleží. No a nebo zase si v sobě musí srovnat to, jestli... když mu za to jakoby nestojí, nebo trvá striktně na svým, no tak to zase má jakoby jenom jedno řešení, že to musí bejt konec toho vztahu.

AP: Proč si myslíš, že se ten pán nechce ženit?

PV: Já nevím, já si myslím, že dneska je to tak, že lidi mají pocit, že ten, jako to manželství, že je hrozně svazuje, jo, že to je hrozně spoutá do nějakýho chomoutu, z kterýho nemůžou ven, ale zase je to otázka toho, jak si to člověk jakoby udělá, jak ty dva spolu umějí žít nebo neumějí, prostě já třeba necejtím, že by mě manželství nějak svazovalo, spoutávalo, prostě vůbec, já naopak na tuhle hodnotu dám a moje zkušenost je taková, že v těch manželstvích, který jsou tímhle způsobem trošku jakoby oficiální, mi to přijde lepší než leckdy v těch volnejch partnerstvích, kde podle mě, když přijde krizovej okamžik, tak je to tak někde v podvědomí, že ten člověk jakoby jak se říká práskne dveřma, než v tom vztahu, protože tam ho ano, trošku ho to jakoby spoustává, ale tak jako dobře podle mě, že prostě si řekne, že nad tím asi víc přemejšlí, že vlastně žije v tom manželství, že vytvoří nějakou tu rodinu, ten pevněj svazek. Kdežto ten člověk, kterej žije jenom v tom partnerskym vztahu, tak prostě: Ty víš co, já

du. Jo, že mnohem snáz se sebere a de, nebo řeší spíš situace tihmhle způsobem, než aby řešil nějak komplexně a jakoby pro dobro věci.

AP: Ty to znáš ze svýho okolí nebo z čeho vycházíš?

PV: No, myslím si, že jo.

(kráceno)

PV: ... (o nesezdaných soužitích) ... mě to nepříde prostě ideální. Možná jsou prostě, to netvrdím, že ne, jsou lidi, který spolu dokážou žít a nebejt manželé a vychovat spoustu dětí a chovat se úplně perfektně a dělat věci a žít spolu dobře v tom vztahu a nepotřebujou na to, jak se říká, ten papír, to jako určitě, a je jich určitě spousta, ale... je to asi o tom, jak kdo to potřebuje, no. Já třeba, mě by to nevyhovovalo.

AP: Proč seš ženatej?

PV: Já? Protože se všichni ženili v té době, tak jsem se ženil taky (smích). No protože prostě je to asi svým způsobem jakoby... vychází člověk z té rodiny, kde vyrůstal, tak má nějaký prostě, že jo, hodnoty, ta rodina ho utváří a prostě je tím ovlivněnej a u nás to bylo naprosto jasný, jakože já vidim, jakej vztah spolu měli mí rodiče, kdy samozřejmě někdy to bylo taky ostrý a tak, ale celkově se ty dva lidi měli rádi a fungovalo jim to a já prostě tuhle zkušenost jakoby mám a příde mi to dobrý, takže mě ani nikdy nenapadlo, že bych jako měl žít jen tak ve vztahu bez manželství. Mě to prostě přišlo přirozený, normální, takhle to má bejt a nehledě na to, že prostě jsme oficiálně manželé, můžeme o sobě dostávat všechny informace, a' už komukoli z nás se něco stane, tak prostě po právnickejch věcech je to, ty pravidla jsou daný a ten vztah je ošetřenej a mě to tak příde v pořádku prostě. I tyhle věci. Takový ty čistě pragmatický, jakože fakt je dáno, řeknu hloupě, kdo po kom dědí.

PV: ... A ty naše děti to mají jakoby ve vztahu k nám jednoduchý, protože my jsme manželé, my jsme jejich rodiče a v tom zákoně tyhle úpravy jsou a mě to prostě příde už jenom kvůli tomu dobře, že jsem ženatej.

PV: když se něco stane a ten člověk je dejme tomu v bezvědomí, a je to přítel pouhej, tak pokud není napsanej někde, uvedenej jako osoba, který můžu sdělovat informace o zdravotním stavu, tak ten doktor by neměl správně tomu partnerovi říct, jak je na tom ten jeho partner.

(kráceno)

PV: ... ze zákona je dáno, prostě ano, já jsem manželka a tím je to všechno jakoby vyřízený, kdežto u toho nesezdanýho tyhle věci nejsou. Pro někoho je to prkotina, pro mě třeba ne. Todle záleží na každym, jak to má.

AP: Měli by spolu bydlet, než se vezmou?

PV: Nevim, jestli by měli, každopádně si myslim, že to úplně na škodu není, když spolu ty dva bydlej, protože přeci jenom, a zase záleží taky trošičku na tom, kolik jim těm lidem je, protože podle mě, když jsou mladý, tak je to trošku něco jinýho, když to beru podle sebe, my jsme se znali už deset let, mě bylo 27, takže tam prostě my jsme spolu bydleli rok a ...v podstatě jsme se znali strašně dlouho, věděli jsme o sobě téměř všechno, takže, tam to třeba až tak nebylo nutný, ale jinak v normálním jakoby vztahu si myslim, proč ne, že jo. Že to rozhodně jako může lecos ukázat, jakej ten druhej člověk je, protože přídou takový ty běžný jakoby věci, takový ty běžný krizovky a jde o to, že jo, jak to ten člověk jakoby zvládne, jak se k tomu postaví, jak se zachová. Jak říkal Huberták, že jo, nejlepší je vzít ženskou na vodu, tam se ukáže, jaká je.

PV: ... to může ukázat, jakej ten druhej člověk je, je to prostě něco jinýho, než když s nim chodíš za ručičky v parku, že jo, ale tady jde o to, že ty lidi už se rozhodli, že spolu teda chtějí dejme tomu teda výhledově žít a myslim si, že co se tejká vyloženě bydlení, tak já bych v tom prostě problém neviděl, já si myslim, že to může bejt dobrá zkušenost. Pro mě to bylo dobrý.

AP: Myslíš si, že by se prvně měli vzít, než si poříděj dítě?

PV: No tak já si to myslim, no.

AP: A proč?

PV: Protože si myslím, že prostě to dítě, když přijde do té rodiny, tak je to jakoby, ono to zní jako fráze, ale je to opravdu jakoby dar, že to dítě vůbec se narodí, já to vim, že jo, podle sebe, že to je někdy těžký, a myslím si, že to dítě by se mělo podle mě narodit do vztahu, kde je táta a máma, kde jsou manželé, kdy... že spolu prostě ty lidi uzavřeli nějaký vztah a ... Já si prostě myslím, že to prostředí je pro vývin a pro vývoj dítěte lepší. To je můj názor jakoby, moje zkušenost. Si myslím, že rozhodně do manželského vztahu by se mělo přivést dítě. Protože i ty lidi jsou zároveň tím, že se vzali a tím, že prostě si to ano řekli, tak se utvrdili v tom, že ano, my chceme společnou budoucnost. A i tomu dítěti teda nabízí to zázemí té rodiny a toho...

8. RP – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

RP: To je těžké. Co?

AP: No. Tak můžu ti zkusit přečíst i ty další otázky a třeba tě bude něco napadat. (AP čte doplňující otázky)

RP: To jsou složité otázky.

AP: Tak co tě napadá jako první?

RP: Že, jak mají situaci řešit, nevím. Že by spolu měli nejdřív, to poslední, bydlet, než se rozhodnou se vzít, to si myslím, že by, to není úplně podmínka, ale podle mě by to nebylo úplně špatný. Já by sem do toho třeba rád šel.

AP: Rád šel. Ale nemůžeš.

RP: Nemůžu.

AP: To už nestihneš (smích)

RP: Ted' už to nestihnu, ale ani mi to nebylo umožněno. Mě by to nevadilo, takhle.

AP: Jo. A tys to chtěl?

RP: No v podstatě asi jo no. Já jsem o svatbě moc nemluvil s tím, že sem říkal přítelkyni, že může klidně jít bydlet ke mně, že není problém. Když vlastně skončila školu a hledala si práci.

AP: Jo, tak to je tři roky zpátky?

RP: Dva.

AP: Dva roky zpátky. A co ona na to řekla?

RP: Že asi ne, že bysme se museli vzít (smích), nevím, jestli to řekla takhle na to, napřímo, ale tak nějak to z toho asi vyplynulo.

AP: Takže pro ní to byla podmínka ta svatba?

RP: Abychom spolu žili? No. Z její strany určitě.

AP: A proč?

RP: Protože ona je věřící, ona to tak má nastavený. Myslím si, že hlavně i kvůli rodině. Že by se na ní koukali skrz prsty nebo něco takového. Ona je hodně vázaná na rodinu a....

AP: Jo. Vidiš a mě zrovna teďkon, ten můj poslední respondent, tak tam jsme jako dospěli k tomu, že pokud vlastně by jako nebyl ten sex, předmanželskej, tak se spolu klidně bydlet může.

RP: Tak to není jako nějak úplně svázaný spolu, nebo je? Teoreticky ne, prakticky asi více méně ano.

AP: No, já přemejšlim jako, proč jako Pěťa říká, že spolu nemůže bydlet před svatbou.

RP: Rozumim, na co se ptáš. Nevím, podle mě v tom je víceméně ta rodina a ta výchova.

AP: Jakože oni ji to naučili tak, že...

RP: Prvně svatba a tak...

AP: ... že se spolu před manželstvím bydlet nemá.

RP: Mě doma neříkali nic, já na to nemám názor.

AP: A vůči tomu druhýmu jsou jako tolerantní, nebo to je...

RP: Jakýmu druhému? Jo aha, to se jim asi úplně nemusí svěřovat (smích). Já nevím.
AP: A s tím Péťá problém nemá?
RP: Problém nevím, ale... (pauza) Ne. (rázně)
AP: No protože to si já myslím, že je v tom křesťanství, nebo podle Bible, já nevím, jestli je to jako Bible, ale je to určitě katolická církev, která teda vlastně neuznává ten předmanželskej sex.
RP: (smích) A je to venku.
AP: Takže rozumím tomu, proč spolu teda jako nebydlet, jo, ale v souvislosti s tímhlectím...
RP: Že se to nevyklučuje, že se spolu může bydlet bez sexu.
RP: Asi je to spolu nějak spojený, myslím, nevím. Nevím, třeba se jí prostě jenom nechtělo, abych jí nevykop potom nebo něco takovýho.
AP: Jako už to pro ní bylo příliš...
RP: Asi, nevím. Dost možná asi ano.
AP: A mluvili jste o tom?
RP: Že bysme spolu bydleli? Moc ne, ale takový náznaky víceméně z mé strany a ... Pak na to došlo spíš pozdějc, když ona měla práci u nás a já tady jsem byl.
AP: A jak na to došlo, to se právě spíš rozchází ty cesty.
RP: Pak byly takový ty debaty: Sem ti říkal, že ke mně můžeš jít bydlet. „No ale když tam máš Tomáše“ „No kdyby si řekla, že ke mně pudeš bydlet, tak prostě mu řeknu a pude pryč, není problém.“ No a takový.
AP: No a jak teda nakonec došlo k tej svatbě?
RP: S tím že teda jsme si řekli, že by bylo dobrý, kdybychom byli spolu, tak to bylo v podstatě jediný řešení. Teda když se na to podívám já. Druhý řešení by bylo, že bych, já si tady vzal práci, šel domu, bydlel bych u rodičů a byli bysme spolu v podstatě denně, protože ona je vedle z vesnice. Ale každej bysme bydlel u rodičů.
AP: Aha, takže vy jste spolu spíš chtěli bejt víc, než jste teď.
RP: No.
AP: Po kolika letech?
RP: Dost. Šest, šest a půl
AP: Jste začli mít pocit, že byste spolu chtěli bejt víc.
RP: Tak to už dřív, teď je to šest a půl.
AP: Ještě teda jestli jako rozumíš tomu, proč teda ten pán si tu pani vzít nechce, byť jako dítě by s ní mít chtěl.
RP: No v podstatě trochu jo, ale jsou to takový abstraktní důvody, který se ani nedají říct. Já jsem to měl taky tak podobně trochu. Jako proč bysme se museli vzít, dyť je spousta lidí, co spolu normálně žijou a nemají s tím jako problém. A zase z druhý strany argumentace, že: Ale dyť se vlastně nic nezmění, jen dostanem nějaký papír a nic víc se nemění, tak proč ne? Nevím, možná, jak říká Péťá, že možná má pravdu, že jsem si jí dal takovou jakoby, že by bylo jednodušší jí prostě potom odkopnout. Což já teda určitě teď v úmyslu jsem neměl nebo nemám, ale nikdy nevíš, co se může stát. Začne mě bít, jako v případě A, teda v případě 14 a co vid'
AP: Jo ale... takže to byla Péťá, kdo to jako víc chtěl tu svatbu?
RP: No určitě. Já by sem to dokázal i bez toho si myslím.
AP: Bez tý svatby? A co by si dokázal?
RP: Jako že bysme spolu žili.
AP: Hm. A měli byste spolu děti, nebo ne?
RP: To ještě úplně neplánuju.
AP: O tom nemluvíte?
RP: Ona děti nechce, zatím. Já teda určitě ne. Tak ona má sourozence šestiletýho, teď sedm vlastně, má synovce tři, synovce dva měsíce, neter' asi půl roku, tak ona je s dětma furt a asi

jako úplně, občas přijde trošku vytočená, ááá, tyhle děti! Jako si přišla dneska ty: Děti tu nekřičej, paráda.

AP: No a čeho si se na tom bál? Na tom sňatku

RP: No to právě nevím, to ti říkám, to jsou ty abstraktní důvody, který ani nevím. Ale přišlo mi to třeba i zbytečný, nevím. Přesně tohodle, takový ty zařizovačky, vybavovačky, ted'kon ona na mě naštvaná, doma jsou na mě naštvány, že jsem celej víkend, že jsem celej víkend prolil v pivu a nic jsem nevybavil, nezařídil.

AP: A Péťa je tohle ochotná podstoupit.

RP: No zdá se, že jo (smích) Tak ještě si to může rozmyslet, ale asi by jí doma zabili. Možná i mě.

AP: Kdybyste si to rozmysleli?

RP: Minulej tejdén jsem to u nich řek, to byla sranda: Kdybych si to rozmyslel, to byste za mnou to cukroví házeli až k nám, co? To prej asi jo.

AP: To seš docela odvážnej, že si tak žertuješ o takovym citlivym tématu.

RP: Tak já to úplně jako citlivý téma neberu, sranda prdel.

AP: A o ruku si žádal ty nebo Péťa?

RP: Já. Divný, co?

AP: Tak zatím jsem se ještě nedobrala k tomu příběhu (smích)

RP: (utíná konverzaci a vrací se k příběhu na papíře) Ano nezáleží na tom, nemyslím si, že by se měli nejdříve vzít a potom spolu mít dítě. Můžou si to udělat i obráceně.

AP: Ano? Takže ono to vlastně nic neznamená ta svatba? Ty to jako děláš pro Péťu... Nebo mi to zkus vysvětlit...

RP: Jak nic neznamená? Tomu nerozumím

AP: Tak když tady říkáš, že to vlastně nemá vliv na to, jestli spolu budou mít dítě nebo na to, jestli spolu budou žít...

RP: Z mýho pohled takhle.

AP: A na co to teda vliv má?

RP: No že už jí nebudu moct tak jednoduše vykopnout, že jo.

AP: Ty jí.

RP: A ona mě to stejný v podstatě. Ted' vlastně když jí budu bít, tak už je to oficiální, že jo, jak si říkala u té první otázky, takže už to musí vydržet. To je dobrý vědět.

AP: A to myslíš ted' trochu jako přirovnání?

RP: No, nemyslím to vážně, zatím jí bít nechci.

AP: A už si jí bil?

RP: Jednou mi říkala, že jí biju, ale to jsem se jenom bránil.

AP: A myslíš si, že bys byl schopen jí bít?

RP: Jako že bych si začal, to nevím, to si myslím, že asi ne snad, nebo nechtěl bych určitě.

AP: Takže v rámci sebeobrany?

RP: No, to asi jo, to já jsem oko za oko trošku.

AP: Ještě tě k tomu něco napadlo?

RP: Jak ho má přimět to nevím teda, asi ho musí ukecat. Ale nemyslím si, že by se s ním měla rozcházet. To už by muselo bejt fakt hodně vostrý teda, aby to bylo na rozchod ne, podle mě. Když spolu už tak jako sou a dobrý a ted' ona chce dítě on taky, akorát si jí nechce vzít a že by se s ním hnedka rozešla.

AP: A co by dělala Péťa, kdyby sis jí vzít nechtěl?

RP: To nevím. Tak já nechci, ale musím, my se máme rádi. Musíš vždycky, že jo, bud' pro lásku k ní, nebo pro lásku k penězům nebo pro lásku mít děti (?). Ty druhý dvě věci nemáme, tak... To jsem se dozvěděl v sobotu.

AP: Si byl v kostele?

RP: Ne, na hasičskejch závodech.

RP: A to nevím, proč si jí nechce vzít. Tak mu to přijde asi zbytečný. Si můžou to dítě udělat zrovna bez té svatby, ne? Dyť to de, přece jako...

AP: Zároveň ale rozumíš tomu, proč je to pro Péta důležitý.

RP: No tak ne že bych tomu úplně rozuměl, ale chápu to. Snažím se.

AP: A děláš to pro sebe nebo pro ní?

RP: To že se berem? Myslim si, že spíš pro ní. Já by sem to nemusel mít. Teda aspoň takhle je to tak nějak. Že bysme třeba spolu mohli žít, nevím, jestli by to šlo, nebo nešlo, ale ... bysme to nějak pořešili.

AP: A znamená to pro tebe něco nebo je to jenom to zařizování?

RP: Tak zatím jo, uvidim, to ti řeknu potom. To se mě ptáš moc brzo. Já jsem ještě svobodnej.

AP: Tak pro vás je to hodně změna v tom, že spolu začnete žít.

RP: No to určitě. A pak zaškrtneme jeden druhýho nebo druhej prvního.

9. VPR – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

VPR: Slečna Eva? Mít s ním dítě bez svatby.

AP: Jo? A proč?

VPR: Protože si myslim, že už na tom moc nezáleží, jestli je někdo vdanej anebo ženatěj anebo ne. Páč už se to rozvádí tak rychle, že už je to celkem fuk.

AP: A umíš si představit, proč ona se chce vzít, než bude mít to dítě?

VPR: Umim, já jsem se taky chtěl vzít, protože jsem na to chtěl mít ten papír a chtěl jsem to mít jakože oficiální v podstatě, takže mě to vyhovuje a chápu i lidi, co se nechtějí brát, co spolu mají děti a vzatý nejsou a fungujou úplně stejně, jako kdyby vzatý byli.

AP: Tak ono to teda k ničemu není ta svatba?

VPR: No je to praktický, ve všech úředních jednáních a tak v podobných věcech, minimálně to praktický je, když se jmenujete stejně. V tom je to určitě jednodušší, ale jinak, že by svatba zajišťovala celoživotní věrnost a celoživotní vztah, to nezajišťuje. V současný době. Že by to dalo nějakou větší trvanlivost tomu vztahu, si nemyslim.

AP: A je něco, co dá trvanlivost a věrnost tomu vztahu.

VPR: No, to musejí ty dva akorát, nic jinýho to neudělá.

AP: Ty dva to dělaj? A čím to dělaj?

VPR: (smích) Tim, že se mají rádi, jsou na sebe hodný a jsou si věrný.

AP: Máš takový výstižný odpovědi.

VPR: Tak to jsou takový nadnesený obecný věci, ale je to pravda. Praktické provedení je náročnější.

AP: Ty si říkal, že ta svatba je praktická, že je to praktický, když se pak jmenujou stejně...

VPR: No tak pro takový ty drobnosti. Ale na poště mi stejně pro ní nedali doporučeněj dopis, takže...

AP: Ještě je to na něco dobrý ta svatba?

VPR: No na vztahy s rodinou. V tom se dost změnilo.

AP: S kterou?

VPR: S tou příženěnou. V mym případě se to dost zhouplo. A to je taky tim, že ještě jakoby to... ty Mariini rodiče jsou, teda maminka je tradičně vychovávaná, takže pro ní ta svatba něco znamenala.

AP: A věděl by si co?

VPR: No protože tak je to jako správně bych myslel. Tak ono už jako to, že se ty rodiny sejdou a že se to tak oslaví a že ti ty rodiče daji to požehnání...

AP: A pro tebe to nebylo důležitý tohle to, že se ty rodiny sejdou, daji požehnání a že je to tak správně...?

VPR: Ale jo, bylo to jako, bylo to prima, bylo to dobře, proto jsme se taky vzali, ale... není to až tak nic zásadního. Že máme požehnání, jsme prakticky věděli, naši rodiče se taky už setkali před tím a... takže svatba byla příjemná, ale nikoli nutná. Jakoby myslím v současné době.

AP: Proč seš ženatej?

VPR: Protože svoji ženu miluju. A teď ti jde čistě o to, proč jsme to institucionalizovali?

AP: To nevím, prostě proč seš ženatej?

VPR: Protože jsem prostě našel ženu, se kterou si rozumím a chci s ní být.

AP: Tak je potřeba si ji vzít?

VPR: Ne, není potřeba si ji vzít. Proč jsem ženatej? Teď se možná na těch pět minut zamyslim. Ptáš se na to, proč s ní jenom nežiju, ale proč jsem s ní teda ženatej? Nikoli na to, proč jsem v tom vztahu, ale proč jsem ho...

AP: Proč nežiješ v nesezdaném soužití, ale v manželství?

VPR: (přemýšlí) Protože se mi líbí, že se k tomu hrdě hlásíme, že k sobě patříme.

AP: A ty už seš s Marií víc jak deset let?

VPR: Třináct.

AP: To není možný...

VPR: Od sedmnácti.

AP: A vy jste spolu žili před tím, než jste se vzali?

VPR: Jo, prakticky jo. My jsme spolu od Mariiního čtvrtáku jsme spolu v podstatě bydleli v Praze asi tři roky. A ještě před tím, a částečně se to překrejšovalo, že jsme bydleli ve Lhotě u našich, když Marie jezdila už jenom na pár dní do školy, tak jsme se vždycky scházeli na ty delší víkendy, protože já jsem taky jezdil ve čtvrtek, tak jsem bydlel u nás asi tři roky.

AP: Takže jste bydleli tři roky v Praze a pak...

VPR: Ono se to nějak překrývalo, že jsme měli jakoby dva byty. Protože my jsme jeden čas jsme bydleli, jeden čas jsme dokonce bydleli každé na jedné koleji a ještě o víkendech jsme se střídali u jedněch rodičů a u druhých rodičů.

AP: To byl ten začátek?

VPR: To byl, tak na úplném začátku jsme se až tak často nestřídali, ale jo, my jsme to přiznali celkem rychle, takže to bylo třeba tři roky takhle, nebo čtyři. Pak Marie, někdy v to pátáku, nejdřív jsme se sestěhovali do Lhoty k našim, abychom měli jedno bydlení aspoň tady a pak když Marie dodělala školu, tak se přestěhovala za mnou do Prahy, takže už jsme pendlovali jenom mezi Prahou a Hradcem. A Marie tam vlastně jako učinila pokus o studium dalších dvou škol, který jako už nedostudovala. Jedno z toho byl hygienik, protože uvažovala o fyzioterapii, tak to byl medicínskej obor, tam vydržela jen rok. A pak dělala taneční konzervatoř, a to bylo napůl dálkový.

(kráceno)

AP: A myslíš si, že ty dva spolu mají bydlet před tou svatbou?

VPR: Bydlet před svatbou? Jo. Aby zjistili, do čeho jdou. Na tom bydlení se spousta věcí vykrystalizuje. Že je to jeden z těch možných kamenů úrazu, když se k sobě dva nastěhují, tak to tam samozřejmě jiskří, protože je každé zvyklé na jiný způsob života a musej přijít na to, jak to bude fungovat dohromady.

AP: A myslíš si, že je to nutný, aby si před svatbou vyzkoušeli, jak to bude fungovat dohromady?

VPR: Nutný to není, ale myslím si, že je to praktický. Protože pak to na ně po svatbě může vyltnout všechno najednou. Když se najednou vezmou, najednou se stěhují a hned mají do toho dítě, tak to je najednou moc věcí, co se musej řešit.

AP: Na každým mi ale bude něco vadit v tom společném soužití... Takhle bych se mohla sestěhovávat a rozcházet do nekonečna přeci?

VPR: No, je to tak. To je věc, co mě osobně taky trošku vadí na současné době, jak se vyhazují ty mobilní telefony, tak se vyhazují partneři, když v jednom ohledu nevyhovují,

no ale přesto si myslím, že je třeba to, že je třeba do toho nořit postupně a ne to vzít úplně hopen najednou.

AP: Tak když už je po tej svatbě a ten vztah je zpečetěnej, tak že pak spíš skousnu věci, který mi vaděj na tom druhym.

VPR: No, jak to tak vidím kolem sebe, tak si to nemyslím.

AP: Jak to vidíš kolem sebe?

VPR: Vidím svoje kamarády, co už jsou ve třiceti rozvedený, po dvou letech manželství a tak.

AP: Protože si nevyzkoušeli před tím spolu bydlet?

VPR: To nevim, proč to bylo. Ale každopádně se vzali a za dva roky to zase schodili ze stolu. Nevím vůbec proč teda konkrétně.

(kráceno)

AP: Takže ta svatba je tam v podstatě jako jedno.

VPR: Jo, myslím si, že z hlediska trvanlivosti vztahu si myslím, že je to jedno.

AP: A myslíš si, že by se ty dva měli prvně vzít, než si pořídí dítě?

VPR: Já bych to tak asi udělal, protože mít spolu dítě považuju za ten úplně největší závazek, takže bych se do toho, jak jsem říkal, nořil, přide mi to logický pořadí, chodit spolu, bydlet spolu, vzít se a mít spolu dítě. Až když jsem si teda fakt jistej, že to je dobře, a že se nerozejdu, když bude nebohému dítěti pět.

AP: A co pani Eva?

VPR: Pani Eva by to měla asi překousnout, pokud teda je pan Josef neoblomnej, tak by se měla na svatbu vykašlat a mít s ním dítě.

AP: A proč by to měla takhle udělat?

VPR: Protože jak říkám, si nemyslím, že ta svatba je důležitá. Ale osobně si myslím, že stejně snadno to může skousnout pan Josef a tu svatbu si udělat.

AP: A zase říkáš, že ti přijde lepší, když se do toho postupně nořej, když spolu prvně žijou, pak se vezmou...

VPR: Ale zase vim, že jsou lidi, kterejm ta svatba z nějakýho důvodu vadí, mě na ní jako taky částečně vadilo, že budu oblečenej za tučňáka a že je to takový oficiální a tak, ono to nakonec bylo příjemný, protože jsme si to udělali celkem pěkně, že nebudeme moct mít svatbu v Kosti, protože by to nepřekousla přiřazená rodina. Takže někomu může ta svatba jako taková, ten obřad, mu může prostě vadit.

AP: A umíš si představit, jak ona se v tom cítí, když jí řekne, že si jí vzít nechce?

VPR: Mě to přijde trošku divný, já to úplně moc nechápu, proč s ní pan Josef chce mít dítě a nechce si ji vzít, není mi jasný, proč by to tak bylo... Proč by to jako nedokázal, i kdyby, tak pro ní udělat. A jak se v tom ona cejtí? Nevím, jestli může mít podezření, že to s ní nemyslí vážně, ale to, že s ní upřímně chce mít dítě tak považuju za důležitější než to, jestli si jí chce vzít.

AP: Tak ty říkáš, že je to v podstatě jedno svatba nesvatba...

VPR: V podstatě jo.

AP: To je na základě toho, jak to vidíš okolo sebe? Nebo je to tvoje zkušenost?

VPR: Moje zkušenost s manželstvím je dobrá, ale když polovina manželství stejně končí rozvodem, tak to jako prakticky nic neznamená. A když znám ty lidi, co se do třiceti stihli rozvíst a ty lidi, co jsou spolu ženatý a maj spolu děti a při tom mají čtyři bokovky...

AP: Takový znáš?

VPR: Znáám no. Je to přímo kluk, ale má prostě...

AP: To se ví oficiálně tohle to?

VPR: My nevíme, jestli to ví jeho žena, ale jinak to všichni vědí. Kromě těch naivních děvčat, ty se to dozvedí až pak. Některá to o sobě vědí...

AP: Ty bokovky o sobě navzájem?

VPR: Až tak jsem do toho neproniknul, ale vim, že s další naší kamarádkou prakticky žil polovinu noci, po dva roky, a přitom má tu ženu a ty děti. Nechápu to, ale je to tak. Občas sbalí nějakou, která si myslí, že ji miluje nebo co, já nevím.

AP: A je to pro vás jiný s Marií ten čas, kterej jste měli před tou svatbou a po tej svatbě?

VPR: Tak pro nás je to i to, že my jsme se v podstatě jakoby najednou, my jsme se totiž až po svatbě sem nastěhovali. Takže to máme tímhle tím zesílený, protože v podstatě v jednom okamžiku jsme si pořídili ten papír, barák a psa a sestěhovali jsme se sem, tady jsme se usadili na tom jednom místě, odešli jsme z tý Prahy. Takže pro mě to je střih. Ale byl by to asi stejnej střih, kdyby tam ta svatba nebyla. Jako ta svatba je takovej hezkej symbol, bylo to jako opravdu... a myslím, že jsme tady spali první noc až po tý svatbě, v tom ještě rozkopanym baráku a takhle, takže je to jako hezkej symbol, že jsme se posunuli někam dál. Je to hezkej moment.

AP: Se takhle posunujete?

VPR: Teď jsme se zasekli na tom dalším kroku, máme trošku skluz (smích).

AP: A to je co?

VPR: No tak to dítě je ten tradiční další krok, že jo. Tak tam jsme ve skluzu.

AP: To cítíte, že je to ten další krok, nebo je vám to předhazováno?

VPR: Je nám to velmi, je to na nás tlačeno.

AP: A odkud?

VPR: Odevšad. No protože všichni naši vrstevníci mají už děti a všichni se ptaj, kdy my budeme mít toho sviště a tak a už nám to leze krkem občas.

AP: Tak se na to ptát nemám?

VPR: Ale ty se na to klidně ptej, já to klidně řeknu. Ale občas je to to, jako když se někdo ptá, tak je to ok, a když se někdo ptá, jakože mi to vyčítá nebo mi to předhazuje, že bych jako měl, tak to mě samozřejmě nepříjemný je. Protože co je mu do toho. Máme ty hodnoty jinak, než normální lidi.

10. IP – svatba

AP: (čte příběh svatba)

IP: Tady to má teda mimochodem dost kamarádek, konkrétně jedný kamarádce, ta byla taky na svatbě, Julča, její přítel jí řek, oni se snažili o dítě, asi rok a půl, nešlo, přestali se snažit, že jako... to je jedno prostě a on jí prostě řek, že svatba je pro něj strašně velkej závazek, ale snažili se o dítě. Mě to přijde hrozně vtipný, to může říct podle mě jenom člověk, kterej jako v životě neviděl někoho s dětma nebo neměl dítě, to je jasný, že jo, to taky nemá, ale víš, že ani jako, to je ten závazek, nějaká svatba (pohrdavě). Ale to, já si myslím, že na rozejití to není, možná proto, že mám spousta takhle kamarádek, zrovna třeba ta Marta taky jakoby, tak toho jejího přítele nenapadlo, že by se ona chtěla vdávat, pro něj to jako není důležitý a jeho nenapadlo, že by ona chtěla, a on vůbec neví, protože Marta mu to neřekla, jak ona trpí tím, že mají dítě a není vdaná. Ale víš co, on s ní chce bejt, on jí zbožňuje, miluje a tak, ale neví, že ta svatba je pro ní důležitá, protože ona mu to neřekla a to... Takže já si jakoby myslím, že jednak ty chlapy změní názor, když mají to dítě jakoby, nebo když se ženěj kamarádi ještě teda jakoby a to...

AP: Kamarádi co?

IP: Když se ženěj kamarádi, tak ten chlap najednou zjistí, že to je vlastně normální, že by se taky moh oženit, to je vždycky jako divný. My jsme taky byli skoro první z partičky a prostě jako že to. No, a když to byl Marek, to je prostě taková, on je prostě takovej organizátor v tý partičce, takovej hlavní jakoby, to je vlastně jeho jakoby, on začal ty lidi kolem sebe shromažďovat a tam právě plánuje všechny akce a tak, víš jako že prostě to a... takže když to jako udělal Marek, tak to je jako v pohodě, ale jinak kdyby se oženil asi kdokoli jinej, tak si

z něj všichni dělají srandu. To si z nás teda taky dělali, ale tak ze srandy. Ale to, jako že důvod k rozchodu to není, chlapi mají ze slova svatba fakt jako osypky, takže nerozcházela bych se, protože si myslím, že až budou mít to dítě, tak oni zjihnou a tu ženu si vezmou, protože většinou to dítě ty ženský, což nechápu, pojmenujou po tom otci, já bych jako dala svému dítěti své příjmení. Já bych v životě, kdybych byla Polníčková, já bych neměla dítě Bílýho, proč, když já jsem Polníčková...

AP: Protože matka je jasná, ale tím příjmením se dává najevo ten otec.

IP: Já ho mám v rodném listě, každěj to ví, jako chápeš, jakože prostě, vypadlo ze mě.

AP: No jo, ale to dítě nechodí potom s rodným listem do školy, když přijde do třídy, tak neukazuje všude rodný list.

IP: No ale, co to je, čeká u doktora: Já jsem Polníčková, matka malýho Bílýho? Nebo když tě zavolají: Pani Bílá! A ty tam deš: Já jsem teda Polníčková, my nejsme vzaný. Víš jako, to je fakt hrozný, to vyprávěly kamarádky, i ségřiny právě, že to je jako strašný, že jako kdybys k tomu dítěti nepatřila. Vem si, že bys jako Sochnová měla dva malý Pikharty a teď bys všude jako uváděla... To je hrozný. No ale jako nicméně, abych se vrátila tady k tomu, tak to, nerozcházela bych se s ním, protože on dostane časem rozum. Ono totiž mít už jako na schránce dvě jména – Bílý, Bílý a Polníčková, tak jako že to tomu chlapovi docvakne, no.

AP: A proč si myslíš, že ty chlapi jako se nechtějí ženit?

IP: Já si myslím, že z toho mají fóbii, že už z toho není cesty ven, že už prostě, že najednou budou jako s někým, ta jejich touha, jak se říká, že žádný chlap není založením monogamní jakoby, jako kravina, ale prostě, že to, tak oni mají pocit, že si tím uzavírají cestu, že budou ty podpantofláci. Teď jak jako všude masáž reklamy, jak jsou moderní singles a jak si užíváš toho života a seš free a cool a máš prachy a teď najednou seš ženatej a máš pocit, že budou pod pantoflem, budou mít ty řvoucí děti, víš jako, já si myslím, že je to taková, taková ta nějaká představa prostě chybná, že když seš jako po svatbě, tak tím všechno končí, že najednou jseš ženác a už prostě nebudeš žít jako svobodně prostě.

AP: A mělas tuhle fóbii někdy taky?

IP: No měla, já jo.

AP: A pamatuješ si na to?

IP: No. Jako by to, já jsem právě (smích), to bylo hrozný, já jsem právě, teda jednak jsem se nikdy vdávat nechtěla, fakt vůbec a ... já jsem měla pořád totiž pocit, že mi něco jako utíká, že prostě....

AP: Že by ti něco uteklo, kdyby si se vdala?

IP: No vůbec jako, já jsem s někým chodila a teď jsem si říkala: Ty jo, jestli to je jako ono, co když mi teďkon něco utíká, víš jakoby. Takže já když jsem byla s něčím nespokojená, ale vopravdu jako, já jsem nad tím... to mi nebylo jako, že mi něco přeletí přes nos a rozejdu se, já jsem vždycky půl roku, rok rozebírala s tím klukem, co mi jako vadí. Ale že furt jsem měla jako pocit, jestli mi něco neutíká, nějaký jako, i zážitky i jakoby, i typ nějakých těch jakoby chlapů, nebo já nevím, víš jako, furt jsem chtěla jako poznat toho víc. A pak už jsem dospěla do stavu saturace – nasycení (smích) a už prostě to, že už mám pocit, že už mě nic nezajímá, chlapi jsou stejně všichni stejní prostě, všichni mají nějakou blbou vlastnost, víc než těch dobrých, kromě Marečka (smích AP)

AP: A takže toho sňatku si se bála kvůli tomu podobnému, co popisuješ u těch chlapů?

IP: No vlastně jo. A já jsem si ani nedovedla představit, že bych měla dítě dřív, nebo prostě, že jsem z těch dětí měla takovej jako respekt, jakože prostě to, a tady to se všechno hrozně změnilo za poslední dva roky, už jako před Markem, ještě než jsem ho potkala. Že jako prostě máš pocit, že najednou máš ten prstýnek a teďkon už jako, já teda nevím, jestli si to měla, a já až teďkon, my jsme se vzali, nijak jsme o tom nepřemýšleli a tak a pak mi došlo, to jsem přišla domů jednou, říkám: Marku, to je úplně strašný, my se nemůžeme rozejít. A teď Marek úplně poplašený prostě: Jak rozejít, ty se jako chceš rozcházet? Já říkám: Nechci, ale my se

jako nemůžeme rozejít, my bysme museli k soudu. A teď Marek byl úplně jako špatnej, úplně jakoby vyplašenej, co řeším, proč tohle řeším jako. Já říkam: Ne, já se nechci jako rozvádět, ale mě teď došlo, že se nemůžeme jen tak rozejít prostě. A já jsem z toho byla úplně jakoby špatná, že zase je jakoby něco, co nemůžu udělat svobodně, protože jsem byla zvyklá svobodně se sebou nakládat, že jo. A teď prostě jako nemůžeš, musela bych k tomu k soudu, že jo, abych se s ním rozešla. A chápeš a chvíli mi to jako hrozně vadilo, ale jakoby samozřejmě jako jenom jako takovej ten pocit, že nemůžu udělat, co bych třeba chtěla, někdy.

AP: A chtěla by si radši zpátky tu svobodu?

IP: Ne, ne, ne. Mě to právě přijde úplně supr, jakože k sobě patříme, máme jedno jméno... Teď máme hrozně vtipnou tu, na dveřích ne, já jsem říkala, že tam dáme Bílí s měkkým i na konci, jako mladí, jako my dva Bílí. A Marek, jak se celej život podepisuje Marek Bílý, s tvrdým y, on to prostě nemoh, a Marek jako ten jako, Marek málo co řeší, ale to sem byla úplně překvapená, jak von: Ne to nejde, to je divný. A tak máme napsáno: Ida Bílá a Marek Bílý, tedy Bílí, s měkkým i. Aby bylo všem jasný, protože Marek: Si budou myslet, že tam máme pravopisnou chybu. A já: Ty chytrý ne a ty blbý ať si to myslej jakoby, jo. A teď on prostě to: To vypadá divně. A tak jsme tam napsali todle, takže prostě proč tam máme to měkký i, jsme to tím zdůvodnili.

AP: Jak má ta slečna přimět svého partnera, aby si jí vzal? To si možná trošku říkala už.

IP: Jo, no. Teda... vim jak na to šla segra a to jsem teda říkala Markovi taky, Marek teda jakoby, už jsme se bavili jako třeba, jsme se znali asi dva tejdny a bavili jsme se jen tak o svatbách, co si o tom myslíme a tak, už po dvou tejdnech jsem věděla, že Marek se chce ženit a že věří tomu, že je nějaká návaznost typu svatba a pak dítě, takže. No ale nicméně jsem mu řekla dost přesně, co řekla ségra jakoby Ríšovi, že jí, až se narodí dítě, tak se bude jmenovat přesně tak jak ona se bude jmenovat v té době, takže ať si nemyslí, že Polníčková porodí Štercla (smích). Heleť jak ho má jakoby přimět. Já bych asi šla na to jakoby tak, že když se budou pokoušet o dítě, tak budou rodina, a že ta rodina by měla mít jedno jméno. A já jako dvě jména na schránce u rodiny, proč? Já si prostě myslím, že, jako když už se snažíme o dítě, tak už ten vztah je tak daleko, že, jako že jo jsme připravený asi spolu sdílet dobrý i špatný, i když ono se to dost těžko odhaduje, a že ta změna příjmení není vůbec tady v tom směru podstatná, je to jako maličkost, ale podle mě hrozně důležitý, že se cejtíš, že k tomu druhému patříš, no. A já bych na něj šla asi fakt tak, že nechceš mít dítě, který se jmenuje jinak než ty a že prostě chceš bejt rodina, no. To těžko nutit, on na to musí přijít jakoby sám, jako když potřebuješ, aby tě požádal o ruku, vid', je dost těžký ho nutit (smích).

AP: A proč si myslíš, že ten pan Z. si nechce tu slečnu vzít, i když proti tomu společnému dítěti nic nemá?

IP: No to si myslím, že je právě tím, že má strach z toho jakoby svazku, že bude jako podpantoflák a tak, z takový tý pověry kolem toho manželství. Já opravdu vidim kolem sebe kluky, který se opravdu snažej o dítě, ale boje se oženit, se bojí, že něco skončí jako prostě, svoboda nebo tak. Já si myslím, že to je takovej iracionální strach, kterej mají chlapi, no. A já. (smích)

IP: Tak kdyby byl normálně smýšlející chlap, tak ze svatby nemá strach, vid'. Že si беру někoho, koho znám, po svatbě se nic nezmění, že jo, děti tě změní, svatba ne. Ta změní akorát tu ženskou, protože já tady obíhávám úřady, minulej tejdny jsem žádala o řidičák a open card, prostě, jako jo, mám 46 institucí, který musím oběhat, už mám 26 za sebou, já toho mám strašně moc. Banky, pojišťovny, ale i doktoři, jako všichni, kde musím změnit to příjmení a adresu trvalýho bydliště a všechno. Tak jsem si to sepsala...

AP: Ido, a proč se vlastně berete?

IP: Jo to bylo, to ses už ptala. Protože my jsme vlastně jakoby, když jako jsme, fakt jako jsme neměli problém nebo jakože jsme spolu byli rádi, teď jako mě je 30, Markovi je 37 že jo a to jsem začla jakoby plánovat, že jakoby budeme mít jako děcka a tak a oba to máme asi hozený,

že před těma děčkama by měla bejt ta svatba. Já chci prostě na dveřích mít jedno jméno a Marek to naštěstí vidí stejně tak právě jako. Marek mě právě požádal o ruku, když jsme měli roční výročí, já jsem to tak trochu čekala teda, a to... pak jsem to tak trochu zkasila tu žádost (smích), ale...

AP: Proč?

IP: Protože jakoby... my bysme se... jakoby o tom, že by měla bejt svatba a pak děti, o tom jsme se bavili už jakoby dávno, ale tak jako v tý obecný rovině. Takže jsem jakoby věděla, že Marek proti svatbě nic nemá a tak. No a začli jsme plánovat ty děti a ted'kon my jsme byli jako na večeri k našemu ročnímu výročí na parníku, protože jsme se tam takhle jakoby... to bylo první rande prostě, tam mě vzal Marek na první rande. No a ted' jsme začali jakoby plánovat, kdy vysadíme tu antikoncepci a ted' já jsem si říkala jako: Bavíme se tady o dětech, jsme si říkali, že před tím by mělo něco jakoby bejt a říkala jsem si počkám do konce večera, máme roční výročí, to se tak jakoby nabízí. No a já, abych čekala. A ted' Marek, že bysme mohli jít, tam je taková kavárna, takový jako svíčky na stole, tam hrozně rádi chodíme, no a ted' na tom parníku, tam je světlo že jo, stoleček vedle druhýho prostě jako a tak. A ted'kon Marek něco, jsme se bavili o tom, že, kdy doberu ty poslední prášky, protože my jsme byli ještě měsíc v Arménii a v Íránu jakoby, tak prostě potom, kdybych náhodou otěhotněla tam... Ted' já to nevydržela, já všechno řeším na rovinu, tak říkám: No to je moc hezký, tady plánujem děti a co jako svatba? A Marek: No kdybys chvilku vydržela... (smích) Že chtěl jako tam v tý kavárně. Takže se už nikdy v životě nedovim, jak to chtěl udělat.

AP: Možná čekal, až to nevydržíš.

IP: (smích) No já jsem fakt hrozná, jakože já jsem na sebe pyšná, že v sobě nekumuluju nějaký problémy a pak nevybuchnu, ale tady v tom, že občas prostě jako... nevím, když jsem třeba podrážděná a jakoby: Tady ten hrníček by nemohl bejt v myčce náhodou prostě? (smích) No prostě jako že úplně zbytečný jakoby víš, jakože prostě, že takovýhle věci.

AP: No a to jste se na žádnéjch těch horách ani na jachtě nezvládli pohádat?

IP: Mm, právě že vůbec. Ono to s Markem prostě ani nejde, on je hrozně takovej klidnej, nebo já nevím prostě, nebo takhle jo, já občas mám taky takový chvíle, že jakoby vyšiluju, takový to... prostě jedeme vid' někam, máme teda jakoby horský kola, takže jezdíme většinou nějaký terény, jenomže je terén a terén, taková malinká asfaltička v lese je pro mě taky terén prostě, my tam potkáme nějakou křivolatější cestu a Marek prostě na ní a pak už to vypadá jako, že jedeme po žlutý a ty kola neseme na zádech a já pindám prostě: No jasně, to jsou cyklovýlety tohleto. Marek se začne tak usmívat, vždycky mě obejmje, jenom se usměje a druhej den jako: No vid', děvčátko včera, se mu to nelíbilo, víš, jakože prostě jako to a to a jakoby my jsme si právě říkali, že jako v tý Arménii nebo v tom Íránu, že jako třeba uvidíme tam, jestli nepřijde nějaká krize, tam je to často takový vypjatý, že už je to takový... Ještě jedna zkouška děti a myslim si, že nedostatek peněz bude u nás jakoby jedna velká zkouška. On je Marek právě učitel na gymplu a vyděláváme jakoby stejně, takže až budeme jako na jednom platu, tak to bude asi...

11. LP – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

LP: Tak já vůbec nevím. Protože tady to je podle mě dost častej jev, kdyby ta slečna vždycky věděla, jak toho partnera k tomu přinutit, tak to by bylo dobrý. Já nevím, přijde mi, že je jako hezký, když ty dva na to maj podobnej pohled. Jako že jsem se cítila dobře, když jsem jako věděla, že Míša jakoby vlastně ještě před tím, než jsme jako, než jsem otěhotněla, že třeba jsme se už trochu bavili nebo aspoň jsme se o tom nějak zmínili, že třeba bysme se mohli za rok vzít, jo nebo jako asi takovej pocit. Si myslim, že je hezký, když ty dva na to maj podobnej... A jinak já fakt jako nevím, třeba to je pro mě docela dilema, jestli ty dva maj

spolu nejdřív bydlet, než se rozhodnou se vzít, protože je to jako proti křesťanským zásadám, i to jestli by spolu měli spát. To je pro mě taky otázka, protože mě třeba přijde, že je to docela jako asi důležitý a přemejšlim o tom, že třeba podle křesťanských zásad bys jako neměl mít víc partnerů, jen toho jednoho. Na jedné straně já jako hrozně lituju toho, že jsem před Míšou jako kdy koho měla, že na to tak nějak jako nevzpomínám ráda, nebo já nevím jak to říct, nebo byla bych ráda, kdyby byl Míša ten jedinej, ale zas nevím, jestli bych k tomu samému jako dospěla, kdyby jako ty partnery třeba neměla. A nevím, co by jako. To asi záleží, jestli je od rány ta slečna, tak ho třeba ho nějak popíchne nebo se na něj vybodne a jemu to třeba dojde. Anebo jestli je taková víc pohodářka a věří si nebo je taková, že tyhle věci moc neřeší, tak si myslím, že můžou mít to dítě i jako bez toho. Jde asi taky o to, jak to berou. Jakože může to ten chlap brát jako vážně, i když se nechce brát, ale v tom případě by jí to asi měl vysvětlit nějak hodně, hodně jí to vysvětlit a tak, aby mu jako dokázala věčně věřit, že to s ní teda fakt myslí vážně a že to není jen kvůli tomu, že se nechce vázat nebo že má z toho strach. Že by to musel bejt nějaký takovej důvod asi, že je to pro něho fakt jen papír a že důležitý je pro něj to, co je mezi nima a že nechce třeba upadnout do něčeho takovýho, to mi přijde pochopitelný. Ale kdyby za tím měl bejt jenom nějaký jako strach, nebo že chce mít zadní vrátka, tak to mě přijde dost hrozný, to asi... Pokud by to bylo takový, že by to z toho bylo... i když já nevím, když chtěj společný dítě, tak... Já fakt nevím. Ale když si vezmeš Zbyňdu Malýho, ten se taky nechtěl ženit, nevzali se a taky se rozešli. Tak já nevím.

LP: Je to spíš pro mě takový dilematický, i to s tím bydlením, protože vim, že na jednu stranu je to jako dobrý a vim, že z křesťanskýho hlediska by to tak nemělo bejt.

AP: A proč je to dobrý?

LP: No aby se ty dva trochu jako poznali v nějaký normální jako situaci, víš. Jaký jako jsou ve skutečnosti, aby si to nějak jako zažili.

AP: A proč je to špatně z křesťanskýho hlediska?

LP: No protože by spolu neměli spát, že jo.

AP: Aha, tak oni by spolu mohli bydlet, ale neměli by spolu spát.

LP: Ale to je divný, spolu bydlej a nespali by spolu (smích), tak asi... nevím, tak třeba jo, ale chápeš, zas aby tam byla nějaká přitažlivost mezi nima. Kdyby tam nebyla, tak to by bylo asi taky dost o ničem. Ale tak já to jako spíš nechápu, proč ten pan J., asi jako že chlapi se některý nechtějí ženit a přitom chce mít dítě. Nevím, některý chlapi jsou asi víc volnomyšlenkáři, je pravda, že jedni naši kamarádi to tak maj, a nakonec se teda vzali před druhým děckem, a jsou hrozně spokojený. Takže asi když ta ženská na to má povahu... a jestli ho má tak ráda, to asi musí poznat sama. Jestli ho má tak ráda a prostě věří mu, jestli je ten vztah jejich fakt jako hezkej a jinak prostě nějak, že věří, že ji neopustí. A nebojí se, že je to jenom nějaký gesto strachu třeba. Tam u těch mejch kamarádů ještě že to bylo tím, že ten kluk měl před tím partnerku, kterou třikrát žádal o ruku a ona ho třikrát odmítla. Tak třeba když ten důvod může bejt nějaký takovej, že ten chlap z toho už má traumatu.

12. LZ – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

LZ: Pan Josef si ji vzít nechce a dítě chce! Pan Josef. Hm, to je těžký. Tak paní Eva by si měla ujasnit, jestli prostě spolu chce mít dítě bez svatby, no. Nebo, jak je pro ni třeba svatba důležitá. Myslím si, že v tohleto, na jednu stranu si myslím, že není, není dobrý jednoho do něčeho tlačit, to znamená: Jo koukej si mě vzít. Ale ujasnit si, jestli třeba proč, jako jestli ta svatba je fakt důležitá nebo jestli třeba dokáže s ním žít i bez svatby a jako třeba s dítětem, protože přece jenom dítě je velkej závazek a... pokud ona pro něj prostě vnitřně potřebuje mít dobrou pocit, že má prostě ten stabilní třeba vztah a že má třeba zodpovědný... Třeba pokud má spojený manželství se zodpovědností a on si ji nechce vzít, tak to na ni může působit tak, že

se prostě vyhýbá zodpovědnosti a že prostě si furt drží zadní vrátka a, třeba pro mě by to bylo... pro mě by to bylo nepřijatelný, jako že asi bych se rovnou nerozcházela nebo tak, ale prostě mu říct panu Josefovi, že pro ni prostě nejede vlak, že jako pro ni je ta svatba nějakým způsobem důležitá a počkat si, co on na to. Třeba jako zjistí, že (pauza), ale ve chvíli, kdy on by prostě nechtěl, tak bych do dítěte asi zatím nešla a viděla bych, no. Těžký, těžký jakoby rozhodnout úplně, jako jestli to přetnout nebo to, ale já bych to nepřetínala, ale ještě bych do dítěte fakt jako nešla, být slečnou. Ale pro mě by třeba ta svatba důležitá byla, a ve chvíli, kdy mám dítě, tak potom jako dost často se ty chlapi just už neženou do žádný svatby, třeba když před tím nechtěli. A jako žít takhle dlouhodobě, to prostě ten vztah může narušit u mě. Takže jak je pro ni svatba důležitá. Jestli prostě všechny kamarádky se vdávají, tak ona chce taky, anebo jestli prostě potřebuje mít pocit, že ten chlap kvůli ní... že pro toho chlapa je to taky prostě důležitý mít ten pevný jako manželskej přístav nebo něco, tohleco si myslím, že je docela jako podstatný, že rozhodně by neměl v tom vztahu bejt jeden, kterej se dlouhodobě něčeho zříká, ať už třeba pan Josef, pokud, pokud se nechce nikdy ženit a chce bejt furt svobodnej a tak, tak asi těžko se mu bude žít se slečnou Evou, pro kterou je manželství jako... jako důležitou institucí pro narození dětí no, takže určitě. Těžko říct no, říct mu to, ujasnit si to hlavně sama, hlavně Eva, hlavní otázka je na paní Evu, co by měla dělat, jo, ujasnit si to sama, nastínit to panu Josefovi a uvidíme, co pan Josef na to.

AP: A proč by to měla udělat takhle?

LZ: A ne jinak? Protože v něm v podstatě, to je podle mýho to nej, nejlepší řešení, jako dává to dost prostoru všem zúčastněnejm, zároveň tam je takový to, že je fajn prostě vědět, že pro jednoho třeba je ta svatba důležitá a opravdu hodně, protože ve chvíli, kdy si ten pan Josef myslí, že prostě pro Evu není svatba zas tak jako že dobrý, jako v pohodě, tak potom ho to nenutí se nad tím nějak zamejšlet a řekne si: No není. A ona potom přijde na to, že má dvouletý dítě a že prostě chce tu svatbu a potom jako je těžký, když už mám s někým dítě, tak prostě ho do něčeho tlačit jako nutit pana Josefa do svatby, to je, to je blbost, že jo, je to lepší si to ujasnit, dokud ty děti nejsou, jestli prostě mají trošku podobný jako náhledy na to a nebo jestli prostě se spíš rozejít, dokud nejsou děti no, protože jako s dětma je to potom složitější a to už se člověk prostě nechce rozcházet, prostě děti mají tátu a mámu a je nejlepší, když jsou spolu, o tom není žádná. Zatímco když jsou spolu dva lidi a zjistěj, že teda mi Josef nevyhovuje, tak se s ním, tak je jednodušší, když si to přebolím já, než když si to potom odnese celá rodina. Měl by si to ujasnit. A jsou spolu dva roky, tak to už by měli trošku vědět.

AP: A co by měl udělat ten pan Josef?

LZ: To samý v podstatě. Zjistit, jestli je to pro něj tak důležitý, no.

AP: Pro něj.

LZ: Protože von chce dítě, takže vlastně, jakoby je připraven jako vzdát se docela podstatný části svý svobody a převzít docela velkou zodpovědnost. Proč nechce tu svatbu? Jestli jako, tak zjistit, co třeba jako mu na tý svatbě vadí, nebo proč nechce, no a pak případně jako říct: Hele milá Evo, já prostě dítě chci, ale vzít si tě nechci no. No tak jako zase Eva potom s tím bude moct nějak naložit.

AP: No, to on jí jako v podstatě řek.

LZ: Jo, že dítě chce a svatbu ne.

AP: Hm.

LZ: No, ale proč? Proč mu vadí svatba, když vlastně mu nevadí dítě? To že Eva má jasnej argument, chce prostě pevnou rodinu pro svoje potomky. Jako pevnou instituci, to už není jenom o lásce, to už je prostě o velký zodpovědnosti a tam je potřeba si jakoby zajistit i jako i další věci – majetkový a tak. A vůbec jako... Jéžiš s tím manželstvím je to složitý, protože já to mám tak, že opravdu si myslím, že prostě, pokud ten chlap nechce, tak ta ženská ho prostě jako nepřinutí, ale na druhou stranu v podstatě já jsem svýho muže požádala tak nějak jako o ruku já, jakože ze srandy a on to vzal a potom jsme se vzali za tři tejdny, takže taky mě jako

nepožádal on, jo, ale ve chvíli, kdy ten chlap jako vyloženě jako nechce, tak nevím, no, tak pokud to pan Josef už takhle řek, tak je to teďka na paní Evě, no, co s tím, jak s tím naloží, jestli prostě, tam je spousta, nebo víc možností, že jo. Bud' řekne: Oukej, tak spolu ještě třeba budeme žít chvíli, ale dítě nebude bez svatby. Nebo řekne: Hele, tak jo, tak dítě a pak se třeba někdy vezmem.

AP: Já ti řeknu, co mě nabízeli jedni, jo, že dobře, ale nemysli si (smích), že ti - já nevím, jak si se jmenovala za svobodna?

LZ: Hromádková.

AP: Nemysli si, že ti Hromádková porodí dítě Zavadila (smích).

LZ: Hele, ale, to je jo, ale to je pravda, to jsem se už taky někoho ptala, protože, jako já mám jako poměrně dost kamarádek, který jako mají partnery a jsou jako svobodný, nejsou vzatý. Případně se vzali třeba až po narození jako dítěte a vždycky (důraz) to dítě mělo jméno toho chlapa! A to jsem nechápala teda, ty jo, tak to já bych jako, to kdyby mi řekl můj muž, tak já bych řekla: Ale Zavadil to nebude, no! Prostě to je vlastně jakoby moje právo si to jako takhle zvolit, no i když při svatbě to říkají, jak se bude jmenovat budoucí, budoucí potomek, ale jinak jako někomu to neslíbím, ale ty papíry vyplňuju já, že jo. Jo, to je dobrej argument, ten se mi líbí (smích).

AP: On je takovej zkušenej. A myslíš si, že by ti dva spolu měli prvně bydlet, než se vezmou?

LZ: To je taky těžký (pauza). Protože my jsme to tak neudělali, my jsme se nastěhovali k sobě až po svatbě a zrovna to jako fungovalo a že dobrý a vím, že takový ty starý školy mi to říkaly, že jako proč by spolu měli nejdřív bydlet, že když spolu bydlej, že to je, že vlastně co jim potom jakoby chybí, proč by se brali, že jo, když vlastně spolu bydlej. Na druhou stranu zase trošku jako se ty lidi poznaj, jako že věděj, poznaji se rozhodně blíž, než když spolu jenom choděj, takže ve chvíli, kdy mají takovýhle jakoby nejistoty a chtějí mít spolu dítě a nevěděj, jestli se vezmou nebo ne, tak asi jo, no. Tak by to měli zkusit.

AP: Spolu bydlet?

LZ: Hm.

AP: A já si ale říkám, tak jako na každým jim bude něco vadit, tak to se v podstatě budou do nekonečna sestěhovávat a rozcházet?

LZ: To ne, ale jako že, když spolu bydleji před svatbou, tak jestli je to něco, jako bude jim něco vadit, to určitě, ale jestli jsou schopni to třeba skousnout, protože mě třeba, já nevím, tak jako věci jako že házím fusekle úplně všude, že prostě nějaký takový bordelářský věci mě sice dokážou vytočit, ale že bych se kvůli tomu s někým rozešla, to jako ne, ale jsou lidi, kterým to vadí natolik, že prostě s nějakým jako nepořádným partnerem prostě nebudou. A pak jako můžou bejt, jakoby nevím, takový ty povahový vlastnosti, který jsou, se kterými to manželství prostě nejde, ten druhý mě třeba strašně kontroluje, omezuje, kouká furt, třeba mi kouká do mobilu, což nezjistím, že jo, když s ním nebydlím, nebo můžu to zjistit, že jo, ale těch možností je mň, nebo mi třeba kontroluje poštu, že jo, nebo ví přesně, kdy jsem každéj den přišla domů a kdy vstávám a jak dlouho třeba pracuju a že jsem teda přišla až tehdy a jak to. Takže jako my jsme to tak neměli a musím říct, že jsem si říkala, ježíš marjá, ale tak, ale prostě vyšlo to dobře, že u nás to zrovna bylo, jako že dobrý, trochu jsme do toho, tak nějak vlítli, vzali jsme se v podstatě kvůli bydlení, jakože a prostě funguje to.

AP: Aha

LZ: My jsme se, tak jako, my jsme měli hodně jako takový racionální důvody pro tu svatbu, byla rychlá, byla malá, ale bylo to super, ale tím neříkám, že se mi nelíbějí velký svatby, romantický svatby. Jenom si nemyslím, že je to jako, stejně tak jako lidi, když spolu bydlej a pak se rozhodnou, že prostě vstoupějí do manželství, tak je to jakoby zase další krok v tom vztahu, takže si myslím, že spouště lidem to může fungovat a ve chvíli, když prostě nevědějí kudy kam, tak tohleto je jakoby další krok, jak posunout ten vztah a rozhodně je lepší spolu, když potřebujou ten vztah nějak posunou a mají, třeba ta ženská má tu potřebu, nebo ten

chlap, jeden z nich, tak je rozhodně jednodušší spolu začít bydlet, než si pořídit dítě, protože ve chvíli, kdy mi ten druhý fakt nevyhovuje a řeknu: Nazdar, prostě běž. Tak je to v pohodě a ublíží to jenom nám dvoum, ale prostě jakmile už s ním mám dítě, tak to už jako nemyslím, nemůžu myslet jenom za sebe, musím myslet i vlastně za ty prcky a to už je, to už je potom horší. Třeba když přijdu na to, že ten druhý mě třeba fakt jako mlátí nebo je chorobnej žárlivec nebo tak, tak potom jako je, jako vím, že bych měla odejít, ale říkám si: Proč já blbec jsem to třeba nezkusila jako nejdřív s tím člověkem bydlet, třeba bych na něco přišla, něco bych odhalila. Ted'ka mám děti, vdaná nejsem, zajištěná finančně nejsem, ono je hrozně jako náročný, jako pro mě třeba je hrozně náročný ta finanční jakoby závislost ted'ka, že vlastně jsem úplně vyřízená, jako od rána do večera vlastně pracuju, ale v podstatě za to dostanu almužnu a není to ani tak společensky jakoby oceněný. Zatímco, a to mám jako v pohodě manžela, kterej mi, kterej jakoby tu práci ocení, ale je spousta ženskejch, kterejm chlap řekne: Co tady doma celej den děláš? No to já bych ho nakopala, já bych úplně vylítla z kůže, kdyby mi tohle řek, jo, takže (pauza).

AP: Tak já se ještě vrátím k té svatbě. Ty jsi říkala, jak to bylo, že to bylo rychle a že to bylo malý a ještě proč? Proč jseš vdaná?

LZ: (Pauza) Proč jsem vdaná? Já jsem měla fakt jako takovej ten pocit tý osudovosti a já, já totiž myslím, že v tý době, protože já jsem myslela, my jsme mysleli jako s Hynkem, že to nemusí mít jako dlouhýho trvání, protože jsme se fakt jako hrozně rychle do sebe zamilovali a bylo to opravdu jako hodně silný a já jsem si říkala: Ty jo, tak to bude takový vzplatnutí a pak jako nazdar. Protože jsem měla krátce po rozchodu s dlouholetým partnerem, tak jsem si říkala: No tak asi taková přechodovka. Ani jsem si nedala pořádně pauzu, měla jsem chvilku pauzu, asi tři měsíce, nebyla jsem ani dlouho sama, ale ono, ale prostě postupně jsem si říkala jo, jako nějak jsem to věděla, ale jako rozumový důvody pro to právě moc nebyly, protože ve chvíli, kdy by se ukázalo, že třeba v tom manželství, kdy jsme spolu začali bydlet, že prostě se spolu nesnesem a rozváděli jsme se, tak mi potom prostě jsem si dokázala představit, že by mi lidi řekli: Dy' jste se ani neznali pořádně. My jsme se znali rok jako, jsme nechodili spolu dlouho, ale byla jsem hrozně jako, milovala jsem svýho muže, nebo miluju ho pořád a moc se mi to líbilo a chtěla jsem prostě bejt za něj vdaná. Bylo to rychlý a líbilo se mi i, jak to tak do sebe hezky všechno zapadá, a věřila jsem, že to prostě vydrží a zatím si myslím, že se ukazuje, že jsem fakt jako chybu neudělala, když jsem, že i jako, když člověk nepoužívá zrovna rozum úplně, tak, tak že to může vyjít.

AP: A jak dlouho jste manželé?

LZ: Šest a půl roku?

AP: Tak jste vlastně, tak 4 roky jste žili jako manželé, bez dítěte?

LZ: Jo. Jo, jo, jo. No, dlouho jsme žili a to bylo právě dobrý, to si myslím, že tam bylo fajn, že jsme vlastně hned neměli dítě. To jsme asi potřebovali nějakej takovej jako zažívací čas a ten právě přišel po tý svatbě, jako že někdo si ho dá před svatbou, pak se vezmou a mají třeba hned dítě a někdo prostě... a my jsem to měli prostě takhle obráceně, že jsme se nejdřív vzali v podstatě jako, my říkáme, že jsme jako věděli, že se vzít chceme, což bylo fajn, že jsme to oba dva měli stejně a ve chvíli, kdy prostě jsme si řekli, že jsme sháněli byt a zjistili jsme, že by to takhle bylo jednodušší, tak jsme se prostě vzali, bylo to takový, je to i daný tím, že můj muž je technik taky, takže, takže, von to měl takhle, jako že jo, tak proč ne, proč ne. A já jsem si možná říkala: Jo hele, když si mě chce vzít, tak bůh ví, co bude za dva roky (smích), šup do toho. Protože já to jako, co já, budu ho potom přemlouvát a von řekne: Hele, prosím tě, tak ted'ka jako ne. A já si řeknu: Jo, dy' cos to... A potom jsme si v podstatě dali tu sžívací fázi a jsem moc ráda, že jsme ji měli, protože jsme byli hrozně takový, to v podstatě bylo období úplně jako bez stresů, bez hádek, my v podstatě, my dva si spolu vystačíme a první vlastně zatěžkávací zkouškou bylo narození jako dcery... A v tom se taky ukázal, jako že super, takže

jsem si ještě akorát potvrdila, ale myslím si, že to bylo fajn, že jsem si tak jako ten vztah užili sami a potom, potom to teda přišla malá.

AP: A ty tam trošku máš takový to, že když spolu budeme bydlet, tak proč se potom brát, když už jako spolu bydlíme a máme spolu všecko.

LZ: Já si myslím, že tak to mají spíš jako, já to tak asi, já bych věděla proč se vzít, jo. Ale myslím si, že potom jako, pro mě jako ženskou by potom bylo těžší toho chlapa jakoby přesvědčit, že ta svatba je potřebná, protože taky jsem před tím taky žila dlouho ve vztahu a pak už jsem začala pociťovat potřebu jako to někam posunout a on nechtěl, ani jako dítě nechtěl, ani svatbu nechtěl. A nejdřív to bylo úplně v pohodě, protože to jsme byli ještě mladý a říkala jsem si: Jo, dobrý, dyť na to nepotřebuju ten papír. Ale postupně mi to začalo vadit a myslím si, že ve chvíli, kdy člověk o tom není vnitřně přesvědčen, že ho to potom jako rozežít a já...

AP: O čem není přesvědčen?

LZ: Jakoby že, že jako nepotřebuje ten papír, protože já jsem ho asi potřebovala.

AP: Aha.

LZ: Pro mě byla ta svatba jako hodně důležitá, i když to byl, i když je takovej jako akt, můžou se lidi brát a zase rozvádět, že jo, ale prostě ve chvíli, kdy já se rozhodnu, tak já už, já tomu jako... a vlastně ten partner to tím deklaruje, je to prostě důležitý. A ve chvíli, kdy spolu jako bydlíme, tak už v podstatě jakoby manželé, jako žijeme jako manželé, ale proč se potom brát, v podstatě jen jakoby kvůli financím... Že potom jakoby ta ženská může takhle namítnout a ten chlap řekne: A tobě jde jenom o moje prachy. Zatímco jako manželé to řešit nemusíme. To jako potom už všechno společný jmění, pokud to ty lidi nějak jako nevzrušuje a pak už je člověk i takovej jako jistější a co se týče dítěte, tak to si myslím, já si to fakt myslím, že jako je lepší mít dítě jako, když jsou lidi svoji jako i pro tu ženskou takový jako, no já mám prostě větší jistotu, no řeknu si: Sakra tady mám manžela a ten prostě, ten se o mě stará, všechno máme společný. A prostě mám nějakou... i tak je to prostě nepříjemný, že si člověk nevydělavá vlastní peníze, ale je to trošku (pauzu). Zase odpovídám na něco jinýho.

13. PPE – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

PPE: Nevím. Asi se ho snažit ukecat, nebo já nevím (smích). Snažit nějak... prostě mluvit o tom, že by jako chtěla to dítě až po svatbě a snažit se ho přemluvit asi, nebo já nevím. I když já bych si v tomhle případě řekla: Asi o mě takovej zájem nemá a uvažovala bych o tom, že se s nim asi rozejdu. Že bych brala jako, že chce mít pořád prostor pro to, že chce utýct, když si mě nechce jakoby vzít. Že bych v něm neviděla tu jistotu.

AP: A co ta varianta, že by si to dítě pořídili bez svatby, že by na tu svatbu rezignovala...?

PPE: Podle sebe bych taky nerezignovala.

AP: Takže by to byl důvod k rozchodu?

PPE: No, asi jo. Já bych to prostě brala tak, že asi o mě nemá úplně takovej zájem, že nechce dělat prostě ten krok rozhodující, jak se říká, na celý život, že to asi se mnou nemyslí úplně tak vážně.

AP: A je to rozhodující krok?

PPE: Asi jo. Na celý život (smích).

AP: On třeba někdo říká, že to dítě je větší závazek než ta svatba... A že ta svatba není potřeba a že ten rozhodující krok je to dítě.

PPE: Já bych dítě prostě nechtěla taky před svatbou. Nebo bez svatby. Taky bych prostě chtěla, aby mě... muže, kterej bych prostě věděla, že do toho se mnou bude na celý život jakoby. I když nevím, jestli to tak mám teda (smích).

AP: Jak to myslíš?

PPE: No jak Marek není věřící, tak on to asi nikterak takhle nebere, že to je nutnost mít svatbu, to on tak taky nemá, že jo. Ale ustoupil. Bych řekla. Protože já jsem říkala, mě se ani sem nechtělo, takže jsem to tak jakoby skloubili, že: Dobře, tak se vezmeme, ale já pudu sem. Takže musel každej z něčeho jakoby ulevit (smích). Takhle bych to já viděla, že takhle to nějak bylo asi.

AP: Nicméně pro tebe je to nepřipustný mít dítě bez svatby?

PPE: No nechtěla bych to.

AP: A myslíš si, že by ti dva měli spolu bydlet, než se vezmou?

PPE: Nevím. Asi jo, tak proč by se nemohli poznat, tak nějak. Nevím. Jelikož ale my jsme byli tak vychovaný, já prostě bych si to ani nemohla dovolit, že doma by se zbláznili jako, takže jsem v tom nebyla tak jako nějak živená: Klidně, jdi si za ním, zkuste si bydlet jako. Takže, nevím, nemám na to tak nějak názor. Jako myslím si, že mi to nikterak nechybělo to, že jsme spolu nebydleli předem. Mi to nepřišlo, že bych byla o něco ochuzená.

AP: A ty myslíš, že kdyby si s někým bydlela před svatbou, takže bys doma od rodičů měla takový nátlak...?

PPE: No to ne. Prostě by se jim to nelíbilo a nechtěli by, abych začla třeba s Rudou bydlet bez svatby.

AP: A věděla bys proč?

PPE: Protože jsme věřící a věřící to prostě nedělaj takhle.

AP: Jako že spolu nebydlej před svatbou.

PPE: No no no.

AP: A proč spolu nemůžou bydlet?

PPE: Podle těch příkázání prostě nesemilníš, takže asi tak.

AP: A je to kvůli tomu, že sex patří do manželství.

PPE: Asi, nevím. I když... nevím, fakt nevím, asi.

AP: Takže když by spolu nežili pohlavně, tak spolu bydlet můžou.

PPE: Jo to já nevím. Jako podle mě spolu můžou klidně žít jako. Mě to nepříde nic špatnýho.

AP: Nicméně si to neudělala takhle.

PPE: Protože vim, že doma by to tak ani nechtěli, tak jsem ani já o to nijak nestála, jsem si říkala, že si počkám.

AP: Nicméně tobě je to tak jako jedno, ty si se tak orientovala podle rodičů a rodiny, ale tobě je to v podstatě jedno.

PPE: Jo. Mě je to asi celkem jedno. Ale já jsem ani sama nechtěla moc. Já jsem si říkala, že si počkáme až po tej svatbě. Že pak už bych si spíš řekla, že ta svatba jako tak nějak nic nemění. Takhle mám pocit, že ta svatba přeci jen něco změnila.

AP: Proč jseš vdaná?

PPE: Protože jsem chtěla žít s Rudou.

AP: A to bez tý svatby nešlo?

PPE: Ne.

AP: Protože jsi tak vychovaná?

PPE: No a ani bych to sama nechtěla, já osobně. Jinak jako u ostatních to neberu nijak jakoby, že to je špatný, ale já bych ani nechtěla. Protože já už vím, že on by si mě vzít nechtěl. Když by mě sem dostal, tak už by bylo hotovo.

AP: To je chytrý. To je takovej trumf v kapse.

PPE: To nevím teda. Jsme si museli navzájem ustoupit. S tím, že teda se vezmem, a já s tím, že teda pudu sem do Budějic.

(kráceno)

PPE: Tak každej si udělá to správný podle sebe. Jako někomu přijde prostě správný spolu žít bez svatby. A někomu zase přijde správný žít spolu až po svatbě.

(kráceno)

PPE: ... a hlavně z Rudovy strany vim, že by, řeknu v uvozovkách „byl by spokojenej“, ale už by třeba nemusel bejt, ale už by ho nelákalo to, že bysme se třeba vzali.

14. PS – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má ta slečna udělat?

PS: To je otázka pro Báňovský, tohleto (smích).

AP: Tak to si pak můžete s Dominikem v práci pokecat.

PS: No co má udělat? Tak to je těžký tohle. Jestliže on se nechce ženit, tak ona ho do svatby prostě asi nedonutí. Těžko jako, nějakajma manipulacema? Leda prostě napsat výhody toho, že co bude, když se vezmou. Jaký to má výhody, a když se nevezmou... Jestli ty výhody toho, když se vezmou, převažujou nad výhodama, když se nevezmou. Prostě každej aby si vyargumentoval dobře to, proč chce nebo nechce se vzít. Záleží stejně na dohodě, což jako... Jestliže on prostě nechce, tak to je problém.

AP: Proč by to měli vyřešit takhle, jak říkáš?

PS: No měli by se domluvit o tom, měli by vědět, proč ten druhej zrovna jako nechce nebo chce. Co to pro něho znamená.

AP: Aby navzájem rozuměli tomu stanovisku toho druhýho?

PS: No určitě. Musejí se umět dohodnout, protože jestli chtějí spolu dítě vychovávat, tak tam určitě je primární to, že oni spolu budou umět komunikovat a budou se umět dohodnout. Jedině pak můžou to děcko dobře vychovat. Ve chvíli, kdy se nebudou moct dohodnout v určitejch věcech výchovy, tak to bude potom vždycky problém, že jo. Bude to dělat ten zmatek a určitě to není dobrý ani pro ně, ani pro to děcko.

AP: Ještě mi jedna respondentka říkala, já nevím, jak se jmenuješ za svobodna?

PS: Fitlová.

AP: ... že teda, ať si Sobotka nemyslí, že mu Fitlová porodí dítě Sobotku...

PS: (smích) Jako mu říct, že když se nám narodí dítě, tak se bude jmenovat Fitl nebo Fitlová, protože sis mě nevzal... Tak je to možnost. Tuhle jsem slyšela od Dominika taky, že prej když budou mít druhý dítě, že se bude jmenovat Báňovský. Že první je Fabián, a když se nevezmou, tak druhý bude Báňovský. A to on se zase tvářil, že to úplně jako ne, že to je divný, aby se každý dítě jmenovalo jinak. Já nevím, to už je takový vydírání možná, ne? Já nevím, vlastně není. To je taky o té dohodě. Otázka je, proč on se nechce ženit, no.

AP: A umíš si představit, proč se nechce ženit?

PS: No podle mýho ty chlapi se prostě bojejí ztráty té svobody. Myslejí si, že najednou budou mít kouli na noze a bojejí se zodpovědnosti, si myslím. Že si myslejí, že být ženatý je prostě jistej typ zodpovědnosti. Že si nebudou najednou moct dělat, co chtějí a tak dále. A myslím, že je to i tím, že když ten člověk, čím je starší, tím hůř se zpracovává potom pro ten sňatek. Mě to trvalo dva roky. (smích)

AP: A ty si teda zpracovávala?

PS: No určitě.

AP: A proč?

PS: No protože jsem si myslela, to je takovej ten přirozenej vývoj, možná je to nějakajma... zvyklostma, který jsou prostě mezi lidma, že se lidi berou, aby pak mohli založit rodinu a prostě... Je to určitá vazba, bližší, nejen co se týče nějakajch formálních věcí jako majetkových, ale i nějaká celistvost té rodiny. Ta svatba je taková pečeť na to. Takže asi jsem to brala jako součást toho, že jestliže chceme mít děti, který jsme mít chtěli, takže tomu bude předcházet svatba. A s tím jako manžel souhlasil, jo, akorát, že, on říkal: Já si tě vzít chci, jo, ale ještě ne. (smích) Třeba říkal: No tak se vezmeme v zimě. To je krásný, padá sníh a tak. Když nastala zima, tak řek: To je zima. Na jaře by to možná bylo lepší, bude teplejc, všechno pokvete. Pak bylo, že jo, jako a: To bude pršet určitě, zaručeně bude pršet, to spíš v létě. A

takhle to pokračovalo, takhle se to cyklilo. A pak jsem řekla: A dost jako, buď si mě vezmeš, anebo prostě se stěhuju (smích).

AP: To je ultymátum?

PS: No a on: Cha cha, ty se stejně neodstěhuješ (smích). No ale nakonec jsme se teda domluvili, že teda pudem, že to rozhodnutí je prostě třeba někdy udělat. Jo že tam šlo jenom to říct si: Tak ted'. Oba jsme se chtěli brát, jo, ale pak bylo teda zajímavý ty reakce, že... já jsem měla úplně opačnou reakci, než jsem... já jsem myslela, že budu jako mít pocit takovýho uspokojení: Tak teda jsme se vzali. Pravej opak. Já najednou měla úzkost, hroznou, a Vilda byl úplně šťastnej, že prostě konečně se rozhod, že se to prostě vyřešilo, a byl spokojenej.

AP: A tys měla úzkost z čeho?

PS: Nevím, nějak... z nějaký tý ztráty svobody možná, možná to jméno, jak se mění, tak 29 let používáš jedno jméno a najednou se máš podepisovat jinak. Asi všechno nějak se všim se spojilo a... Nevím jako jak bych to líp popsala. Prostě jakejsi pocit úzkosti. Ale ten odezněl.

AP: A z čeho můžeš mít úzkost po desetiletym vztahu?

PS: Já nevím.

AP: To se tak jako hodně změní tou svatbou?

PS: To ne, to nebylo o změně, to bylo spíš o nějakym osobním možná prožitku, že...

AP: Cítíš tam rozdíl mezi tím, když spolu žijete v manželství a když jste žili v tom nesezdaným soužití?

PS: Ten rozdíl jako de facto není, ale zase vidim, na Vildovi, on se cítí líp. Je spokojenější, mnohem. Právě proto, že tam, ono deset let je dlouhá doba, že jo, a tam už potom je cítit, že je potřeba ten krok udělat. Najednou jemu se právě ulevilo, takže on má takovej ten pocit tý úlevy a je prostě spokojenej a to... Možná, že to náš vztah zlepšilo, ta svatba. Jo že možná i utužilo tak nějak.

AP: A myslíš si, že se ty dva mají nejdřív vzít, než si poříděj dítě?

PS: Jako nemuseli, ale asi je to lepší možná, pro ten pocit právě, že to jde, tak jak má, jakoby. I když je to prostě jakejsi předsudek, že to takhle má bejt, ale je to prostě lepší. Že se pak nemusej řešit různý věci. Když třeba to děcko se narodí před svatbou, tak je pak jsou různý problémy, co se týče úřadů a já nevím už, co tam všechno je za zábrany. Když je děcko nemocný, tak potřebuje souhlas obou rodičů. Takže tohleto je určitě snazší, že to vyřeší spoustu takovýhle jakoby věcí, byrokratickejch, který prostě nastanou, když to nebude ze sezdanýho manželství děcko.

AP: Tak je to dobrý na tu byrokracii teda?

PS: No to rozhodně, to si myslim, že jo.

AP: A ještě na něco je to dobrý?

PS: Manželství?

AP: Ve vztahu k tomu dítěti teda...

PS: Jsou tam právě jasný pravidla o tom jméně, že jo, že se bude jmenovat teda po otci nebo po tom jméně, na kterym se dohodli, že budou užívat. No a to je zase byrokracie. A hlavně potom ve chvíli, kdy pude do kolektivu s ostatníma dětma. Tak se těžko vysvětlje, že maminka se jmenuje jinak, než tatínek, když se nevzali. A tak dále, myslim si, že potom v tom kolektivu je to důležitý, aby to dítě nějak nestrádalo. I když asi ted' těch nesezdaných párů je hodně, takže už to asi není nic extra jako před patnácti, dvaceti lety. To se asi trošku potíraj ty rozdíly, no.

AP: A myslíš si, že by spolu měli nejdřív bydlet, než se vezmou?

PS: To určitě.

AP: Jo? A proč?

PS: Měli by si to zkusit prostě. Protože ve chvíli, kdy lidi spolu nezačnou žít, třeba, tak nejistěj spousu věcí, který by potom, ve chvíli, kdy by se vzali, a pak by spolu začali žít, tak by najednou zjistili, že jsou mezi nima naprosto nepřekonatelný překážky. Že vzájemně jako to

soužití nesnesou. I když se budou snažit domlouvat a dělat kompromisy. Myslím si, že by si to měli zkusit. Že je to dobrý si to zkusit.

AP: A přeci ho mám ráda, tak něco skousnu a budu tolerovat, ne?

PS: To nestačí (smích).

AP: A co pak takovej ten problém, že spolu žijete a teď se to k tej svatbě nemá, protože proč, když spolu máme všechno.

PS: No tak to chce právě začít potom zpracovávat. Většinou zpracovává žena.

AP: Jo?

PS: No já si myslím, že určitě. Těm chlapům si myslím, že právě jako nic nechybí. Oni mají pocit, že jim nic neschází. A myslím si, že spoustu věcí jako řídí žena. Jak se říká, že jo, muž je hlava rodiny, ale žena je krk, který tou hlavou otáčí, takže asi tak. Chlapa je třeba k těm zásadním rozhodnutím asi nějak dovísta.

15. SV – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

SV: Jakoby obecně si myslím, že pro ten vztah je důležitější dítě než svatba. Ale z toho současně vyplývá, když se chtějí oba zavázat jakoby k tomu velkému okamžiku mít to dítě, tak nechápu, proč je problém v takový jako maličkosti mít tu svatbu. Jo že mi přijde rozhodnutí pro to dítě mnohem jakoby důležitější a závažnější a že svatba je v tom ohledu jakoby nevýznamná. Takže jde vlastně jenom o to, že on to sice nechce, ale ví, že jí by to udělalo jakoby radost... tak by jako (smích) ideální by bylo, aby si jí jako vzal no ale...

AP: Protože ona to chce? Nebo proč by si jí měl vzít?

SV: No protože ona to, protože ona to chce a protože, jak říkám jakoby, v tom obraze toho, že budou mít to dítě mi přijde ta svatba už jenom prostě drobnost. Takže když už se rozhod pro tak velkou věc, tak jako rozhodnout se pro svatbu mi přijde mnohem jednodušší.

AP: A co by měla udělat ta slečna Eva?

SV: No tak asi nemá smysl na tom trvat jako úplně prostě beze zbytku. Kdyby nechtěl, tak si myslím, že by to nemělo bránit tomu, že by spolu byli a měli spolu dítě. Tak ještě je otázka, jak se třeba domluví časově, že třeba řekne: Tak teďka jako ne, ale tak třeba, nevím, až našetříme, až postavíme dům, nebo jakoby něco. Ale jakoby obecně mi to přijde jako nesmysl, protože závazek dítě je pro mě mnohem větší, než závazek svatba. Jakoby ty chlapi, co to takhle udělaj, moc nechápu. Ale tak asi jako nebo prostě tak maj na to právo a myslím si, že pro ten vztah celkově by to jako nemělo hrát až takovou roli.

AP: Takže ona by z toho měla ustoupit a pořádit si s ním dítě?

SV: No prostě rozhodnutí, že spolu chtějí bejt a chtějí spolu mít dítě mi přijde, že bych brala jako tisíckrát zásadnější, než ta svatba, takže pokud on jako by fakt nechtěl, tak bych, ale jinak bych prostě viděla, že se mnou chce bejt, má mě rád, chce mít se mnou dítě, tak bych na ní netrvala.

AP: Takže ona by na tom neměla trvat, protože on s ní chce mít dítě, což je dostatečnej důkaz, nebo dostatečnej závazek a zodpovědnost.

SV: No, přijde mi to větší závazek než ta svatba.

AP: A měli by se prvně vzít, než si poříděj dítě? Jako obecně?

SV: Obecně pro mě jo.

AP: A proč?

SV: No protože mi přijde, že je jako lepší, když to dítě přijde do té rodiny. Jakoby mezi... jak to mám jako říct. Je to samozřejmě víc zavazující, než když ty lidi jsou jako spolu jenom jako partneři. Takže jako jo, svatba je určitěj závazek, pro mě mnohem menší, než to dítě, ale možná někdy je to jakoby pro některý lidi lepší i z hlediska udržení toho vztahu, že je to v tom vztahu víc jakoby drží.

AP: Myslíš, že by spolu měli prvně bydlet, než se vezmou?

SV: No tak to myslím, že určitě. Protože randění a bydlení spolu je úplně diametrálně něco odlišného. Že prostě při tom bydlení se ty lidi poznají v tom běžném životě, že spolu zažívají jakoby všechno, ne jenom to hezký, kdy chodíš na ty procházky a do kina, ale prostě úplně všechno včetně toho, že je potřeba ten byt nějak jako uklízet a je potřeba tam něco opravit, že někomu se chce spát v deset, někomu že ve dvanáct, někdo zvedá prkýnko na záchodě, někdo nezvedá, že prostě se při tom ukáže jakoby spoustu věcí, který při tom chození nejde absolutně poznat.

AP: A není lepší to nechat do toho manželství?

SV: No to právě myslím, že ne, protože... to neberu tak, že manželství je jako nějaký strašný překvapení, ale že manželství je stvrzení toho, co už prostě nějakou dobu víš a jenom je to jako... to nejvyšší, čím to potvrdíš, že teda jako fakt jo, fakt s tímhle člověkem, fakt napořád. A pro mě je to až po tý v uvozovkách dlouhý cestě toho poznávání a žití (smích). Je to i osobní zkušenost.

AP: Proč si vdaná?

SV: Asi prostě že ten náš vztah k tomu dospěl a v podstatě to byla nebo i určitá změna, změna, kterou jsme jakoby potřebovali, i když prakticky to změna vlastně nebyla. Ale je to jakoby další krůček k tomu, nebo další stupeň toho, že prostě jsme spolu a chceme spolu být i dále, chceme spolu být celý život a hodně pro ty děti. Tím myslím, že je to pro mě vyvrcholení toho vztahu a i ta fáze, která by měla přijít ještě před těma dětma.

AP: Že by to mělo proběhnout před těma dětma?

SV: Hm.

16. TM – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

TM: Tady by mi přišlo hrozně stěžejní, se jako o těch věcech bavit. Že to mi přijde jako úplně totální základ toho, co se dá dělat, a to z toho důvodu, aby si vzájemně objasnili to, proč ona chce, co by jí to přineslo, proč je to pro ni důležité, typu, já nevím, je katolička, což jako ten pohled na manželství je jiný než u ateistů nebo i u jiných náboženství, že může být třeba jinačí. Takže jestli tam hraje roli tohle. A teď se vrátím, prostě jakoby rozekrývat ty potřeby proč ona chce a proč on nechce a bavit se o tom a z toho může podle mě vzejít miliarda věcí typu nějakého nedorozumění vzájemného, nebo nedorozumění, jako vzájemného třeba nepochopení, co to pro koho znamená, ten muž může odmítat tu svatbu jenom proto, že třeba nesnáší obleky a nemá rád koláče a jezení z jednoho talíře, banálně, jo? Ale může to taky znamenat to, že prostě si tím vztahem není jistý, což vidím jako úplně na druhé straně toho, že prostě jakoby nechce třeba s tou ženou jakoby se nějak zavázat. Anebo to může být úplně důvod typu jako, že to pro něj není důležité to manželství, jako to lejtstro, jo jak se říká jít na úřad pro lejtstro, na co? Že tam může být miliarda důvodů, si myslím, že by se o nich vzájemně měli bavit, aby si vyjasnili ty svoje startovní pozice v tom, co od toho kdo čeká a potažmo z toho, teď to může být fakt jako varianta možností, z toho pak vyjít nějaký jakoby konsensus, z toho jestli jeden nějakým způsobem pozmění názor nebo mu pomůže pochopit toho druhého a povede to k rozhodnutí na jednu nebo na druhou stranu.

AP: A myslíš si, že by se měli prvně vzít, než si spolu pořídí dítě?

TM: Tak jakoby čistě osobně si myslím, že jo, že já to tak třeba mám, že ty děti by měly přijít do toho manželského svazku, to je určitě ovlivněno tou katolickou filozofií nebo něčím podobným, ale nějaké razantní argumenty pro to nemám, je to jakoby nějaký osobní pocit, který já jako vnímám a chápu, že to lidi mají jinak, že se prostě neberou, mají ty děti a jako nemám potřebu to nějak ohodnotit nebo komentovat nebo jako odsuzovat. Jako vždycky mi jako vrtá hlavou to, jaký jakoby vztah teda vzájemně k sobě mají. Jestli je to vztah vzájemného

jako odevzdání, důvěry, slibu něčeho, že prostě budou spolu, že to není jenom takové: Nechávám si zadní vrátka. Ale to pak záleží, nevím, jak to ty lidi třeba mají. Já osobně to vnímám tuhle tu posloupnost.

AP: Proč jseš vdaná?

TM: To je hrozně těžká otázka, na kterou se odpovídá těžko úplně racionálně čistě. Jako jsem vdaná proto, že svého manžela mám ráda, chtěla bych s ním být zbytek života a chtěla bych, aby pro nás jakoby... abychom, teď to bude znít všechno hrozně pateticky, protože neumím najít nějaké netradiční slova, abychom fakt vytvořili jako jednoho, nějaký jeden celek, který vzájemně se bude doplňovat, který ponese dobré i zlé a který jako bude nějakým prostředím, které jako bude připraveno na to přijmout děti nebo fungovat prostě jako celek pro svoje okolí, pro přátele jako s tou sociální funkcí. Co se týká jakoby té vnitřní funkce, tak je to fakt nějaký způsob... jako nejvyšší důvěry nebo nejvyšší intimity tomu druhému člověku a vzájemnému jakoby vyjádření toho, že jako budem spolu a budeme si jako vzájemně doplňovat.

AP: A myslíš si, že by spolu měli prvně bydlet, než se vezmou, než bude ta svatba?

TM: Já jsem to měla tak, zase z té osobní zkušenosti, my jsme spolu dřív bydleli s Hynkem, a přijde mi to jako dobrá zkušenost, takže mě to přijde fajn, aby ti lidi spolu bydleli, aby se trochu poznali. Že přeci jenom se asi poznají jakoby i z jiných pohledů, než když se jako sejdou na rande prostě v hospodě. Takže jako z té mojí zkušenosti mi přijde, že to bylo jako přínosné zjištění, to co člověk zjistil, když jsme spolu bydleli, takže z toho jakoby odrážím, že je to fajn.

AP: A já si říkám, že na každém zjistím něco špatného v tom soužití, tak to bych se rozcházela takhle donekonečna...

TM: Já právě ten vztah vnímám jako o tom, že i když najdu něco negativního na tom druhém, což vždycky najdu, protože pokud to není zrovna fáze zamilovanosti, kdy nic nevidím, tak pak většinou vždycky najdu, a na komkoli se dá najít, ale jde mi o to jakoby tu vlastnost buď přijmout, nebo ne. Nebo jinak, každý člověk má dobré a špatné vlastnosti a jde o to, jestli tenhle člověk, i s těma špatnýma vlastnostma, je mi pořád blízky a mám ho ráda. Takové vyhodnocení té situace a přijetí těch vlastností.

AP: A není lepší být už v tu dobu v manželství, aby člověk byl víc tlačenej k tomu přijmout i to negativní?

TM: Myslím si, že vyloženě vnější instituce asi nedokáže způsobit to, že toho druhého člověka přijmu takového, jaký je. Záleží zase, jak člověk tu svatbu, ten zlom, vnímá, ale řekla bych, že ten obřad, ať už je v kostele nebo na úřadě, jako nemůže způsobit to, že změním postoj na toho druhého člověka v tom smyslu, že najednou ho začnu přijímat i se špatnýma vlastnostma, já si myslím, že to je něco, co předchází. Jako vím, jaký je, a buď ho беру, nebo ho neberu. A ta svatba je takový ten další krok, kde říkám: Ano, tak já ho teda беру, protože takhle už jsem to jako vyhodnotila. Spíš v téhle návaznosti. Protože smysl manželství v tom, že jako: Ten rozvod je ještě trochu problém, tak já s ním zůstanu, abychom neměli práci s rozvodem, víš takhle mi to nějak přišlo, co si teď říkála ten argument, že budu nějak trochu tlačena to teda snášet, tak bych neřekla, že může být úplně efektivní, někdy asi jo, ale nevím... Že by to mělo být zvnitřnělejší ty věci.

AP: To oni mě třeba nabízeli, že se brali, aby jí nemohl tak snadno odkopnout.

TM: Tak takovou motivaci, jako věřím, že jí někdo může mít, ale jako mě úplně s něčím nerezonuje, prostě já si myslím, že tohle jako k ničemu nemůže vést jako hlubšímu, jako prohloubení vzájemného vztahu manželů nebo partnerů skrze lejtstro si myslím, že není. Jako já si myslím, že to jako nemůže fungovat. Ale nevím, určitě bych tohle nikomu nedoporučila.

17. VS – svatba

AP: (čte příběh svatba). Co má slečna Eva udělat?

VS: Aha. No... má to těžký. Hm. No... Tak tohle fakt nevím, to je taková těžká... jako já se do týhle situace nějak jako nedokážu ani... jako nedokážu ji nějak posoudit, no.

AP: Tak ještě mě napadá, jestli třeba to neznáš od někoho ze svého okolí, takovoudle situaci, že by to třeba jako pomohlo se do toho víc vžít.

VS: No, spíš jako asi teda počkat... jako oni chtějí dítě, ale svatbu ne? Dítě chtějí oba...

AP: ... svatbu ona.

VS: ... svatbu jenom ona.

AP: Ona mu to navrhla, aby se vzali, a on si ji vzít nechce.

VS: No, tak asi... asi bych to zatím asi jako nehrotila, protože kdyby to bylo obráceně, že jako ona by nechtěla a on by chtěl, tak... jako za mě chlapa, když do něčeho se moc nutí, tak většinou uteče. Takže spíš bych to asi nechala jakoby časem, že třeba opravdu mít to dítě a potom někdy tu svatbu.

AP: Takže ona by měla z toho požadavku ustoupit?

VS: Ustoupit z požadavku, že... protože jako já si myslím, že chlap, když je hodně tlačenej do kouta, tak že prostě to chlapi obecně nemaj rádi.

AP: Ono by se jí mohlo stát, že by jí utek? Takhle to myslíš?

VS: No, ne úplně utek, ale prostě taky, taky jako. Tak ono zase záleží na člověku, nebo na tom chlapovi, jestli opravdu jako... já, kdyby to bylo třeba... jako některej chlap si na tom zakládá, že třeba jako musí ta žena třeba se... zase srovnávám s Lukášem, že vlastně jakoby Lukáš by ani nepřipustil, že by svatba nebyla, jo, že by prostě jsem se já jmenovala jinak než on a jeho potomek. Takže... jako spíš si myslím, že prostě to nechat zatím jakoby volně plynout, že pak... v dnešní době ta svatba není úplně to nejdůležitější, spíš bych jako se zaměřila na to prostě... na to dítě.

AP: A ještě se trošku vrátím, jo? Co by se teda mohlo stát, kdyby ona na tom trvala?

VS: No, tak on by jako... kdyby úplně ho tlačila, tak si myslím, že on by vycouval celkově z celého vztahu. Možná. Jo? Že by opravdu třeba nešel ani do toho dítěte, kdyby ona fakt jako striktně řekla: „Jo, buď si mě vezmeš a budeme mít dítě, nebo si mě nevezmeš a to dítě taky nebudeme mít.”

AP: Jo. A co by v tom příběhu měl udělat ten pán?

VS: No... on by jí to měl jako vysvětlit proč, proč jako prostě do toho nechce jít, do té svatby, nějaký důvod k tomu musí mít, jo, že prostě zatím nechce, nebo nechce vůbec, nebo prostě mu jako na tom nesejde, nebo... měl by asi jí to vysvětlit dostatečně, aby ona třeba přestala jakoby na něj naléhat, že se chce vdávat. Ona by mu třeba měla říct, proč by... taky proč by chtěla tu svatbu, nebo proč by se měli vzít. A on by jí zároveň měl vlastně jako říct, proč nechce.

AP: Proč by jí to měl vysvětlit, proč nechce? To je jako nějak důležitý, aby ona věděla proč?

VS: No, tak aby prostě našli nějaký ten kompromis, jako že proč ona nechce... teda proč ona chce a on nechce. Jo? Že aby teda našli ten kompromis, jestli opravdu to za to stojí mít tu svatbu, nebo prostě ji nemít. Jo? Že prostě někde najít prostě... jako on by měl vlastně jakoby jí říct třeba ten důvod, ten důvod, proč nechce, jo, co je tak pro něj jakoby hroznýho si ji nevzít.

AP: ... si jí vzít.

VS: ... si jí vzít, tak, vzít.

AP: A to je důležitý, aby ona věděla, proč si ji nechce vzít?

VS: No, tak já bych to třeba chtěla vědět, jako proč vlastně když chceme spolu mít dítě, tak proč si mě nechce vzít. Jo? Mě by to třeba zajímalo, proč jakoby tu svatbu nechce.

AP: A proč bys to chtěla vědět? Nebo co za tím může bejt?

VS: No, právě. Mě by zajímalo, co za tím může bejt, že nechce, jo, že prostě to pro něj není důležitý.

AP: No, a co by tam teda mohlo bejt?

VS: No, tak třeba si nechává nějaký zadní dvířka prostě, aby se třeba z toho vztahu potom líp dostal nebo... rozvod je samozřejmě složitější než rozchod, i když je v tom dítě nebo není, tak je to samozřejmě složitější, ale mně se jako zdá, že to je na člověku.

AP: No, a co kdyby ona se zase jako dopídila tohodlectoho, že on si ji prostě nechce vzít, aby tam měl ty zadní vrátka?

VS: No, to by byl asi potom... jako že jestli vůbec má cenu do toho vztahu jakoby dávat úplně všechno, co ta holka si jakoby vysnila, jestli to opravdu s ním za to stojí.

AP: Jasně, no. A já se tady ještě jako ptávám, jestli si myslíš, že by ty dva měli před tím, než se vezmou, že by spolu měli bydlet předtím.

VS: No, jako určitě.

AP: Jo?

VS: Hm.

AP: A proč?

VS: No, protože vlastně před tou svatbou trochu toho člověka jako poznáš, ale jako není to úplně, že ho poznáš na sto procent, protože myslím si, že toho člověka poznáš, až třeba se narodí to dítě, že jako... Ale myslím si, že jako to bydlení před tou svatbou vůbec není na škodu, jo, že jakoby bydlet každé zvlášť a teď jako se vezmou a od dalšího dne po svatbě spolu najednou začnou žít a po měsíci prostě zjistí, že jí vadí, že si tamhle neuklidil, nebo prostě že si po sobě neuklízí, že vlastně je úplně jinej, než si ho vysnila, jo, že vlastně jako ty lidi by si spolu asi měli zkusit třeba půl roku, rok žít, aby vůbec věděli. I když se budou mít rádi, tak vlastně třeba zjistěj, že to společný žití si představovali každé úplně jinak.

AP: No, a není jako lepší to nevědět, než zjistit jako to blbý?

VS: No, ono už se pak vycouvat nedá, když už je to po svatbě (smích).

AP: To mě tak napadá (smích). To mě tak u toho napadá, no.

VS: No, já myslím, jako, že... jako asi prostě je to... to zase říkám, na škodu to rozhodně asi není, no. Aspoň si stanovit prostě před tou svatbou nějaký pravidla prostě toho soužití společného, jak současného, tak budoucího, než prostě to stanovovat prostě po tý svatbě a zjistit, že ty lidi si vlastně jakoby nemají, jo... nebo ne nemají co říct, ale prostě, jak říkám, každé si o tom společným životě představoval asi jako něco jinýho, než... nemusej se třeba rozcházet, jo, nebo prostě když jim to... většinou ty lidi, když spolu žijou, tak prostě vědí, že se chtějí vzít, jo, než prostě jako že se vezmou a najednou spolu začnou žít. Já si myslím, že dneska už jako ty lidi většinou spolu nejdřív začnou žít a pak jako ta svatba z toho jakoby plyne.

AP: Vidiš, a já jsem jako četla nějaký statistiky, že tyhlecty manželství jsou jako na tom daleko hůř, že mají větší prognózu rozpadu.

VS: Ty, co už třeba spolu žijou třeba před svatbou?

AP: Ty, co spolu žijou před svatbou, no, tak ty mají větší pravděpodobnost, že se rozpadnou, než ty, který spolu před svatbou nežily. To jsem někde četla, takový statistiky.

VS: No, ono to asi třeba záleží, jak dlouho spolu žili před tou svatbou.

AP: Myslíš?

VS: No, nevím. Myslím si jako, že někdo prostě spolu žije třeba, já nevím, 5, 6 let, a najednou zjistěj, jako že se teda vezmou, a oni se vezmou a třeba za dva roky, za tři roky zjistěj, že prostě to byla chyba a rozvedou se. A nebo prostě se tam stane, když vezmu sousedy nahoře, tak vlastně ty právě jsou krásnej příklad toho, že... oni se vzali a předtím spolu jakoby dlouho... nebo oni se poznali a ona vlastně za měsíc byla těhotná, takže vlastně jakoby do toho skočili rovněma nohama a fungovalo to vlastně tři, čtyři roky, než se vlastně narodila druhá, a oni vlastně najednou zjistili, že prostě se mu líběj jiný holky, nebo prostě začal bejt

nevěrnej a vlastně se rozvedli, jo, jsou normálně rozvedený, ale k sobě se vrátili, a možná, že jim to klape líp, než prostě když byli v manželství. Nebo nevím, nedokážu to posoudit, jako že... jo? Ale teď mi to zrovna napadlo, že oni vlastně jakoby do toho taky spadli rovnějma nohama, že jo, že vlastně se brali, už měli vlastně malýho a...

AP: A ty jsi s Lukášem bydlela před svatbou?

VS: Hm.

AP: Jo?

VS: Asi rok.

AP: Jo?

VS: No, tři čtvrtě roku možná.

AP: To si vůbec ani nepamatuju. No, a myslíš si, že by se ty lidi měli prvně vzít, než si poříděj dítě?

VS: To asi ne. To určitě ne.

AP: To není potřeba?

VS: Jako myslím si, že to není podstatný.

AP: A proč to není podstatný?

VS: No, tak jako pro mě... já říkám, ta svatba jako není úplně to hlavní, jo, že prostě pokud spolu chtěj bejt a chtěj mít dítě, tak je jedno, jestli... nebo chtěj spolu prostě žít, chtěj mít rodinu, ale nesejde jim na tom, že prostě on se jmenuje jinak, ona s dětma, nebo on s dětma se jmenuje jinak, ona se jmenuje jinak, ale klape jim to, tak prostě si myslím, že ta svatba jako není úplně důležitá. Je to prostě jakoby základ. Nebo já to třeba jako taky vnímám, že prostě ta svatba by tam měla bejt, že prostě ta rodina by měla bejt jakoby prostě dohromady, jo, že prostě všichni by se měli jmenovat stejně třeba, jo, ale někdo to prostě tak nevnímá.

18. DB – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

DB: Co má udělat? Ona chce dítě, ale nejdřív se chce vdát. Hm... Já si myslím, co má udělat? Myslim, že tady zvítězí ten mateřskej pud, že se nakonec nevezmou a budou mít dítě. A vezmou se potom.

AP: Vezmou se potom?

DB: Třeba. Ale co má udělat? Asi by ho neměla nutit, nějak jakoby... jako naléhat nějak moc. Jako mu to naznačit nebo se o tom pobavit, ale rozhodně by mu to neměla předkládat třeba každěj večer, že prostě by se měli vzít.

AP: Co by se mohlo stát, kdyby mu to takhle předkládala každěj večer?

DB: Tak moh by se pán asi zašprajcovat. Postavit si hlavu. A že by udělal na truc, že by si jí prostě nevzal. Nebo respektive by to protahoval. V krajním případě by se mohli rozejít.

AP: Kvůli čemu?

DB: Pokud by pani byla moc urputná, ten chlap by to nemusel... Záleží, jak by byl odolnej nebo jak by s tím pracoval, tak by to nemusel vydržet a...

AP: Co by měla udělat ta pani?

DB: To je otázka, co by měla udělat, aby se provdala, nebo aby měla dítě nebo... To je hodně jako, si myslím, prekérní situace. Co by měla udělat? Tak jako když řeknu, že nevím, tak to je pravda. Jako že tady fakt těžko, nevím, teda tuším, co se v těch ženskej odehrává, vim, že prostě mají asi k tý svatbě jinej vztah než chlap, ale aby to nebylo zavádějící, aby to nebylo jakože, že to si myslím já, nebo že to беру podle sebe.

AP: Takže ty máš informaci o ženách, že berou svatbu jinak.

DB: Že si myslím, že to je pro ně víc... důležitější nevím, jestli je to správný slovo. Myslim si, že pro ty ženy je to jakoby víc, nevím, jak to nazvat, dejme tomu důležitější, nebo takový, možná mě napadne to slovo.

AP: Důležitější než pro koho?

DB: Důležitější než pro toho chlapa, protože přeci jenom ta ženská se těm svejm kamarádkám potažmo kamarádům chce ukázat, jak bude hezká na tý svatbě, v těch šatech. Jo že vlastně si myslím, že každá ženská se ráda dělá hezká, si myslím, že tohle je pro ně příležitost, že mají vlasy udělaný, ty šaty, jsou, takový jako nechci říkat, princezny, ale něco na ten styl.

AP: A myslíš si, že proto ta pani si ho chce vzít? Že by ráda si užila to princeznovský?

DB: Tak není to ten hlavní důvod, ale chce si ho vzít, protože ho má ráda a že pro ní je to symbol nějaký rodiny, že když bude mít s tím pánem dítě a nebudou svoji, tak třeba to bude brát jako že to není rodina. Ačkoli to je rodina, ale není to ten oficiální nějaký vztah.

AP: A je to potřeba bejt oficiální?

DB: No není to potřeba podle mě. Nebo takhle jako, na určitý věci jo, pokud by někdo z nich jako umřel, nebo na nějaký ty právní věci, tak si myslím, že to je potřeba, popřípadě nevím, jak by se děti třeba ve škole dívali na to, že maminka se jmenuje jinak, tatínek taky, že by třeba, to je fakt nějaký teoretický ten, ty děti by se mu mohly posmívat: Tvoje máma je Nováková a tvůj táta je Bílý, ty seš Bílý, jak to že tvoje máma je Nováková? Že jako by to dítě přived do nějakých rozpaků nebo...

AP: Tak co ta pani má udělat?

DB: Tak může jako udělat spoustu věcí. Teď třeba já nevím, může se s tím pánem rozejít, když si jí nechce vzít, ona chce... Zase když spolu chtějí mít děti... Může mu dát nějaký utmátnut, může mu pohrozit, může zapracovat na jeho rodině, aby s nim promluvili, na jeho kamarádech.

AP: Co by podle tebe ta pani měla udělat?

DB: Podle mě, pokavad ho má ráda, chce s nim mít děti, on s ní... je to blbý, ale možná by od toho mohla upustit. Protože přece jenom si myslím, že ty děti jako, že by jí pak zaměstnalo to dítě a neměla by čas... nebo tak jako fakt těžko říct, ale asi to uzavřu tím, že by bohužel od toho musela upustit. Od těch vdavků. Záleželo by, co je pro ni priorita, jestli ty vdavky nebo to dítě. A to těžko říct.

AP: Proč by od toho vdávání měla upustit?

DB: Protože si myslím, že víc než ty vdavky, by chtěla to dítě. Že si myslím, že to dítě je jakoby silnější jako nějaký motivační ten... cíl. Že vdát se může ve čtyřiceti, ale ty děti ve čtyřiceti přeci jen je to větší problém, sice tam není uvedenej věk, vdát se pak může teoreticky vždycky.

AP: Co by měl udělat ten pán?

DB: Tak ten by se měl nad sebou zamyslet a nebejt takovej... měl by... otázka jestli to má v sobě zodpovězený, proč se nechce ženit, jestli má nějaký důvod. Otázka co je ten důvod. Ale stejně se ožení. Časem. Stejně si jí vezme.

AP: Takže on by si jí časem měl vzít?

DB: Ne měl, ale on si jí vezme.

AP: A proč?

DB: Protože nemůže bejt furt takhle... nevím, co ho k tomu vede, ale nemůže bejt takhle zabržděnej jako... protože pak mu časem podle mě dojde, že ten sňatek je důležitěj kvůli některým těmhle těm formálním věcem, co se týče nějakýho vlastnictví... Že se nějaký věci zajišťujou snáz, když jsou manželé, než když budou žít odděleně, nebo ne sezdaný.

AP: Je ten sňatek důležitěj ještě pro něco dalšího?

DB: No možná jak si říkala, že pro někoho je to ta rodina, že se vytvoří. Že někdo třeba fakt nebere, že když jsou nesezdaný, mají dítě, že to není rodina, ale takhle to jedno jméno... že to je rodina. A pak jak jsem říkal ty formality, co vycházej z běžnýho života. A pak otázka třeba ty prarodiče jako když jsou, chtějí vidět tu svojí vnučku, ten starší ročník, žili v jiný době, že to bylo takový...

AP: Proč ty nejsi ženatej?

DB: Já? Protože máme s Martou asi rozdílný názor na svatbu. A celý jakoby průběh. A samozřejmě jsme se dlouho o tom nebavili, je to takový citlivý téma pro Martu a asi dáme na to nějakou řeč, až bude nějaká chvíle. Máme každé jiné pohled na tu ceremonii, na průběh a tak.

AP: V čem je ten rozpor?

DB: Mezi náma dvouma? Já sem pro se vzít v úzkym jako kruhu, svědci, my dva, rodičové a pak udělat prase, třeba za tejdén, někde, jo sud takhle někde venku. A Marta by chtěla mít tam, jo tam pozvat kamarády a tohle, a Marta by chtěla mít podle mě, nebo co tak jako říkala, už ty kamarády na tý svatbě a mít to takhle jako při jednom a pak možná ještě udělat nějaký jako posezení, ale chtěla by, protože si myslím, že ona je jakoby víc pro tu rodinu, nebo jakoby vychovávaná, že ta rodina, že matku jakoby, matka je vychovala k nějaký úctě, aby matku uctívali, a si myslím, že kdyby proběh můj model, že my dva a svědci, třeba bez rodičů, tak našim by to bylo relativně jedno, nebo... ale asi u Marty by to bylo horší. Prostě tenhle model nebude, protože by to zbytečně popudilo asi... panimámu.

AP: Je tam ještě nějaká další neshoda okolo svatby?

DB: Asi ne, nemyslím si. Si myslím, že tohle je jakoby jeden ze základních rozporů, že jsem jednou řek, a to byla asi naše poslední debata, jako v nějakym dobrým rozmaru, že bych se klidně moh ženit i v zastoupení, takže... Tim jsem přestřelil a od té doby to nějak zpracováváme.

AP: Si chtěl bejt vtipnej?

DB: No nevím, asi jsem shodou okolností o tom čet, že je možnost zastoupení, tak jsem to přidal k dobru, a vim, že prostě o svatbě a o dětech se nevtipkuje.

AP: Jestli jsem to dobře pochopila tak jediná ta neshoda je v průběhu toho obřadu, ale není tam jako nějaká zásadní filozofická neshoda...

DB: Asi ne, neřek bych. Asi tady jako prostě ten můj postoj, někdy že to jakoby kazí, ale já popravdě o tom už vůbec nepřemejšlim tak nějak, takže... Na pár svatbách jsme byli, jo a... Nebo i bych... s tím průběhem... třeba já bych si přál, nebo jako asi by se mi moc nelíbilo, kdyby tam byla nějaká skupina lidí a připravili ti nějaký jako soutěže, přebalování mimina na čas a takovýhle. Víš, že mi to přijde, že to si můžeš zahrát někde na chatě a když už ta svatba jako, ale tak každé na to má jako jiný... A je to asi taky proto, že nemám rád tu hru aktivity, jak prostě předvádíš slovní spojení, někdo ti dá nějaký a musíš to předvíst pantomimou, jako takovýhle předvádění... Že prostě nejsem ten typ, tak. Takže asi bych ani takovouhle zábavu jako nevyhledával.

AP: A teď nevím, jestli jsem porozuměla tomu, proč nechceš, aby tam byli ty kamarádi na tom obřadu. Pochopila jsem, že to ústřední je ten obřad...

DB: Že vlastně jako bych tam nemusel mít ty lidi, protože když bych je měl pozvat na svatbu, tak budeš přemejšlet, koho tam pozveš. No a samozřejmě na někoho třeba zapomeneš, tak bude pak dotčenej, jo, a myslím, že tímhle bych tomu předešel, že pak prostě si budeš dělat ten seznam, pozveš tam ty lidi a nebudeš to brát jako, že svatba, ale že prostě uděláme víkend, a nemuseli by, třeba vim, že některý kamarádi nemají oblek, nemají nic, nevypadaj jako že do kultury by mohli jít a... Že by to bylo jako neformální, takový jako volnější.

AP: Tak ty bys je tam nechtěl proto, aby se chudáci kamarádi nemuseli oblíkat do obleku? (smích)

DB: Že bych byl tak milosrdejn?

AP: Anebo aby se nestalo, že někoho na ten obřad nepozveš a jeho to pak bude bolet.

DB: Hm.

AP: Tak to jsou ty důvody, proč nechceš, aby tam bylo víc lidí na tom obřadu.

DB: Já popravdě jsem o tom takhle nikdy nepřemejšlel, asi... Já prostě mám takovouhle představu, že by to bylo ve dvou, popřípadě ta úzká rodina, a fakt jsem nikdy nepřemejšlel, jak jsem teď říkal, že prostě, asi takhle třeba takhle bych to vzal.

AP: A proč to takhle vlastně je?

DB: To asi vyplývá z toho, že jsem nikdy neměl rád jakoby ceremonie velkého formátu, nějaký estrády, že vlastně já jsem si nikdy nešel pro diplom jako na promoci, prostě... na pohřbech jsem pár byl, tak to je možná trochu jiná kategorie pohřby, ale prostě... Nevím, že mi přijde, že k té svatbě, protože když lidi přijdou na tu svatbu, tak vždycky se najde skupina lidí, která má potřebu, aby tam byla jako sranda. Aby se bavili. Což je právě to bavení na povel, což je třeba mě přijde i Silvestr, je Silvestr, všichni musejí mít masku klauna, musejí se bavit. To není pravda, zažil jsem Silvestry dva dny, tři předem, a samotnej Silvestr proběh jako v klidu, komorně, což si myslím, že svatba jako, že někdo by to moh brát tak, že teď se musí bavit. Tak přijedeš za tejdén na prase, na suda, sedneš a není to: Bav se. Prostě sedneš.

AP: Já jsem si udělala hezkou představu, jak by to nemělo bejt ta svatba, že jsem princezna v bílej šatech a nemělo by to bejt, že se tam dělaj nějaký srandičky...

DB: O čem by to mělo být? Mělo by to bejt rychle vyřízený. Víš jako, já ani nevím, jak to funguje, ale ani by to nemuselo bejt na úřadě, mohlo by to bejt někde venku. A mělo by to bejt o tom prostě, si myslím takový jako spontánní: Tak se vezmem. Prostě teď a nebudeme dělat žádný přípravy, bez dlouhých příprav, taková jako rychlá akce. Protože si myslím, že ty přípravy to člověka tak vynervuje, že pak to ani není takový, jak si to prostě třeba malujou ty ženský, nebo i ty chlapi. Že prostě by bylo skvělý, aby dva lidi přišli někam, vim, že tady to třeba tak nefunguje, nebo katolíci to nemaj, ale třeba tady protestanti, že přijdeš, domluvíš se s nima, když mají volno, tak za tejdén, oddaji tě, pak si dojdeš na úřad, máš takovou pěknou procházku po Praze, pak si odskočíš do toho.

AP: Vy nemáte ten problém, že byste se jeden chtěl brát v kostele a druhej mimo kostel?

19. MSch – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MSch: Zaprvý já nevím, já jsem vždycky měl pocit, že o ruku žádá chlap, ne? To je moje ideální představa. No a pak samozřejmě, když ten chlap se k tomu nějak moc nemá, tak ta ženská mu to nějak naznačuje, asi, a on dělá, že to nechápe... Já nevím. To je strašně těžký. Já nevím, co má udělat. Bud' prostě si má říct: Hele, nestojí mi to za to, abych čekala na to, až on se usmyslí a jdu dál. Se s ním rozejde a to, anebo si řekne, že jo, že prostě počká, až na to bude mít nějak jako náladu, až si jí bude chtít vzít.

AP: Třeba by se ani nikdy nedočkala.

MSch: Hm. A to je právě na ní, aby zvážila, jestli pro ní má cenu jako čekat. A jestli není teda lepší si říct: Hele, tak na mě někdo čeká, kdo si mě bude chtít vzít a bude se mnou chtít mít dítě.

AP: Tak ty bys jí doporučil, aby se s ním rozešla.

MSch: No tak to záleží, v jaký je to konstalaci, ale kdyby měla pocit, že on si jí nechce vzít a ona že chce mít děcko a to...

AP: Tak to je. Ona by už chtěla, on taky... (AP čte příběh znovu)

MSch: No nevím, no, tak to už je pak o kompromisu, jestli prostě ta slečna tak jako lpí na té svatbě, že lpí na té svatbě víc, než na děcku, tak prostě když si jí vzít nechce, tak si musí vybrat, jestli prostě... Nebo já nevím, to je těžký prostě, musí se nějak dohodnout, že jo, rozumně prostě. Akorát nevím, jakej je kompromis mezi svatbou a nesvatbou. Jakože prostě... tam prostě není, to jeden musí ustoupit. Ale kdo? To já nevím. Vždycky v tom vztahu je taková vůdčí osobnost, která přesvědčí tu druhou, a to já nevím, jestli je to slečna E., nebo pan J.

AP: Takhle to jako je?

MSch: Většinou to tak bejvá, že je někdo vůdčí osobnost, ktorej přesvědčí toho druhýho, že teda...

AP: Co teda by ta pani měla udělat?

MSch: To já právě nevím... Bud' přesvědčit pana J., aby si jí vzal, anebo... oželit svatbu. A doufat... tak jako ono se líp žije bez toho, aby byli sezdaný a měli spolu děcko. Ale jestli je to pro ní důležitý? To je fakt těžký tohle... Možná spíš teda by měla, když on chce taky děcko, tak by měla spíš upustit od svatby. Když on vyloženě si jí vzít nechce, tak asi pro to má nějakýj důvod.

AP: A napadá tě nějakýj?

MSch: Netuším. Ale když si jí vyloženě vzít nechce, tak asi k tomu má nějakýj pádnýj důvod. Ale říkám, to je o těch argumentech, co jí předkládá za důvody. Jestli jí nechce a neřek jí žádnýj důvod, tak to je takový divný. To by jí měl říct nějakýj důvod, asi k tomu nějakýj důvod má. Ale jestli je jenom zabeďněnej, že si jí vzít nechce. Tak by ho měla přesvědčit, že si jí má chtít vzít.

AP: A jakýj je rozdíl mezi tím mít důvod a bejt zabeďněnej?

MSch: Bejt zabeďněnej je, že si řekneš jako, prostě nemáš k tomu důvod, ale lpíš na tom svým názoru. Prostě spíš seš takovej tvrdohlavej prostě. A mít důvod je třeba, že už ženatej byl a nechce se znova brát. Že třeba má špatnou zkušenost s manželstvím, třeba.

AP: Když bude mít teda důvod a ještě jí ho sdělí.

MSch: No a ona ten důvod pochopí, tak by prostě měla slevit ze svejch požadavků a prostě oželit tu svatbu.

AP: Měla by oželit tu svatbu, aby zůstala s nim a měla dítě.

MSch: Jestli to chce teda. Ale asi jo.

AP: Ale že on má nějakýj důvod konkrétní a že jí ho řekne, to je tam důležitý...

MSch: Podle mě jo, no.

AP: A kdyby to byla jenom jeho zabeďněnost.

MSch: Kdyby to byla jenom jeho zabeďněnost, tak je to spíš, že je tvrdohlavej a... nevím, to mi nepříde jako důvod.

AP: To by se jako nepočítalo.

MSch: To ne.

AP: Co bysme s tím pak dělali? Nebo ne my, tady ta pani?

MSch: To ona ví, protože on jí žádnýj důvod říct nechce a to jí může rozčilovat, že jo. A může jí to dovést k tomu, že prostě si řekne, že si jí vzít nechce, protože já nevím, a nějakýj důvod si vymyslí a že jo, prostě je to, jak to říct, je to prostor pro spekulace. Ona si ty důvody, protože neví, tak si je domejšlí, a může to vést k tomu, že prostě ho opustí a pude za někým, kdo si jí vzít bude chtít a bude chtít s ní mít dítě.

AP: (přeříkávám teorii MS)

AP: Co by měl udělat ten pán?

MSch: Ježišmarja. Neměla by dělat labuť a měl by si jí vzít, když si ho chce vzít.

AP: Proč?

MSch: Nevím, tak... kolik ženských si chce nějakýho chlapa vzít, že jo. Myslim si, že by v tom moh ustoupit. Když k tomu nemá nějakýj pádnýj důvod, jako že třeba má alergii na svatbu nebo já nevím.

AP: Proč by měl ustoupit?

MSch: Nevím, tak přijde mi to takový prostě... Tak nevím, jakýj důvod by moh mít k tomu, aby prostě si jí nechťel vzít. Mě takovej důvod nenapadá.

AP: Proč ty nejseš ženatej?

MSch: Protože mám ještě čas.

AP: A na co čekáš?

MSch: Na vhodnou příležitost. A to je tajný prostě. To je hrozný, tohleto (smích). Tak dejme tomu, že už jsem celkem rozhodlej a čekám už jenom na vhodnou příležitost, kdy jako se k tomu jako postavím. A nemusím nikam spěchat, protože tu fázi číslo jedna ještě prostě teď neřešíme, nebo jako spěchat, no prostě... až bude hezkej den, to je vhodná příležitost.

AP: A jak dlouho budeš ještě čekat na tu vhodnou příležitost?

MSch: To nevím.

MSch: A hlavně, že neznám ještě další indicie té slečny a toho pana J.

AP: Který indicie by byly pro tebe důležitý vědět?

MSch: Jaký on má důvody pro to se neztít a jaký ona má důvody pro to tu svatbu jako chtít. Jako vyloženě na ní trvat. Jako rozdíl je v tom chtít se s někým ztít a trvat na tom svatba a pak dítě. Že nevím, jak oni to kategoricky staví tohleto, to svatba a nesvatba.

AP: Tak u toho pána jsme se k tomu dobrali, a čeho bysme se dobrali u té slečny?

MSch: Prostě vždycky je to o kompromisu. A když bude zabeďněná a bude trvat na tom, že si jí on musí ztít a teprve budou dítě, tak se taky může stát, že on se jí na to vybodne a řekne jí, že si jí teda neveme a tím pádem žádný dítě teda jako. Když to ona bude stavět takhle.

AP: Tak ona by ekvivalentně mohla mít nějaký ty důvody, proč to tak chce...

MSch: Ale to by záleželo, jaký by je měla. Ale mě taky nenapadá, jaký jako jsou důvody, asi se chce ztít, protože se to tak dělá třeba, já nevím.

AP: A to by byl dostatečnej důvod pro tebe?

MSch: Jako že se to tak dělá? No to nevím čoveče. Asi že se to tak dělá, pro mě není dostatečnej argument na nic.

AP: Co by byl argument dostatečnej?

MSch: Třeba že je věřící a že prostě to je pro ní... U těch věřících je to prostě jinak položený ta svatba, co si budem povídat.

AP: Oni někteří říkaj, že se spolu nemá bydlet před svatbou. Co si myslíš ty?

MSch: No já si myslím, já si to nemyslím.

AP: Jak to?

MSch: Ono se mezi sebou taky tak trochu poznáš, když spolu bydlíš. A ono je to docela dobrý před tou svatbou, protože pak si ho vemeš a zjistíš, že se prostě nesneseš s někým v jedný místnosti a je to docela takový jako... taková celkem zásadní informace.

AP: A je potřeba, aby byla ta svatba před tím dítětem?

MSch: Hele ona ta svatba nic nezaručuje, že jo. Prostě vždycky dva spolu chtít bejt nebudou v nějakou fázi toho svýho vztahu, tak jim v tom nezabrání prostě nic. Ani když budou oženění, ani když nebudou, ani když budou spolu bydlet, ani když nebudou, prostě si to nemyslím tohle. Myslím si, že nic jim nezabrání v tom, když spolu nebudou chtít bejt, tak je u sebe nic neudrží, ani svatba ani nic prostě. Že to musejí mít oni dva spolu srovnaný. Tím samozřejmě se dělá i ta úplná rodina. Že to není ničím prostě... už to zas rozpitváváme.

AP: Proč se budeš ženit?

MSch: Protože mi to přijde hezký.

AP: Co je na tom hezkýho?

MSch: Tak nějakým způsobem jakoby stvrdíš ten svůj vztah.

AP: A to je potřeba?

MSch: Tak jako potřeba to úplně není, ale taky to není rozhodně škodlivý.

20. PP – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

PP: Tak tady se mi to bude asi hůř vymejšlet, protože sám bych ty věci tak neřešil, takže nevím, zkusit vymyslet nějakej univerzální postup. Tak ženská chce nejdřív svatbu než bude dítě, jo?... Tak může argumentovat takovejma obecnějma charakteristikama manželství a hodnotama úplný rodiny a... a takový asi blbý, že chce, aby se všichni jmenovali stejně a až bude pro něj chodit do školky, že chce aby se maminka jmenovala jako dcera nebo syn a aby si to dítě jakoby připadalo, že jsou všichni jedna rodina, že se všichni stejně jmenujou a že z toho může mít pocit, že patří k sobě než když se každej jmenuje jinak, možná, nevím, i když

v dnešní době, těžko říct, jestli už nebude víc lidí se jmenovat jinak. A... asi víc argumentů pro to nenajdu. Ještě můžou být argumenty čistě technicko-finanční, že pro tu rodinu je to výhodnější z hlediska nějakých daňových a jednání s úřadama a ... takovýhle prostě technickýho rázu.

AP: Takže ona by ho měla uargumentovat?

PP: Takže dáváš prostor tomu, že by klidně ten příběh může skončit tak, naopak chlap přesvědčí jí, že to není důležitý.

AP: Já nevím...

PP: Může to skončit jakkoliv?

AP: Tak já se prostě ptám, co podle tebe má ta slečna udělat, když chce dítě, on ho chce taky, ale ona se prostě chce před tím vzít. Má ho přesvědčovat, má argumentovat, proč je to tak dobře?

PP: Jo takhle, tak to jsem úplně nepochopil to zadání, já jsem se snažil pro ní vymyslet, čím by ho utloukla, ale za sebe cejtím, že je to zbytečný ho někam tlačit. Já bych jí, a to je tím, jak to máme nastavený my, že nám to tak vyhovuje, takže za sebe bych jí doporučil, protože to k ničemu nevede, protože to k ničemu nepotřebuje něco takovýho, nějakou svatbu nebo... že pokud vytvořej nějaký pár, nějakou rodinu spolu, že budou úplně stejně dobře fungovat jako manželé i jako jenom partneři. Že není tam nic navíc, co by z mého pohledu jim manželství dalo.

AP: Takže ona by měla sama sebe přesvědčit o tom, že ta svatba není důležitá?

PP: (přemýšlí) Přesvědčit... Jako pokud by šlo jen o to, že ona to za každou cenu chce, tak, no nevím no, já si myslím, že, můj osobní názor, není to k ničemu potřeba, ale když se někdo bez toho nemůže obejít nebo myslí si, že to je lepší, tak ať to má, když to k tomu potřebuje. Ze svého pohledu, ale radit někomu, jak má argumentovat, nebo jak se má zachovat, já bych jí jenom poradil, že to potřeba není, ale na druhou stranu, když na tom někdo trvá, tak jako nemám nic proti tomu, ať to klidně má, ale jak to vyjednávat s tím chlapem, aby toho dosáhla nebo aby se toho vzdala, to nevím, jestli by mě napadlo teda.

AP: Takže ty bys jí doporučoval, aby se obešla bez toho?

PP: Jo, to by bylo moje doporučení.

AP: A proč?

PP: Protože to z mého pohledu nepřinese nic důležitýho navíc. Není tam žádný z mého pohledu výraznej benefit, proč mít svatbu oproti tomu, že spolu žijete, vycházíte spolu, normálně fungujete.

AP: Takže to vlastně vůbec není důležitý, jestli je to dítě se svatbou nebo bez svatby...

PP: Není.

AP: A co takový to, jestli spolu bydlej před tím, než mají svatbu nebo než mají dítě.

PP: To si myslím, že je dobrý určitě, bez toho, aniž bych spolu před tím bydlel, tak mít spolu dítě si myslím, že je nesmysl a jako nevím, jak bych si ověřil, že spolu můžeme fungovat.

AP: Proč je to důležitý spolu bydlet před tím, než si pořídíme dítě?

PP: No právě proto, že si vyzkoušíš, jestli spolu vydržíme žít delší čas, jestli se navzájem nezežerem, jestli budem navzájem spolu fungovat v jedné domácnosti, jestli na sebe za dva dny nebudem na sebe vytahovat nože, nebo nebudem se zavírat do jinýho pokoje s tím, že už se nemůžem na sebe podívat.

AP: A oni třeba říkali, že naopak by spolu ty lidi před svatbou neměli vůbec bydlet.

PP: Kdo to říká?

AP: Tak třeba katolíci, ty jsou zásadně proti tomu, ale oni to možná mají spojený s tím předmanželským sexem, to je prostě něco, co patří do manželství...

PP: Já si to nemyslím, já si myslím přesně naopak, že je potřeba, kor než přijde dítě, což je takovej, trošku je intenzivnější všechno, vyhocenější situace, tak je dobrý jakoby už vědět, že ten partner funguje už nějakým způsobem a neřešit ještě, kromě toho, že řešíš něco s děckem,

ještě řešit nějaký vnitropolitický boj jako s partnerem, jakože víš, že se na něj můžeš v základních věcech spolehnout a že prostě funguje, to si myslím, že je dobrý vědět a mít to vyzkoušený.

AP: Věděl bys, proč on si jí nechce vzít?

PP: Myslím, že by mu to ve finále ani tak nevadilo, ale že je to tak daný, že fakt nechce, trvá na tom, že za žádnou cenu, nebo je tam trošku, prostor pro nějakou otevřenost.

AP: On si jí vzít prostě nechce.

PP: Já jako bych ti uměl odpovědět na to, proč je to u nás tak, jak to je, ale ...

AP: Tak to mi klidně řekni.

PP: Tak u nás je to tak jakože, spíš tak, že si nemyslíme, že to je, já si to nemyslím, možná, že Soňa si to taky nemyslí, co jsme se bavili, že to je něco důležitýho a bez čeho nemůžeme žít, ale třeba zrovna tak já bych se klidně šel zejtra oženit a zrovna tak by mi to nevadilo. Ale je to něco jakože... jo a ne, nebo klidně jo, ale proč. Osobně to nemám daný tak, že bych se nikdy neoženil, říkám klidně bych se šel zejtra ženit, ale na druhou stranu to nepotřebuju. Je to nějaký přirovnání, nevím, jestli mě teď zrovna rychle napadne... Hm, nevím no.

Každopádně týpkovi, kterej za žádnou cenu se nechce ženit můžu zkusit vymyslet důvody, proč by nechtěl, může mít nějakou blbou zkušenost ze svého okolí a myslí si, že se já nevím rodiče, nejbližší známí rozváděli a bylo to nějaký drastický, tak má vůči tomu, tý instituci manželství nějaký odpor, anebo může bejt jenom to bejt zrovna póza toho, že je moderní se neženit ... To bych viděl jako na dva nejstěžejnější body, proč ne, asi tam bude ještě pár nějakých drobností, ale tyhle dva budou asi hlavní.

AP: Takže ono na tom manželství opravdu nic není?

PP: Myslím si, že ne. Kdybych si myslel, že to je něco jako fakt parádního, tak bych to přece sám udělal.

AP: Pro mě je v tom víc jakoby, že si víc patříme. Že jsme si někde něco slíbili veřejně, máme ty stejný jména, nějak k sobě jako patříme a nějak je to takovej jako řád.

PP: A stejně se to nedodrží, dyť to přece vidíš okolo sebe. Že můžeš naslibovat na svatbě před stopadesáti lidma, jak o sebe budete dbát a budete se mít rádi, a za rok na sebe můžete vytahovat nože, úplně v klidu. A vzájemně se podvádět a já nevím co. Takže nevím jestli, možná, že to v určitý fázi, tý první, ty lidi možná jakoby může zabrzdit v tom, aby přeci jen někoho začali podvádět nebo něco, ale myslím si, že v nějaký úplně první fázi. Ale když to nebude fungovat, budou se objevovat lepší možnosti, takže spousta lidí se na to vyprdne na nějaký manželství a prostě bude nějakou lepší cestou. A zrovna tak jestli je ženatý, vdaná nebo spolu jenom žijou.

AP: A není to dobrý mít tam nějakou brzdu? Než jí tam nemít vůbec

PP: Nevím, tam každej asi sám za sebe. Já třeba jí tam mám i třeba bez toho papíru. Cejtim se tak jakoby, že tam tu první vrstvu nějaký obrany mám vytvořenou sám i bez toho.

AP: Kdes jí sebral?

PP: Nevím, vnitřně to tak cejtim, že to tam mám, to co by mi třeba přinášelo to nějaký, že jsem to někde nasliboval, nebo že jako jsme si nějak slíbili vzájemně, že spolu budeme, tak já to nějak v sobě mám, jak kdybych to fakt někde nasliboval, nebo já nevím. Nevím, třeba svatba by k tomu dodala ještě druhou vrstvu, že by ta cibule byla ještě více strukturovaná. Ale třeba jo, třeba ne, třeba by to akorát naleptalo tu mojí první vrstvu vytvořenou přirozeně.

AP: A mám si jako myslet, že ty to máš tak silný tuhle svojí vrstvu obranou, že nepotřebuješ žádnou další?

PP: Hm, asi jo, za sebe to tak cejtim.

AP: A oni ještě říkaj, že to dítě má přicházet do manželství...

PP: To si nemyslím, to je úplně jedno, za mě.

AP: A kam má teda to dítě přicházet?

PP: Mezi lidmi, který se o něho budou starat, mít ho rádi a směřovat ho někam. A třeba já zrovna tak jsem v tomhle jakoby natolik, nevím, jestli tolerantní nebo co, že si klidně umím představit výchovu dětí u gayů nebo lesbiček, je mi to jedno a proto neberu manželství muže a ženy jako něco víc. Myslím, že jenom jde o to, koho má kolem sebe. A jakým způsobem s děckem pracují, jaký mu vytvářej prostředí. Jestli mají někde nějaký papír, jestli jim to někdo schválil nebo ne, jestli jsou to....

(bavíme se o rozvádějící se Kristýně a Zdeňkovi, kteří spolu mají dítě)

PP: ... že se chce taky jmenovat Tolmanová, to samý, jak začínal tenhle rozhovor, chce mít to samý jméno, aby jakoby se navenek tvářili jako jedna celá rodina, a měla pocit, že si tím toho Zdendu trošku, už jsem to z ní cejtil tenkrát, víc omotá k sobě, i materiálně, i nějak navenek jako, měla pocit, že jí jakoby víc zastřeší tady podle všeho.

AP: A to Soně nechceš dopřát?

PP: Já říkám, že s tím nemám problém, já nejsem možná, nevím, co ti řekla ona, ale tak jak se o tom bavíme my, nevím, doufám, že stejně reagovala i k tobě, tak v našem vztahu já jsem ten, kterej si to umí víc představit to manželství než ona. Ale do ničeho ji nenutím, nepotřebuju to k ničemu, ale já bych to klidně udělal, kdežto ona se vůči tomu vymezuje poslední dobou tak, že ne, že určitě ne, že to nechce, nepotřebuje.

AP: A tak je v tom, že se od tebe nechce nechat omotat, že se od tebe nechce nechat zastřešit?

PP: Možná je to tím, že já jí fakt zastřešuju už teď bez toho. Že jakoby sám za sebe si vytvářím nějaký ten... vrstvu obrannou, nevím jako, možná tady zbytečně neskromně plácám, ale jakože třeba to tak může cejtít, že jsem vytvořil ty podmínky takový, že jakoby by to nepřineslo nic navíc, že nevím, co bych tam měl víc... čím bych to měl víc zastřešovat, než to zastřešuju.

AP: A ještě mě napadlo, oni mě jako říkali, aby jí nemohl tak snadno odkopnout.

PP: Hm, to jsem taky slyšel, to je jako Kristýna třeba... že má pocit, že si toho chlapa nějakým způsobem víc zaháčkuje a ať už to dopadne jakkoli, má nějakou jistotu, že už se budou muset o něco někdy dělit a tohle.

21. TH – svatba

(kráceno)

TH: Ses ptala náhodou dobře docela. To bude v prdeli, já bych nevěděl, co odpovídat. To sou otázky na tělo jedna za druhou. Ne po deseti vteřinách mi došlo, co bych odpovídal, ale těch deset vteřin je těch klíčovejch, že vlastně nevím.

AP: Ale to většinou těm lidem chvíli trvá, než se rozmyslej.

TH: Co není odpověděný hned mi připadá, že je montovaný, že si to člověk promyslí a odpoví už něco jinýho než by odpověděl na první dech, nebo něco takovýho. V jistých odpovědích to může bejt pravdivý, protože si líp promyslí to, co by řekl, a v jistých odpovědích to může bejt promyšlený... (kráceno) a ne ani tobě, ale sám sobě odpovídá to, co by chtěl, aby bylo odpověděno.

AP: A nebo oni taky říkali, že nejsou zvyklí o těhle věcech přemýšlet...

TH: To je kravina, o těhle otázkách, co ty kladeš, nebo co doteď kladeš si každě... tu stejnou otázku, co ty kladeš, si každě musel dávat ještě dřív, nebo jinak. Člověk mýho typu si každou z těch otázek, co zatím padla, musel klást dávno před tím, než tys jí položila. To není otázka, která je teďka tebou nově položená, co prostě teď na ní vymejšlí odpověď, TEĎ jí poprvý slyšel a musí zareagovat. To sou otázky dávno položený, na který ten člověk musel sám sobě před sebou zareagovat mnohem dřív než vůbec byla položena od tebe. To není nic novýho, to jsou známý otázky. Pro mě to osobně není nic novýho.

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

TH: Rozumím slečně E. a rozumím pánovi J. Za předpokladu, že ten vztah funguje a nevnímá slečnu E. jako nějakou dočasnou vztah nebo něco krátkodobého nebo něco takového, tak já osobně, podotýkám narozenou v roce 1979, ještě jednou opakuji 1979, což může být zásadní rozdíl než lidi, který se narodili v 80. letech, to znamená lidi, který dospěli za, ne za komunistů, ale za dnešní svobodnou společností, to můžou vnímat jinak. Já osobně za sebe to vnímám tak, že konzervativně asi pohledem, kterým ne všichni současní lidi, který jsou dospělí, který teda počítám, že v roce 2012 je jim 18 a víc, mě bylo 18 v roce 1997... tak jenom chci říct, že ten názor může být absolutně rozdílný, tak chci říct, že u mě je ten názor posunutý tou dobou. Ještě jednou zopakuju, ročník 79, já si myslím, že ty lidi by se měli nejdřív vzít i za cenu toho, že se pan J. dozví, že paní E., která je s ním v dlouhodobém vztahu, by se měli vzít za cenu toho, že se vezmou osmý měsíc těhotenství slečny E. Já bych to bral za správné, protože prostě jestli existuje nějaká lidská zodpovědnost jedinců ve vztahu těch dvou lidí, tak bych viděl za zcela automatické, že pan J. si paní E. vezme.

(kráceno)

TH: ... tak to byl vztah, který měl založeno na to být dlouhodobým vztahem a dlouhodobý vztah má vyvrcholit sňatkem, a pak mít prostě děti a mít prostě... soužití nějakýho dlouhodobýho charakteru, nezávisle na tom, jestli jsou... na církvi, na společenských vlastnostech nebo na něčem takovém. A měli by spolu být a měli by ožkoušet spolu být... a mohlo by to v životě klapnout.

AP: Proč si myslíš, že vztah by měl vyvrcholit sňatkem

TH: Čím by měl vztah vyvrcholit jiným než sňatkem?

AP: Musí vrcholit?

TH: Ať ve světském nebo v církevním... je to jistý vyvrcholení vztahu na základě vnímání dvou jedinců toho vztahu, který navzájem vyvrcholil mezi nimi. Myslím si, že to je svým způsobem stejného pohledu, který vznikl na základě současného vnímání doby, který je daný výchovou a který byl daný přesvědčením danýho jedince a jeho vrchol je daný prostě tím sňatkem.

(kráceno)

TH: ... kdy ty dva lidi si slíběj, že minimálně ne že budou spolu nadosmrti, ale že minimálně chtěj v ten aktuální okamžik být spolu nadosmrti a že jsou přesvědčení, že spolu budou a jestliže oba dva to tak vnímaj, tak jsem přesvědčenější, že ten sňatek prostě... Já sám za sebe, byť člověk nevěřící v Boha, si osobně myslím, že vztah by měl vyvrcholit ve sňatek, který by měl vyvrcholit k dítěti, respektive k potomkům. Kdyby se náhodou vztah směřoval k tomu dítěti dřív než vrchol, což pro mě je ten sňatek, tak bych já osobně preferoval ten sňatek ještě před tím, než bude narozeno to dítě.

AP: Proč nejsi ženatý?

TH: Ten stav ještě nenastal.

AP: Jaký stav?

TH: Ten stav toho definitivního přesvědčení mě jako toho jedince, který uvažuje o tom vztahu, že by chtěl mít dítě nebo uvažoval v to, že ta přítelkyně, se kterou aktuálně je, je ta pravá a jedinečná pro ten život.

22. TS – svatba

AP: (čte příběh svatby) Co má slečna Eva udělat?

TS: Tak asi vyzkoušet, zjistit, proč jí nechce, to je asi základ, on jí řekne prostě, že svatbu nepotřebuje, protože nechápe smysl svatby, že důležitý jsou ty děti a to, že se mají rádi, že jim to funguje. Stejně mají společně majetek už teď a sdílí to nějak a mají společný bydlení, nevím, já taky jako nechápu, proč teď bych si měl někoho brát, jaký by to mělo výhody, kromě toho, že je to nějaká tradice a svatba je zábavná, pro rodiče (dodává – pozn. AP) tak... Asi by to měla zjistit, proč to nechce, anebo pokud to budou takovýhle důvody, na který se nedá moc

jako reagovat, tak by měla zjistit, jestli je to dlouhodobej postoj, kterej ten člověk neplánuje změnit, nebo jestli jenom prostě ještě nechce, ale počítá s tím, ale předpokládám, že to může bejt klidně tak, že on prostě to má dlouhodobě, a pak by se měli bavit, nebo ona by si měla teda ujasnit, proč vlastně ona chce tu svatbu, to já taky nevím, zajímalo by mě to.

TS: Ted' jsem to řešil nedávno s Martou, jsme měli jakoby diskusi, o svatbě, a jsem argumentoval tak jako že moc nevnímám ty pozitiva toho a myslim si, že ten základní jako důvod může bejt takovej jako ne... , tý holky, nelogickej, nebo ne moc argumentačně zdůvodnitelnej, protože je to něco pocitovýho a tradičního, co v ní vyvolává jako důvěru, co posílí ten svazek nebo její nějakou budoucnost v tom vztahu.

AP: To ti nepřijde dostatečný, co jsi vyjmenoval?

TS: Myslim si, že se to dá udělat téma dětma úplně stejně.

AP: Že se to dá udělat téma dětma?

TS: Myslíš, že ne? Nebo ještě jinak. Myslim si, že ten chlap to tak nemusí mít, já bych to tak třeba neměl, to co jsem ted' řek, ale ona to tak má, a chlapovi to ale nemusí vadit na druhou stranu a vnímat, že ona to tak má, tak na to může přistoupit, asi tak. Jsem se logicky doved k tomu , proč by to mohlo fungovat, aby se domluvili na svatbě. Já formu nepotřebuju, ale vlastně nemám žádný důvody proti ní, žádný velký, takže jo. Ale co by ona měla dělat, když on by vlastně nechtěl? Tak asi bych se chytil, kdybych měl vyřešit tenhle úkol manažersky, tak bych se chytil toho, že on taky něco chce, nejen, že něco nechce, ale chce ty děti, a ona by na to mohla jít přes to prostě. Říct, že opravdu děti bez svatby mít nebude, a donutit ho přijmout svatbu, protože on chce děti... Nebo jako Romana rezignovat a vykašlat se na svatbu, no.

AP: Jak se může cítit ta paní, když on odmítl si jí vzít?

TS: No asi dobře ne. Ale tak s tím se srovná, záleží na tom, jestli jsou jako v tom vztahu spokojený a funguje to a pokud jo, tak že on přece řekne, že nechce... nebo já nevím, já v tom prostě nevidim jako nějak zásadní další krok, pokud spolu, nevím, dlouhodobě žijou a jsou tak daleko, že chtějí děti, tak proč by to mělo na nich něco změnit, jo. Třeba Marta se mě ptala před půl rokem, a to bylo hrozný, jak prudila a chtěla prostě otestovat, jestli chci mít děti a někdy brzo a snažila se mě natlačit do toho, že pokud prostě budu odpovídat tak, jak jsem odpovídal, jako že ne, nebo vlastně i svatbu? No, možná i svatbu, já už nevím. Takže vlastně do toho vztahu ani nechce jít a investovat do něj a rozvíjet ho, pokud si jako na začátku hned vyjasníme, že prostě já dalších pět let prostě nechci... Já v tom asi nemám jasno. Takže... zatím jsme to uhráli na to, že děti a... nevím, tam šlo asi hlavně o děti, ne o svatbu, svatbu jsme neřešili, takže skončili jsme to tím, že to není tak, že bych děti nechtěl, děti chci, to jí asi uspokojilo, a ona pak řekla, že to plánuje až za dva roky, to byl pro mě dostatečnej jako prostě uspokojivej konec tý diskuse, že jsme to o dva roky oddálili. Snažil jsem se jí vysvětlit, že na škole to nebude úplně fungovat a ona si stojí na svém, tak uvidíme, až začne studovat školu, jestli si to dovede pak taky představit.

AP: Oni některý říkaj, že dítě by se mělo rodit do manželství, co si o tom myslíš?

TS: Já si myslim, že jo. Já jsem osobně otevřenej různějm věcem, jsem z tradiční normálně fungující široký rodiny, kde všichni byli spolu, nerozvádí se a... jak jsem tady říkal, třeba Romana, že svatbu moc neprovozujou, tak to prostě neznám nikde kolem sebe, takže pro mě je normální počítat se svatbou a mít děti, nebo kdyby děti byly na cestě, tak se vzít, jenom proto, že je to běžný v tý společnosti, já k tomu nemám silnější pohnutek k tomu.

AP: Proč teda nejseš ženatej?

TS: Protože ještě nemám člověka, u kterýho bych věděl... že nám to funguje, pro mě je důležitý, aby sem, důležitější než svatba, aby sem byl prostě v nějakym jako v harmonickym nekonfliktním vztahu s tím druhym člověkem a to, jestli pak je k tomu přidaná svatba, to prostě je nějakej model spíš pro tu holku a pro rodiče, ale ještě toho člověka nemám. Možná s tou Martou jsme, ale jsme spolu krátce, tak nejsem si jistej, že to prostě může fungovat

mnoho let, ale třeba časem si jistě budu, no. Za dva roky, tak bych se na to díval určitě jinak. Teď jsme spolu půl roku, třičtvrtě roku.

AP: A myslíš si, že by ty dva spolu měli nejdřív bydlet a pak se vzít?

TS: Jo.

AP: A proč?

TS: (přemýšlí) No, u mě jo, protože já jsem člověk, kterej je nekompatibilní s lidma, zkusil jsem některý vztahy, který bych si nedokázal dneska z dnešního pohledu představit v manželství, protože to prostě by vedlo k rozvodu, to nepotřebuju, a nemám problém najít si partnery, to mi nikdy problém nedělalo. Jsou lidi, který ten problém maj a který prostě si našli i partnera a hned prostě si ho vzali prvního, takovejch znám dost, a u nich bych se na to zas teoreticky díval asi jinak a tam ať se klidně vezmou, a pak spolu bydlí, ale nevím jestli se dá obecně takhle říct jedna pravda. To já si nedovedu představit, že bych si někoho vzal, než bych zjistil, jak spolu dokážem řešit konflikty, to je to hlavní. A jak často ty konflikty vznikaj kvůli blbostem. A ty konflikty hodně vznikaj, až když ty dva bydlí spolu. Když jako se potkávaj jenom, když jdou za zábavou, tak tam není moc důvod mít ty konflikty.

23. VP – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má ta slečna udělat?

VP: (smích) Jsem na straně slečny Evy. Ale proč jako, to je zas jako s tou dohodou, to je to samý, protože to jako, jakoby to manželství je nějaká smlouva a jasně pokud ty dva mají mít spolu nějaký dítě, tak pro tu slečnu je teda výhodnější mít nějakou dohodu. A teď je otázka, jestli teda pan Josef má nějaký problém se svatbou jako s dohodou a je ochotnej přistoupit na jinou dohodu... Pan Josef v 99% drží slovo a řekne, že se o ní a o to dítě bude starat a neopustí je, ale že nechce dělat já nevím co, tajrdlíka na Červený Lhotě ve vypůjčenym kabátu, pak je to zase něco jinýho než když pan J. nedrží slovo, prostě dohoda s nim žádná není možná a i ta dohoda, jak se říká na psí knížku, je z jeho strany vratká dohoda, tak předpokládám, že by jí to moc nepomohlo. Je to o jeho vztahu k tý dohodě a tý smlouvě.

AP: Tak co by ta slečna měla udělat?

VP: Za daný situace si to dítě nepořizovat, protože pořídí-li si to dítě jenom aby ho dostala do chomoutu, tak jako hraje s vysokou kartou, hraje hru, kde sázka je vyšší než potenciální zisk, protože co s tím dítětem, když jí to nevyjde, bude svobodná matka? Jako v rejži? Ten chlap může utýct. Já teda od ženský, která by si na mě... by mi udělala dítě, jenom aby mě dostala do svazku manželského, bych z toho viděl velkej důvod k tomu zdrhnout.

AP: Tak on dítě chce taky, akorát si jí nechce vzít.

VP: No a tomu taky nerozumim. Jakože příběh jako dobrej, ale já nerozumim tý jeho motivaci, já bych ten příběh, kdybych do něj šťoural jako dramaturg, tak by mě zajímalo, klíčová věc pro mě by byla proč teda si jí nechce vzít. A teď těch důvodů tam je jako stovek, protože může bejt, že maminka mu říkala: Počkej, až se oženíš, tak se naučíš. Všichni kamarádi se ženěj poslední dobou, plácaj ho po zádech a: Teď seš na řadě ty. A on má pocit, že už naplňuje nějaký schémata lidí, který tohle po něm chtějí. Tetička se ho ptá pořád: Co, kdy vy dva se vezmete? A pak se ptá: A kdy bude to dítě, a už jste si koupili... A už ho to jako štve, tak těch důvodů je tam jako mraky a já jako z tohodle těžko můžu vědět, proč on se svatbě vyhejbá. To že chce to dítě, to je teda divný, pro mě jako, si nedovedu představit, že bych chtěl mít dítě s někym, koho si zároveň nechci vzít, ale to je jenom nějaký kulturní klíč, protože spoustu lidí to tak má.

AP: Tak ty si myslíš, co že má ta slečna udělat, má ho opustit?

VP: Ne tak musí rozeznat situaci, proč on do tý svatby nechce jít. Je-li teda ta svatba nějaká právní smlouva, tak by měla mít aspoň nějakou smlouvu jinou, nevím na jaký bázi, si spolu sednou, vyříkají si to, protože ona mu věří a tu svatbu nepotřebuje. Jestli mu nevěří, tak to...

AP: Proč by to měla udělat takhle?

VP: No protože jinak by se dostala do pasti. Protože starost o dítě je velká, po fyzický i psychický stránce, nemusíme si vysvětlovat (smích), tak jako ona potřebuje, chce-li teda to dítě s ním, tak asi ví proč, a potřebuje nějakou jako garanci.

VP: Nechápu, proč chce teda dítě, když se nechce ženit...

AP: Ty neznáš lidi, který se nechtěj ženit a dítě chtějí?

VP: No znám, ale... Ale zase jako za sebe, když to tak říkám.

AP: Jo, ty bys to tak nechtěl.

VP: Mě by to přišlo, když teda pomineme, že bych musel diskutovat s rodičema o věcech, o kterých s nima diskutovat nechci, už bych měl najednou dítě a nebyl jaksi oženěnej.

AP: A to jako že rodiče s tím nesouhlasěj, anebo jde o ten předmanželskej sex?

VP: No to spíš jako jde o to, že jaksi nemám tu dohodu s tou svojí partnerkou, se kterou budu mít to dítě, takže oni by asi byli na její straně a měli by pocit, že já jí vystavuju jako potenciálnímu problému. A tím pádem sebe taky.

AP: Tim, že si jí nebereš a ona čeká dítě.

VP: No.

AP: A jakýmu problému?

VP: No prostě že to stojí jako na jako vratkejš základech.

AP: A proč nejsi ženatej?

VP: Tak těch důvodů je jako víc, jsou takovýho řekněme společensko-ekonomickýho rázu. K tomu, abych byl ženatej, bych potřeboval mít kapitál na to, abych byl samostatnej.

AP: Tobě se to pojí se samostatností. Nejde bejt manžel a být závislej na rodičích...

VP: No, mě by to přišlo jako blbý, protože ti ty rodiče pak do toho můžou kecat. Protože v tom mají ekonomický zájmy, tak ti do toho můžou kecat. Já nechci, aby do toho kecali. Naši by asi nejspíš do toho nekecali, ale stejně je to takový jako... Známe takový ty případy, kdy lidi bydlej v 3 plus 1, v jednom pokoji bydlí mladý manželé, v jednom bydlí prostě rodiče a myslim si, že to nedělá dobrotu a není to komfortní a myslim si, že pro ten vztah je to zbytečná zkouška a... A ty další důvody jsou pro mě jako dost intimního rázu a nevím, jestli se chci do nich úplně pouštět, ale prostě myslim si, že ten vztah má nějakou dobu zralosti, kdy jako to je k tomu si toho druhýho vzít nebo si ho nevzít, já nechci říkat, jestli už jsme teda tam, nebo ještě před a... Jako nejsem jako ženatej z toho důvodu, že prostě... no hlavně kvůli těm sociálně-ekonomickejm důvodům, protože si to jako v tuhle chvíli nemůžu dovolit.

AP: Je to třeba taky tím, že ten vztah není tak daleko, že si nejseš jistej tím, že to je člověk, se kterým chceš strávit svůj život?

VP: To mi právě přijde intimní na to, abych to říkal.

AP: Jo.

VP: Možná časem pochopíš proč, ale...

AP: Časem? Tady dneska?

VP: Časem třeba v horizontu měsíců. Ale že... že prostě mám pocit jako, kdybych odkrýval, kdyby to bylo jenom, že odkrývám sebe, tak ok, prostě to rád udělám, ale tím ještě zároveň odkrývám Mariku. Protože tu s náma není a nevím, jak si to můžu dovolit, tak jako my oba nějak víme, v jakym stádiu ten vztah je a můžu říct, že třeba o těchle věcech už jsme se spolu bavili.

AP: Jako o svatbě?

VP: O tom kdy, jak, proč a co by k tomu bylo teda nutný. Ale u toho bych zůstal. Vim, že ti to moc nepomůže, no.

AP: Ne, já chci vyjádřit, že na to máš samozřejmě plný právo. Ono se z toho sice pak blbě píše ta práce (smích), ale na druhou stranu...

VP: Kdy jí musíš odevzdat?

AP: Jako že časem bys mi řekl víc? (smích) Ne, je to v pořádku.

VP: U nás je to tak, že do dítěte bysme zatím rozhodně nešli a... S tou svatbou je to komplikovanější, ale prostě... Je to jako i jeden z těch důvodů, proč já se necejtím komfortně v té práci, v který jsem, protože nejsem s tou Marikou o moc víc, než když ona byla v Paříži, já v Bruselu. A já jsem v Plzni, ona je v Praze, vidíme se jen o víkendech na nějakou jako krátkou dobu, kdy do toho musíme investovat nějakou energii, abychom se viděli. A mě přijde, že tím, že jsem teda v týhle práci, tak mi stagnuje moje vlastní kariéra, protože nedělám žádný biják, ani nedělám nic, co by k němu vedlo. Stagnuje mi moje vzdělání, protože nemám čas se věnovat svojí diplomový práci. A zároveň mi stagnuje vztah, protože ten vztah se jakoby příliš neposouvá od toho, kdy jsme byli v zahraničí. A navíc je to o tom, je to k vzteku, když člověk je teda řekněme hodinu na dosah a nemůže si to dovolit.

AP: Finančně?

VP: Ne, časově. A tyhle tři pilíře jsou jako myslím podle mě zásadní pro to, myslím si, že v tuhle chvíli by ta svatba byla nekomfortní, jako jakoby jeden z důvodů, do těch dalších se nebudu pouštět, ta svatba byla nekomfortní ve smyslu toho, že vlastně, jako co, mohli bysme se vzít, mohli bysme si udělat nějakou jako... veřejný deklarování té dohody, to je jedno, jestli na úřadě nebo v kostele, pak bysme si mohli udělat nějakou večírek, ale co dál, že jo. Já zůstanu v Plzni ona v Praze? No to je vlastně ještě jako debilnější, než je to takhle.

AP: Mě ještě napadlo, takhle jak to říkáš, jestli nejste v tom bodu, že se rozhodujete, jestli spolu vůbec budete chtít být? Nebo jeden z vás se o tom rozhoduje, jestli pokračovat nebo to ukončit.

VP: To určitě ne. To tak určitě není, tam jde spíš o to, jak udělat to, aby se to jakoby vyvíjelo a nepřišli jsme o to. Nevedeme to k tomu, že jako je to buď a nebo, že je to jako na rozhraní, že buď na věky anebo nikdy, že to není jako když ten Kodet v těch Pelíškách řve, že Jindřiška bude na procházku: Nikdy, anebo navždy. Ale jako je to spíš tak, jak to udělat, abychom se nedostali do tohodle blbýho bodu. Protože, a jsme zpátky u té dramaturgie, v momentě, kdy se hrdina musí rozhodnout, jestli černá nebo bílá, tak je blbý obě. Se dostal do velmi blbýho bodu, z hlediska dramatika nebo dramaturga je to velmi dobrou bod, protože diváci vědí, že těch možností nemá moc. A z hlediska životního je to opravdu jako ptákovina. To je jako v té práci, protože když mají pocit, že ty seš, když tě donutěj přemějšlet o tom, že ty seš v pasti, už se odsad' nikdy nevyhrabeš a kam se dostaneš, bude jenom hůř než tady, tak už seš v pozici postavy v dramatickym textu.

AP: A myslíš si, že ty dva by spolu nejdřív měli bydlet, než se vezmou?

VP: Já myslím, že ne, že to není bezpodmínečně nutný. Já jako za sebe bych řek, že proti tomu jako nic nemám, nakonec jsem bydlel s ledeckym a nikoho jsem si nevezl, všechno to byli muži (smích) Myslím si, že to není bezpodmínečně nutný, protože jestli ty lidi jsou schopný se dohodnout jinde, tak se budou schopný dohodnout i na tom, jestli vařečka má viset vlevo nebo vpravo. Jako nevím prostě, mi přijde jako že... mě přijde, že takový to jako testování, musíš otestovat, a musíš otestovat, jestli ti ten sex bude jako fungovat a jestli bude fungovat tohle nebo tamto, tak jako je to všechno legitimní a jestli to lidi jako baví to zkoušet, tak jako prosím, ale mě přijde, že stejně je to jako, jako kulový se dozvědí, protože já nevím, v divadle zkoušíš půl roku, 60 dní zkoušíš představení, stejně po každý jiný, každá zkouška je jiná a když vylezeš na tu premiéru teprv před to publikum, tak je to úplně jiný. Nedá se to nasimulovat a nedá se nasimulovat, protože co, si nasimuluješ, že spolu bydlíte, ale tu dohodu nemáte, takže nejste vázaný úplně a pak máš variantu, no jo, ale jak si nasimuluješ, že jste spolu dvacet let a lezete si na nervy. Nebo jak si chceš nasimulovat já nevím, že za 40 let, nevím, můj dědeček byl po mrtvici, seděl a nemoh se hnout. Nemoh mluvi, nemoh se hnout, prostě jenom seděl. Může tuhle situaci někdo nasimulovat? Asi těžko. Stejný je to i s tím filmem. Můžeš nasimulovat mraky věcí, jaký budeš mít záběry, můžeš si to s těma hercema nazkoušet, ale vlastně to funguje podobně jako ten vztah. V momentě, kdy ty potřebuješ, aby oni ti udělali něco, tak třeba nefunguje ta chemie, někdo se špatně vyspal, na louce, kde mělo být vedro,

tak přší... No co, tak jako, se to pak zkoušelo dva měsíce před tím, některý lidi to tak dělaj, ale mě se to zdá, že to jako je ve výsledku zbytečný, zbytečná energie.

24. ZM – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

ZM: To je téma citlivý. (smích) Paní Eva navrhuje svatbu? On si ji však nechce vzít. Proč si jí nechce vzít? Mají spolu dva roky vztah... Paní Eva má simulovat krizové situace ve společném životě a zjistit, zda je pan Josef pro ní partnerem. Pokud ne, má se s ním rozejít.

AP: Co je to simulovat krizové situace?

ZM: Půjčí si děti od kamarádky a pojedou na společnou, na společný výlet s panem Josefem, bude pozorovat jeho vztah k dětem. Navrhne strávit společnou dovolenou se svými rodiči, slečna Eva.

AP: K čemu to bude dobrý, když strávěj dovolenou s rodičema?

ZM: Neříkám, že dovolená s rodičema je sama o sobě krizovou situací, ale je to minimálně potencionální zdroj takových situací. Zkrátka asi bych na místě slečny Evy asi se snažil vztah nějakým způsobem otestovat a zjistit, jestli to má nebo nemá smysl. I bez případného sňatku. Hlavně bych se snažil zjistit, proč si jí nechce vzít. To je asi zásadní.

AP: Proč myslíš?

ZM: Proč myslím? Těch důvodů může bejt plno.

AP: Zkusíš mi nějaký nabídnout?

ZM: Jasně, tak to já můžu vysypat z rukávu, tak pan Josef, panu Josefovi vyhovuje vztah v takovymhle svazku, nechce žít sám, po dětech nikdy netouží, potažmo nemusí toužit ani po tom manželskym svazku.

AP: Ale on to dítě chce taky (AP čte příběh znovu).

ZM: Může mít nějakym způsobem odpor k formalitám. Může... Nic dalšího mě teďka nenapadne.

AP: Takže ty myslíš, že ona by měla vytvořit ty krizový situace, aby zjistila, proč on si jí vlastně vzít nechce.

ZM: Aby otestovala sílu jejich vztahu. Ale na druhou stranu já jsem tak trochu zapomněl, že pan Josef chce děti také. Já si myslím, že pokud chce pan Josef děti také, tak už je to dostatečným znamením, že to s ní myslí vážně a chce s ní být. Ten problém je tady jenom ta svatba. Jednoduše, můžou spolu ten problém řešit a ptát se ho na důvody. Společně rozkrývat ty okolnosti, ona řekne, proč chce, proč ano, on proč ne. Některý můžou skončit nějakym kompromisem a nakonec ten sňatek uzavřít například.

AP: Nicméně to je důležitý, aby navzájem znali ty důvody pro svoje stanovisko.

ZM: To je úplně klíčový.

AP: Co by měl udělat ten pan Josef v tomhle příběhu.

ZM: (přemýšlí) Asi se zamyslet nad svejma postojema, proč si jí nechce vzít. Pokud teda evidentně vidí, že je to ta pravá partnerka, chce s ní být. Případně se snažit přesvědčit slečnu Evu o svých postojích. Zkrátka aby to jedním nebo oním řešením došlo ke kompromisu. Oba dva spolu chtějí mít děti, oba evidentně cítí, že to je ten pravej partner, pokud je tam takováhle neshoda, tak odhalit její příčiny a dojít ke kompromisu.

AP: A myslíš si, že by se měli vzít, než si spolu pořídí dítě?

ZM: To je dobrá otázka zrovna na mě, že jo. Myslím si, že jo.

AP: A proč?

ZM: Protože to je tradiční řešení téhle situace a je to vyzkoušené fungující řešení.

AP: A co jsou ty tradice?

ZM: Tradice jsou to postupy, který jsou prověřeny historií. Ne všechny, ale v tomhle případě si myslím, že je to úctyhodná tradice.

AP: A proč si se neoženil?

ZM: Spokojíš se s odpovědí, že ještě dřív než jsme začali sňatek plánovat, tak nám vztah přestal fungovat?

AP: Jo, pokusím se tomu ještě porozumět, ale kdyby ti to bylo nepříjemný, tak to řekni. Ty si říkal, že je dobrý, aby prvně byla ta svatba a pak to dítě. A mě by zajímalo, proč si se neoženil před tím, než jsi začal čekat dítě?

ZM: Přeci nemůžeš očekávat, že všechno, o čem si myslíme, že je dobrý, tak automaticky uděláme. Ne všechno se člověku povede.

AP: Takže ty sis to myslel tenkrát jinak?

ZM: Já jsem si i tenkrát, pokud si dobře vzpomínám, myslel, že... že cesta, kterou bych chtěl jít je napřed se oženit a pak mít rodinu. A řízení osudu tomu chtělo jinak.

AP: Že dřív přišlo to dítě. A pak to plynou a ve chvíli, kdy třeba už si se chtěl oženit, tak ten vztah nebyl tak...

ZM: Tak to sama znáš, když zkrátka Andrea byla těhotná, já jsem ještě pořád byl ve Švédsku, když sem se sem vrátil, tak narození dítěte, zařizování bytu, svatba byla v tej době to absolutně poslední. My jsme o tom ani v tej době neuvažovali.

AP: Ještě se zeptám, proč nejseš ženatej teď?

ZM: Tak hlavně z toho důvodu, že jsme spolu s Mirkou poměrně krátce. I když, možná je to teď taková hraniční doba.

AP: Hraniční doba? Co to je?

ZM: Tak určitě nebudeš s někým plánovat rodinu nebo sňatek, po 14 dnech, po roce, každej má tuhle dobu trošku jinak. (smích obou) Já nevím, já jsem asi pomalejší na to, než mi dojdou okolnosti, než zkrátka ten postoj nějak uzraje. A tady už bych jako nechtěl do tý zprávy říkat víc, protože ne že by to bylo něco tajného, ne že bych s tím měl nějaký problém, ale z toho důvodu, že to je nějakým způsobem aktuální.

AP: Protože je to aktuální.

ZM: Je to i předmětem jako nějakých věcí, který v tý době řešíme a tak.

AP: To znamená, že to je teď citlivý, anebo že v tom teď nemáš jasno a proto o tom nechceš mluvit nahlas.

ZM: Jasno v tom mám, ale zkrátka věci, který, já nevím jak ty, ale já třeba nerad mluvím o věcech, který jsou předmětem současného momentálního... hledám zprávný slovo, jednání, něco, co se vyvíjí. Ti dám příklad. Chceš měnit práci a chodíš po interview. Začneš mezi svějma lidma říkat, že máš novou práci? Ačkoli už víš, že máš něco za sebou, že máš někde nějaký příslib? Já jsem ten typ, že o tom nemluvim, dokad to není nějakým způsobem upečený.

AP: Tomu rozumím, když se to peče, tak se o tom nemluví. Pak tady mám ještě jednu otázku: Myslíš si, že by lidi spolu měli bydlet, než se vezmou?

ZM: Tak to je to nejzásadnější, co z mojí zkušenosti úplně očividný, protože kdybysme spolu s Andreou bydleli, tak si myslím, že by se ta vztahová, vztahovej rozkol by se nestal, nicméně, když to budu domejšlet takhle dál, tak zase by tady nebyla Bohunka, což jsem rád, že mám Bohunku, takže jo, obecně, ano, hrozně důležitý, všem bych doporučil, aby spolu napřed bydleli. Víš to je jeden z důvodů, protože s Mirkou bydlíme spolu relativně krátce.

AP: Tak to je pro tebe jeden z důvodů, proč se nechceš ženit, nebo nejseš ještě ženatej.

ZM: Myslim si, že když vezmu jen ten vztah jako takovej, tak to byla chyba s Andreou, že jsme spolu nežili.

AP: Vy jste spolu v Anglii nežili?

ZM: Žili jsme spolu, ale velmi krátce a jenom víkendově, ona vlastně byla u tý rodiny. A krátce na to, co jsme spolu začali žít permanentně, jsme se rozešli. Což nevím, jestli víš nebo ne.

AP: A ty myslíš, že kdybyste spolu vyzkoušeli bydlet, že jste se rozešli dřív?

ZM: Hm. Myslím, že jo. Když se ti něco takovýho stane, tak si třeba říkáš, kde byla chyba a jak tomu předejít, já si myslím, že ta chyba a ty vzájemný neshody bysme objevili dřív, kdybychom spolu žili.

AP: Myslíš, že by ta situace byla dopadla jinak, kdybyste byli svoji? Jestli by tam to tradiční létama prověřený řešení dokázalo ten vztah udržet?

ZM: To nedokážu říct. Myslím si, že ne.

AP: Že by to prostě nezastavilo ten rozchod.

ZM: Možná by to bylo ještě delší, než to bylo. Ještě bolestnější, než to bylo. Už takhle to bylo obojího dost. Nevím. Myslím si, že ne, spíš ne. Uf. Tohle bylo náročný.

25. GSch – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

GSch: Ona mu navrhuje tu svatbu a plánuje jí, a on o tom ví, tak to je blbé, ten chlap se cítí do toho hnán, takže z toho nic nebude. Je to těžké, tohle právě řešila moje kámoška a s tím rozdílem, že ten pán ani nechtěl dítě, prostě ještě si chtěl užívat. No tak co by měla dělat? Zase zkusit si promluvit a zvážit pro a proti. Já bych ted'ka použila to, co jsi nám říkala: když se vemem, máme o 30% větší šanci, že se nerozejdem. To jsme byli ted'ka na dámském víkendů, jsem jim to tam říkala, tak se nad tím holky zamýšlely, cosi tam řešily, jestli svatba jo – ne, tak to byl zajímavý poznatek, tak z toho byly překvapené. To jsem použila jako argument. Zkusila bych tomu chlapovi říct, kvůli čemu se chci vzít, že chci mít nějakou ustálenou rodinu, chci, abych neměla potíže, ani to dítě pak s tím příjmením, a ... to je těžký, když on nechce. Zase přinutit ho nemůže. Domluvit se, vysvětlit svoje argumenty a pak uvidí...

AP: Proč by mu to měla vysvětlovat?

GSch: Jak jinak to chce řešit? Na to, aby se vzali, potřebuje jeho souhlas, to znamená, že když mu bude dělat scény nebo doma nějak vyvádět, tak tím spíš ho vyplaší. Spíš v klidu, sednout si a domluvit se na tom, já mám takové priority, chtěla bych to proto a proto a takové jaké má důvody on nebrat a zkusit to nějak dát do kopy, co z toho vyjde.

AP: Je tam něco, co by měl udělat ten pán?

GSch: No on by si měl ujasnit priority, co chce od života, proč se nechce ženit a jak to vidí. Nebo jestli se vůbec chce ženit, ale až s odstupem, vůbec co chce od toho. Mít dítě, to už je docela závazek, a když se bojí jako oženit se... Takže to je takové....

AP: Jaké?

GSch: Jako já bych taky chtěla nejdřív, jako když už dítě, tak aby si mě vzal. Že by to bylo... žena má přeci jen větší pocit jistoty, bezpečí. Než jenom takhle na divoko. Víc by ho to zavazovalo a je to přece jako... větší zodpovědnost. Takže možná by si moh ujasnit, jestli se toho bojí nebo kvůli čemu se nechce brát.

AP: Vůči komu je to větší zodpovědnost?

GSch: Jako jeden vůči druhému. Když si někoho vemeš, tak přeci už je to jiný trošičku.

AP: Měli by spolu bydlet před svatbou ty lidi?

GSch: Já bych navrhovala taky, aby si to zkusili. Když mají na to prostor a čas, určitě. Protože člověk toho o sobě hodně zjistí, když spolu ty lidi bydlej, protože jsou spolu 24 hodin a právě že se poznají i v těch situacích, kdy tomu druhému není dobře, když zrovna nemá chuť se usmívat a všechno je v pohodě.

AP: A není to spíš na škodu?

GSch: Podle tradic možná jo, ale já si myslím, že ne, že fakt je to důležité, protože ty lidi mají šanci víc se spoznat a zjistit, jak jim to bude klapat a vychytat nějaké mouchy, které by druhému vadily. A tím předejdou neshodám pak po svatbě. Si nedokážu představit, že si někoho vemeš a až pak s ním začneš bydlet. Když ze začátku si vůbec na toho druhého musíš zvyknout, na to, že musíš s někým sdílet prostor a rozdělit domácí práce. Například až když

s někým bydlíš, tak můžeš zjistit, že například ten chlap, že mu nic neříkaj domácí práce, že to nedělal, dělala to maminka, no tak to by bylo první a poslední (smích). Kdybych tohle zjistila po svatbě, tak si řeknu: No tak to je docela průser (smích).

Já si myslím, že například moji rodiče, kdyby spolu bydleli před tím, než se vzali, tak by se v životě nevzali. Kdyby oni zjistili, jaký jsou, kdo má jaké způsoby a tak. Možná by to předešlo tomu, že ty vztahy, které v tom společném bydlení zjistíš, že by to nefungovalo, tak prostě se ani vůbec nevemou.

AP: Já mám zase pocit, že kdyby s tím člověkem bydlela před tím, tak že si snad nevemu žádnýho... Vždycky tam něco bude, co nebude dobrý... Po svatbě už třeba lecos skousneš...

GSch: Jenže zase na druhou stranu před tou svatbou se ten chlap musí snažit, takže k mnohým věcem přistoupí a pak po té svatbě už: Aj tak už sis mě vzala, tak jsem takový, tak se měnit nemusím, ne... Jsou různé přístupy, no. Já jsem strašně ráda, že spolu bydlíme, protože fakt aspoň zjišťuješ, jak to spolu funguje a jestli se v kuchyni, jestli si nevadíme, jestli se dokážeme domluvit na úklidu a takových věcech, to je důležité.

AP: Proč nejsi vdaná?

GSch: Snad jednou budu. Ještě na to nebyl čas. Doteďka jsem, minulý rok jsem skončila školu a naši měli takovou ideu, že ještě jsem studentka a v první řadě, ať dostuduju školu a já jsem to taky tak brala. Já jsem vlastně po čas veškerou neměla žádný jako trvalý vztah, nebo žádný jako takový potenciální, takže na to nebyla příležitost, nebylo za koho.

AP: Tak poslední rok nejsi studentka a je za koho...

GSch: To nezáleží jenom ode mě, já jsem ještě nedostala žádost o ruku, já sama se vdát nemůžu.

AP: Na to se čeká?

GSch: No. Jako já se to nesnažím nějak urychlovat, protože jsem to viděla na spolužačce, která se moc chtěla vdát a snažila se jako tomu přítelovi to naznačovat a tak a bylo to kontraproduktivní, takže to nechám. Nemáme kam spěchat, takže když to přijde, tak to bude.

AP: A mohla by si žádat o ruku ty?

GSch: Nechtěla bych to. Já bych chtěla to nechat tradičně na chlapa, jak to má být, mě by se to takhle líbilo víc. Jakože ženská v tom nějaké své prsty má, nasměruje to, jak chce, tak to samozřejmě, ale potom konečný akt bych chtěla, aby to bylo tradiční.

26. LS - svatba

AP: A Lído ty seš vdaná?

LS: Ne.

AP: A chodíš s někým?

LS: No je to strašně složitý, skoro bych řekla, že ne, asi ne. Ale jakoby furt je to totálně neukončený, tak nevím, jak tomu říkat. Ach jo.

AP: To je tvoje trápení...

LS: Je to velký trápení. Já bych chtěla, aby mě z toho někdo vysvobodil, ale dělám si to sama, já vím, že já to můžu všechno ovlivnit, ale jsem na to asi trošku slabá. Já se moc neumím rozcházet jakoby. Že neudělám prostě řez a konec. Se v tom trošku patlám, no.

AP: A máš zkušenost s rozchodem?

LS: Hm. Já jsem asi tři partnery před tím měla.

AP: Vždycky to bylo takový zdoluhavý rozcházení?

LS: No jednou ne, protože jsem to ukončila kvůli jinýmu klukovi. Ale pak jako stejně tím trpím. Než se jako odpoutám od toho člověka, když už si ho vyberu, tak se k němu strašně napojím a špatně se mi od něho odpoutává. A teď ještě v té třicítce není ta vidina jakoby lehká, představa: Jé, těch kluků ještě bude... Nebo toho zájmu ještě o mě.

AP: A teď seš v nějakým vztahu, kterej má nějaký dozvuky...

LS: No takhle ani už spolu nebydlíme, takže se občas vídáme a stejně to jakoby neklape a říkám spíš, že spolu už nechodíme, no ale nikoho jinýho nemáme a jakoby zajímáme se o sebe. Tak nevím, jak tomu vlastně říkat.

AP: Ty si si jistá, že s ním bejt nechceš?

LS: No už se trápím strašně dlouho. Už jsem přes rok už u něj nebydlím. Rok jsem u něj bydlela, přes rok u něj nebydlím, a vůbec to není lepší, je to čím dál horší.

AP: Takže vy tuhle patovou situaci máte rok?

LS: No. Což je jasná vypovídací hodnota, já už jako to nevidím.

AP: A co je teda za problém?

LS: Že jsem byla asi dost náročná a on je zas takovej svobodomyšlněj, že nechce, aby ho někdo moc kontroloval a tohle a to já zase docela jsem ten rodinej typ, co má rád všechno jakoby pod dohledem. Takže občas došlo k různějm hádkám, kde jsem moc vyzvídala nebo moc jsem něco chtěla, on to prostě nedělal. A teď už jsem ubrala i z tohodle, už se ani nehádám, a on je taky hroznej nervák. On se ze všeho hrozně nervuje, a do toho ještě je hroznej workoholik, teď si přibrál ještě další práci, takže do toho furt jako nestíhá, to je pro něj priorita a ne já, no. Já nejsem ta priorita. Anebo náš čas. A já si myslím, že je trošku jakoby, má fóbii ze společnosti, on nerad někam chodí. Je to složitý, já už jsem v tom dlouho, já už nad tím nemám vůbec nadhled a nedokážu o prostě shrnout.

AP: Jako ukončit?

LS: Ne teď kon ti to jako všechno nějak jakoby rozumně shrnout. Ono je toho ještě strašně moc jakoby víc. Ale já, když jsem ho potkala, tak jsem si připadala, že to je můj princ, protože jsem ho potkala v jedný hodně složitý situaci. On se objevil a byl jak princ a já si ho hrozně vysnila. A já podle mě pro něho byla totální princezna. A najednou zjišťujeme, musím přiznat, asi k sobě vůbec nehodíme, jsme každěj jinej. A asi i trošku hodnoty jiný, já jsem hodně citlivá a on si myslím, že není. Je hrozně racionální, on je hodně na počítače. Znáš ty počítačový maniačky, ty mají určitý znaky a on je prostě splňuje. A k tomu takhle ta citlivá holka, která má ráda umění, výlety, kulturu, ráda si o věcech povídá...

AP: Co vás teda táhne k sobě?

LS: Asi to, že jsme si mysleli, že jsme pro sebe stvořený, furt jakoby se upínáme k tý minulosti.

AP: Rok?

LS: Asi jo. Jako takhle, to je typ, kterej moc po holkách nekouká a jako není moc sociálně zdatnej v komunikaci, takže kdyby byl, tak možná že mu nepřídu tak výjimečná, takže tohleto. A já zase, on je zas, on dokáže bejt strašně hodnej, dokáže pro mě udělat první poslední, i hrozně štedrej ke mně. Takže prostě to jsou tyhle ty druhý věci a jsem hrozně naivní a hrozně ho omlouvám, všechno mu omluvím, že to je kvůli tomuhle nebo tomuhle. Že je třeba nervák, že prostě že má různý fobie a takhle. A další věc je, že furt věřím, že se může změnit, ale to je prostě (smích), to je kravina. Protože už těch případů bylo strašně moc, kdy jsem byla strašně zklamaná, takže... Nicméně já už se od toho odprošťuju, odprošťuju, tak já už mám pocit, že už jsem téměř odproštěná. Jenom asi čekám, až to vzdá i on, a pak prostě to...

AP: Co by ti pomohlo?

LS: No nechci to říct, že by to vzdal i on. Ale to nechci říct, protože to budu hrozně smutná, že už mě nemá rád. Takhle furt ještě jakoby vim, že mě má rád. Že se o něco snaží, ale pak to nedává vůbec najevo, nebo nedokáže to, nebo je na mě teda ošklivej. Nebo já nevím, myslím, že bych nechtěla potkat teďka někoho novýho, protože bych z toho chaosu začla novej vztah, což si nemyslím, že je dobrý. Takže proto si, proto vim, že by bylo dobrý tohle ukončit, abych se mohla tak nějak jakoby vyklidnit a pak třeba někoho potkat.

AP: Co ti brání to ukončit?

LS: To říká hodně lidí: To se bojíš bejt sama? Já jsem vždycky říkala: Ne, dyť jako já stejně jakoby jsem sama, my spolu nebydlíme, vídáme se třeba jednou tejdne nebo ani jako to, vídám se se svejma lidma. Ale možná v tom něco bude, no.

AP: *Že ho nebudeš vidět*

LS: *No, anebo že o něm nebudu nic vědět, ale to není zas extra co vědět, on dělá furt to samý (smích). Že bych třeba mohla pak žárlit, tak je dobrý, že jo, o tom člověku vědět. Ale zrovna u tohodle, já nevím... Asi je to to, že jsem na něho fakt jakoby moc napojená. To mám prostě s klukama, s kterejma chodím, protože prostě musím fakt cejtít něco extra, abych s někým chodila, což jakoby je jasný, ale myslím si, že plno lidí si třeba začne z nějaký jako větší sympatie a že jim třeba vyhovuje plno věcí na sobě, ale já opravdu musím cejtít, spíš jako je to o takový tý přitažlivosti, no. Takže když už si někoho vyberu, tak to pak špatně vzdávám.*

(kráceno)

LS: *Každopádně jsme na sebe strašně alergický, už ty hádky, to všechno rozdráždily oba dva a začlo nám vadit vlastně i víc věcí. On začal nějak strašně žárlit, ani není na co, nebo na co, já jsem vždycky měla okolo sebe dost kluků, a teď začal žárlit a začal bejt takovej docela dost nepříjemnej, takže teď strašně rychle jsme ze sebe až jako znechucený. Což je hrozný. A je nám ze sebe až špatně. Takže si myslím, že ten vztah je skoro až patologickéj. Asi se v tom trošku, nechci přiznat, až jakoby vyžíváme. Jak on, tak i já. Že nám to třeba trošku až jakoby dělá dobře.*

(kráceno)

LS: *... já už se nechci zničit, věřím psychosomatický medicíně a nechci se zničit.*

AP: *Jak bys chtěla, aby ten vztah vypadal Ne třeba s tímhle člověkem, ale obecně...*

LS: *Měli bysme si asi extra rozumět, měli bysme pro sebe bejt výjimečný. Já bych chtěla, aby on mě měl za jakousi nej ženu, kterou zná. Měli bysme se přitahovat a mělo by nám spolu bejt dobře. A vycházet si vstříc, pro toho druhýho dělat třeba i různý ústupky. A hodně důležitěj je humor. To bych ráda, se s ním smála.*

(kráceno)

AP: *(čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?*

LS: *Ukázala bych mu výhody svatby a pak to, že to opravdu moc chci. Asi bych si, chtěla bych vědět, proč on je proti tomu a zkusila bych možná změnit názor.*

AP: *Proč bys to takhle udělala?*

LS: *Tak já jsem ten tradiční jakoby typ. Že si spíš dokážu představit tu svatbu, chtěla bych jí. A myslím, že to není nic proti ničemu, když už spolu chceme mít dítě, asi jsme si sebou jakoby jistí, tak proč svatbu ne? Všechno by bylo oficiální. Zkusila bych ho přesvědčit. Samozřejmě chtěla bych slyšet jeho proti, snažit se to pochopit a změnit. Nebo vysvětlit mu zase to svoje.*

AP: *Co kdyby se to nepovedlo?*

LS: *Jestli bych ho pochopila, tak bych asi i přistoupila na to nemít tu svatbu, no. Musel by se najít kompromis. Buď prostě poslechne on mě, nebo ustoupí, anebo ustoupim já. A zrovna ve svatbě, já bych jí opravdu chtěla, takže bych se snažila, co by to šlo. Asi by to i viděl.*

AP: *Co by byly ty důvody, na který by si byla ochotná přistoupit, že teda ta svatba nebude?*

LS: *Já teda nevím, já nevím, proč by jí nechtěl. Že by se toho bál, nebo... ale asi se nebojí, když to dítě taky chce... Já právě nevím, co by vymyslel. (pauza) Nebo třeba kdybychom nebydleli úplně spolu, nebo byl už rozvedenej a nechtěl se třeba znova oženit, nebo by měl nějakou fóbii ze svatby, asi něco velkýho, no. S nějakým, že se mu do toho nechce, s tím by asi u mě nepochodil.*

AP: *Co když v tom je, že on nechce jí?*

LS: *Když chce se mnou dítě, tak by mě nechtěl?*

AP: *Může to bejt?*

LS: *Tak to bych ho nechtěla. To by značilo, že je takovej nějakěj divnej týpek, ale já chci jakoby takovýho normálního (smích).*

AP: *Myslíš si, že by ty dva spolu měli prvně bydlet, než se vezmou?*

LS: Určitě. Každému doporučuju se pořádně poznat ze všech možnejch stránek, než se vrhnou do nějakých zásadnějších věcí, což je třeba i hypotéka a tak dále. To ukáže strašně moc. Z vlastní zkušenosti. Vídat se o víkendech, to vůbec se nepozná ten druhý a ten vztah.

AP: Tak já si říkám, že na každým najdu něco špatnýho, co mi bude vadit... To se takhle budu rozcházet donekonečna?

LS: To jo, ale pak je špatný a špatný. Pak už... jde o priority, nebo o to, co je tam fakt dobrý. Co je extra dobrý, jasně špatný bude vždycky něco. Nebo něco bude na tom druhým úplně nedokonalý.

AP: Takže drobný nedokonalosti se skousnou...

LS: S tím se musí už počítat, už jsem vyrostla z naivity, že někde bude něco dokonalýho. Ale to, co se tomu bude nejmíc přibližovat, to je to ono. A proto si myslím, že je dobrý mít zkušenosti. Že je dobrý mít pár vztahů za sebou, abys mohla porovnat. Nemyslíš?

AP: Myslím si, že to může bejt i na škodu mít to srovnání.

LS: Protože pak stejně porovnááš, i když jseš v tom vztahu, ne? Časopisy, kamarádky, televize, seriály, chtě nechtě. Ale když už si to prožiješ, to je takový, že ono to není tak, pak už třeba ani těm seriálům nevěříš, bereš to.

AP: A myslíš si, že by se měli prvně vzít, než si pořídějí dítě?

LS: Jo, já jsem pro ten tradiční model.

AP: Proč?

LS: Asi proto, že jsem byla takhle vychovaná. Takhle to měli naši rodiče a tak mi to přide normální. To bude tou rodinou.

AP: Má to nějaký výhody?

LS: Spíš to takhle jsem na to tak navyklá. Asi jsem nepřemejšlela, že by to bylo i jinak. Má to určitě nějaký výhody, má to logiku, že jo.

AP: Jakou?

LS: No nejdřív je jakoby spojení těch dvou lidí, kdy už jakoby se tvoří minirodina taková s tím, že do ní pak přivedou dalšího člena. Je to takový ty rituály jakoby trošku něco přeci jen znamenaj.

AP: Jako svatba myslíš? Co znamená svatba?

LS: Uznání toho závazku vůči druhému, příslib.

AP: A to je potřeba?

LS: Tak není to potřeba, nedělaj to všichni. Ale myslím, že je to dobrý.

AP: Proč je to potřeba?

LS: Je to oslava prostě jejich vztahu, takže jak udělat tu oslavu, to je jak udělat pohřeb, že jo, nějak to jakoby zpečetit, zveřejnit. Ono je to, že jo, je to historicky daný, ty lidi pak mají určitou, já nevím, jakoby vážnost, nebo jsou už jinak brány, když jsou vlastně svoji. Takovej mezník to je, že jo. Jakoby odškrtnutí dalšího políčka v tom životě, nebo prostě nějaký mezník. (kráceno)

LS: Víš ale díky tomu, že mi spolu ani nebydlíme, tak jako mě nic nenutí bejt nějaká radikální, víš. Že kdybych prostě tam byla a fakt jako každěj den pořád ho na očích, už bych třeba to prostě jednou rozsekla, ale jo... my se vyklidíme, každěj doma, a najednou máme chuť se vidět. A bydlíme ke všemu hrozně blízko sebe. Že to není jako: A přijede za mnou dnes do Ostravy? Přijede osm kilometrů, takže zároveň může říct: Tak jdi do háje. A otočit to a jet zpátky.

AP: Tak už jste byli sestěhovaný a odstěhovali jste se, ne? Tak to byl docela krok.

LS: Byl no.

27. MB – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MB: Ona s tím nic udělat nemůže. Tak jako myslíš jako vydírat, že do svatby nebude dítě a tak? Asi nic, no, co by s tím dělala, když si jí nechce vzít, tak si jí nechce vzít. Teď jde o to, jestli dítě budou mít za manželství nebo za svobodna?

AP: Tak jako mě nejde o nic (smích). Tak tady píšou, že oba chtějí děťátko, ale ta pani by se ráda před tím vzala. A on nechce. A otázka je, co jako s tím? Co má ta pani udělat? Co má ten pán udělat?

MB: Tak ten pán by si jí měl vzít, že jo. Ona s tím ale nemůže dělat nic, nějakým způsobem ho vydírat... Teď jde o to, co má za prioritu, jestli chce bejt vdaná nebo chce mít to dítě. Pokud chce mít to dítě, tak to nebude řešit jako... Jako nevím, tak pro někoho je samozřejmě důležitá ta návaznost svatba – dítě, třeba pro věřící lidi, a pro někoho to není důležitý, jsou to dvě oddělený věci, tak teď jde o to, jestli chce dítě i svobodná, tak jo, ale pokud ne, tak nějakým způsobem buď počkat, nebo nevím. Tam se musí dohodnout oba.

AP: Tak ty už jsi toho navrhla docela dost, tak že by ho měla vydírat...

MB: No to si nemyslím, že by měla dělat.

AP: Neměla. Tak by měla počkat...

MB: To je strašně málo informací k tomu, teď jde o to, jestli je jí dvacet, jestli mají čas čekat, tak může počkat, ale děťátko už chce, no tak... musí se na tom dohodnout, no. Nebo taky záleží na důvodech, proč on si jí nechce vzít, že je čas nebo jako že si jí chce vzít až po dítěti nebo prostě to je strašně těžký řešit, když člověk neví ty okolnosti, ale... Určitě by ho neměla vydírat a teď prostě by se měla rozhodnout, jestli chce dítě za svobodna anebo prostě až po svatbě. Pokud až po svatbě, tak si musí počkat. Až on se rozhodne, že jí prostě bude chtít si vzít.

AP: A co když se nikdy nerozhodne?

MB: On? Tak to pak bude řešit po tom čekání. Jako on si jí nechce vzít vůbec nebo zatím, jak to tam je napsaný?

AP: On si jí vzít nechce.

MB: Tak to se musí rozhodnout. Pokud je ta svatba pro ní natolik důležitá, že bez ní to dítě nechce a si jí vzít nechce, tak se s ním má rozejít. To je prostě, si musí vyvážit, co je pro ní důležitý. Jestli on, dítě, svatba, to si musí zvážit ona.

AP: Takže ona pokud by nechtěla mít dítě bez svatby, tak se s ním má rozejít?

MB: Pokud to bude pro ní ještě důležitější než to s ním zůstat, tak asi ano. Jako že musí na těch miskách vah povážít ty jednotlivý věci. Jeho, svatbu a dítě.

AP: A věděla bys, proč ona si ho chce vzít?

MB: Tak může to být z důvodu víry, že prostě nechce mít dítě za svobodna.

AP: A to je dobrý nemít dítě za svobodna?

MB: Tak mě je to víceméně asi jedno, samozřejmě pokud je ta svatba, tak samozřejmě je to hezký jako že si myslím, že... taky cítím tu souslednost jako že je hezká, jako prostě ta svatba, že si teda slíbí ty dva, že spolu budou a pak mít to miminko. Ale jako prostě není to pro mě tak důležitý, že to tak musí být.

AP: A umíš si představit, proč on si jí nechce vzít?

MB: Tak někdo má takovej názor, že ta svatba pro něj není důležitá, že prostě s někým může žít a nemusí to mít na papíře. A to je asi jedinej důvod, proč si myslím, že by si jí nechtěl vzít v momentě, kdy s ní chce být. Jako že necítí tu svatbu, ten papír, že je prostě důležitěj, že prostě můžou spolu žít bez papíru. Pokud prostě spolu chtějí žít, chtějí mít dítě, tak jako nevidím důvod, proč by si jí nechtěl vzít jako. Anebo možná pak nějaká lenost.

AP: To mě taky říkali, jak oni tomu říkali, zabeđenost!

MB: Tak to ne, to si myslím, že je něco jinýho. Zabeđenost, to musí mít nějaký ten důvod, proč ne.

AP: A když má důvod, proč ne.

MB: Tak pak může být zabeďněnej a prostě neslyšet jako argumenty proč jo. Mě zabeďněnost přide jako trvání si na svém. Že prostě řekne: Nevezmu se, zabeďní se a prostě přes to nejede vlak.

AP: A kdyby to bylo z lenosti.

MB: Tak to si myslim, že pokud ona by mu řekla, že si ho chce vzít, tak pak už si myslim, že ta lenost by šla stranou, tak to by řekl, že jo, že si jí vezme, ale musela by být iniciátorem ona. Že si nemyslim, že ten důvod v tomhle případě, by byla lenost. Když řekne: Ne, já si tě nechci vzít. Tak to není z lenosti, to je prostě jako, to musí mít nějaký důvod, proč si jí nechce vzít.

AP: Tak chápu to dobře, že lenost se netoleruje, jestli je to z lenosti, tak to by si jí měl vzít?

MB: Já osobně si myslim, kdyby ona přišla za chlapem, ať si jí vezme, takže chlap neřekne kvůli lenosti, kvůli své lenosti, že si jí vzít nechce. Spíš si myslim, že pokud někdo čeká na požádání o ruku, tak to může být z důvodu lenosti to že nepřide, ta žádost o ruku.

(kráceno, opakujeme se)

AP: Tak ty předpokládáš, že on to má scvrknutý na ten papír.

MB: Předpokládám, protože pokud jako se rozhodne s ní mít dítě, tak jako se v podstatě, že ten v uvozovkách „úpis“ je stejnej, že pokud s někým chci mít dítě, tak předpokládám, že s ním budu žít. Pokud plánovali to dítě a nechtěl si jí vzít, tak jako tam můžou být jiný problémy, tak jako třeba si není úplně jistej, že s ní chce žít, tak to ještě zkusí a bla bla bla, ale pokud jako spolu plánujou dítě, tak jako mě jinej důvod nenapadá.

AP: Mě totiž napadá, že on jí tím jako říká, že nechce jí.

MB: Tak takhle já to nemám. Takhle to necítím. On nepotřebuje svatbu prostě. Jako ale s ní musí počítat prostě...

AP: ... aby jí nemoh tak snadno odkopnout.

MB: A tak já si myslim, že pokud chce někdo někoho odkopnout, tak se může rozvést. V tom zase až takovou překážku nevidim. Jako že se tam řeší nějaký peníze o trošku víc, tak to si nemyslim, že někoho zarazí v tom, aby odešel. Pokud někdo chce odejít, tak odejde. Fakt jako nemyslim si, že ty papíry, sice to trošku zesložítí a tak, ale to je tak všechno.

AP: A ještě se ptám, jestli jako jde mít dítě bez svatby?

MB: Já si myslim, že jo.

AP: A můžou spolu bydlet?

MB: Tak kdyby se na to člověk ptal před třiceti, čtyřiceti lety, tak by ty odpovědi byly asi úplně jiný, ale v dnešní době si myslim, že to tak není a že to tak je lepší. Jako že si myslim, že je rozdíl s někým chodit a s někým žít prostě. A že třeba, já neříkám, že se předchází rozvodovosti, to určitě ne, ale že třeba dřív se lidi míň rozváděli, ale je otázka, jestli byli šťastnější v tom životě. Jakože třeba v tom manželství žili, protože se nerozvádělo, ale jde o to, jestli ten život prožili šťastnej, no.

AP: A co si ty o tom myslíš, že se spolu bydlí?

MB: Myslim si, že to tak je správně. Prostě lidi zkusí spolu žít tak jako, tak jako v manželství, a pokud to nejde, tak se rozejdou dřív, než mají ty děti, než se vezmou a tak a třeba najdou toho lepšího partnera. Já neříkám, že je to tak vždycky, ale...

AP: Tak proč je to teda dobrý?

MB: Co? Proč je dobrý mít svatbu? Je to prostě asi nějaký gesto, jako... hezký, takový jako... stejně jako, že chlap přinese růži ženský, tak si myslim, že ta svatba, samozřejmě jako na jiný úplně příčce, ale je to z mého pohledu nějaký gesto, nějaký vyznání lásky.

AP: Takže ty v tom máš tu symboliku?

MB: Určitě. Ale nemyslim si, že je to pro ten vztah nějaký extra důležitý, i když jako si myslim, že... něčím málo asi jo, asi to je jiný, já to nedokážu posoudit, protože nejsem vdaná, ale žít jako přítel a přítelkyně a jako manželé, že asi malinkej rozdíl v tom je, ale opravdu asi symbolickéj, že to není o tom, že manžel by měl jistou manželku proto jako si jí míň všimá. Prostě asi jako ta symbolika.

AP: Tak ty tohle teda znáš?

MB: Hm.

AP: Je to tak, jak se to tady píše?

MB: No možná to je takhle, ale nebylo to ode mě vyslovený, takže si myslím, že u nás je to ta lenost, nebo ta pohodlnost nebo to nic neřešení, pohodlný a tak. A nemyslím si ani, že to je o tom, že by si mě Dominik nechtěl vzít, myslím si, že to prostě neřeší.

AP: Uvažovala si někdy, že bys to řekla?

MB: V duchu, ale nikdy nenastala situace, že, já jsem si řekla, já jsem řekla, že si o to nikdy neřeknu. Na to jsem moc hrdá asi. Takže asi tak no.

AP: A co by se mohlo stát, kdyby sis o to řekla?

MB: Tak bysme se asi vzali. Čekám asi na tu symboliku, a požádání o ruku.

AP: A tak to by bylo to žádoucí z tvjí strany, ne?

MB: Jako abych byla požádaná o ruku?

AP: No že byste se vlastně vzali.

MB: Jako já v tom nevidím jako důležitost, jako že by se něco změnilo v našem vztahu, ale prostě že by to bylo hezký, no.

AP: Mě tak napadá, a doufám, že se tě to nedotkne, jestli ten línej nejses ty?

MB: Ne ne ne, nejsem, já jsem hrdá, tohle by měl muž.

28. MM – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má pani Eva udělat?

MM: (smích) Nic s tím neudělá, no. (smích) S tím nic neudělá. Na to nemám co říct.

AP: Ty se dost směješ tej pani.

MM: Já se jí nesměju, já (smích) já to chápu akorát (smích). Ale neudělá s tím člověk nic. Ač by chtěl, prostě nemůže toho druhýho nutit, i když ho to mrzí třeba nebo tak, ale neudělá s tím nic. To je mi jí líto, ale s tím nehne, když to má takhle ten druhej jasně daný a má k tomu určitě svoje důvody, tak s tím nehne a akorát to zamrzí, no (povzdechnutí).

AP: A myslíš, že jí to mrzí?

MM: No tak když to po něm chce, tak myslím, že jí to asi mrzí.

AP: A proč jí to mrzí?

MM: No tak protože si myslím, že by chtěla mít nějaký zázemí, nějakou jistotu nebo... Jistotu v tom slova smyslu, že třeba bude vědět, že se o ní ten člověk postará, kdyby se jí třeba něco stalo, nebo... Nemyslím konkrétně ten papír, že na něj bude mít papír, ale myslím tím třeba i nějakou právní, nějaká právní záležitost, kdyby se tam řešila nebo právě nemoc nebo úraz nebo tak, tak v tom člověku má jistotu i do budoucna, že se o ní třeba postará nebo tak. Tak když prostě k tomu ten druhej nesvolí, tak jí to může tak maximálně mrzet.

AP: A nestačilo by, že on je ochotnej s ní mít dítě? To mi tak někdy nabízej, že to je dostatečnej důkaz toho, že v něm má oporu.

MM: No a co když to dítě mít spolu nebudou? Co když se jim to nepovede? Tak má prostě smůlu. To se taky jednoduše může stát. Jo, je to, dítě, to je prostě supr, to je jasný, ale můžou se stát prostě různý věci v životě, takže jestli to chápu dobře, tak jí musí stačit to vědomí, že on s ní to dítě chce a víc ne. No... Jak říkam, já si myslím, že konkrétně pro ženský, možná, že je jako spoustu různějš ženskějch, ale já jako pod pojmem svatba si představuju nějakej ne že budu mít na toho druhýho papír a prostě takhle to je, ale je to prostě zodpovědnost za toho druhýho. Už to není tak, že prostě z toho vztahu vycouváš ze dne na den. Už si to musí sakra rozmyslet a už to není jako, že můžeš jednat jako když s někym chodíš, už si myslím, že to je závazek a závažnější než prostě žítí. Dneska může žít každej s každym a ze dne na den se rozejdou. Kdežto si myslím, když pak ty lidi jsou vzatý, tak už to tak jednoduchý není.

AP: A oni mě někdy nabízej, že to dítě je větší závazek, než ta svatba... Že to na to zpečetění vztahu je dostatečný.

MM: Tak ideální stav si myslím, že je jako obojí. To by bylo, si myslím, že je ideální stav, kdyby to bylo takhle obojí, ale jak říkám, může se stát cokoli a to dítě prostě nebude... takže, má smůlu víceméně.

AP: Je tam nějaký rozdíl v závazku v podobě svatby a závazku v podobě dítěte?

MM: Tak minimálně si myslím takový ty právní, to si myslím, že určitě... (přemýšlí) Je to každý jiná věc, jako to se nedá dávat na jednu rovinu, to nejde. Jak říkám, ideální je obojí. Rozdíly v tom samozřejmě jsou obrovský. Já ti to teď kon nedokážu popsat, protože nemám ani jedno ani druhý, takže nemůžu říkat, já si myslím, že až v praxi, až v životě člověk dokáže tohleto popisovat, ale já jak nemám ani jedno ani druhý, tak...

AP: Ale máš na tu věc nějaký názor. A ten je pro mě hodnotnej.

MM: Tak já si myslím, že třeba na začátku nějaké takovejhle příslib toho, že prostě dítě, tak to je třeba dostačující pro tu ženu. Ale když se to někam dál pak vyvíjí a tohle, tak já si myslím, že by to k tomu mělo směřovat. Jak říkám, ta žena, aby měla nějakou jistotu, že se o ní ten partner postará v dobrým i ve zlým, a jako když spolu budou mít dítě, tak jako oni nebudou mít jistotu, ani když budou vzatý, ale už to nebude tak jednoduchý.

AP: Jak mi to říkáš, tak mi to vyznívá, že ta svatba je závazek vůči tomu partnerovi, dítě to je závazek vůči dítěti.

MM: Je to tak, že ta svatba je opravdu, že to opravdu myslíš fakt vážně a že i jakoby se postaráš o toho druhýho, ať se děje co se děje. Tak to jako myslím. To dítě, to je úplně jiná rovina, a samozřejmě je to taky důležitý, ale jako pro vědomí, třeba pro mě by bylo důležitý ne bejt vdaná kvůli papíru, ale vědět o tom, že se o mě ten druhý postará. Takhle když ty lidi nejsou vzatý, může se stát cokoli, může se stát jakákoli situace, ze dne na den ten člověk odejde a... Já vim, že i když jsou vzatý, tak že to může mít velmi rychle spád, ale už to není tak jednoduchý si myslím. A ty lidi si to třeba dýl rozmejšlej a tak.

AP: A myslíš si, že by se měli nejdřív vzít a pak si až pořídit dítě, nebo je to jedno?

MM: Já si myslím, že by se prvně měli vzít.

AP: A proč?

MM: Protože budu vědět, že ten člověk to se mnou myslí vážně a upřímně. Timhle to je takovej jakoby nechci říct důkaz, ale takovej impulz, že to opravdu takhle chce a že se mnou chce bejt celej život. A pak už prostě to dítě je taková, to tak jako vyplyne. Ale jako ta svatba je pro mě takovej důkaz v uvozovkách, že ten člověk to se mnou myslí vážně a upřímně.

AP: A myslíš si, že by spolu měli prvně bydlet a pak se až vzít? Nebo naopak by spolu neměli bydlet.

MM: Tak to určitě, napřed spolu bydlet a pak se vzít. Protože ty lidi se absolutně nemají šanci poznat, když spolu chodí, ale absolutně.

AP: A to je dobrý se poznat, než se vezmem?

MM: No to samozřejmě. (smích) Protože jako člověk je úplně jinej když se s nim scházíš a chodíš s nim, než když potom s nim rok žiješ. To je úplně jiná situace.

AP: A není lepší to nevědět dopředu?

MM: Ježiš to vůbec ne, já si myslím, že to je hodně dobře tohle to. To je hodně důležitý, aby spolu ty dva, aby se fakt poznali, tak jak to je v tom žití, protože pak jako když zjistí, že to nefunguje, tak jako je čas odejít a je to bez nějakých... Většinou ty lidi spolu třeba nemají rodinu, takže to není tak dramatický. Naopak si myslím, když mají napřed dítě a pak spolu nebydlí a neznají se, tak to pak končí špatně.

AP: A já si jako říkám, že na každým mi bude něco vadit v tom soužití.

MM: Ale to jasně, tak nikdo není dokonalý a... to samozřejmě, každej má svoje chyby. Ale buď ty lidi to dokážou skloubit, nebo nedokážou. Tim se to pozná, to se hodně pozná, když ty

lidi sou spolu prostě každý den a poznají se, jestli to spolu funguje a tak. Každý má špatný vlastnosti a každý má i ty dobré vlastnosti a na tom žít to poznají.

AP: A mě tak napadá, aby se donekonečna nerozcházel...

MM: (smích) Já si myslím, že když poznají, že jim to spolu funguje, třeba po roce, po roce a půl, po dvou, tak není důvod prostě spolu nebejt.

AP: To znamená, není důvod se nevzít?

MM: Třeba.

AP: A proč ty nejsi vdaná?

MM: Tak to já nevím, nebo respektive to vím, ale nemůžu s tím nic dělat. Viz tady příklad, tady ta pani, tak to je mi jí taky líto, ale bohužel. Já to mám jasně daný a nic s tím neudělám, proto jsem říkala, že s tím nic neudělá.

AP: Takže proč teda nejseš vdaná?

MM: No protože druhá polovička nechce.

AP: A ty chceš?

MM: Já bych chtěla, tady z toho důvodu.

AP: A věděla bys, proč druhá polovička nechce?

MM: No on mi řekl, že nemá důvod, tak jako.

AP: Nemá důvod chtít nebo nechtít?

MM: Tak pro něj je, ono je to docela aktuální tohle (smích), pro něj je důvod si vzít druhýho člověka až rodina, což se mnou nemá, takže on nemá důvod. Tím je to prostě striktně daný.

AP: Tak mu nabídnem nějaký protiargument, ne?

MM: (smích) Já ho nemám teď momentálně.

AP: Tak jako proč teda si nepořídít rodinu?

MM: No já bych hrozně ráda, ale teď nemůžu, takže. To my bysme hrozně rádi si myslím oba, ale bohužel se situace dostala tam, kam se dostala. Takže to prostě teď kon musíme nějak vyřešit a doufám, že to bude v pohodě.

AP: A takže ty jako vlastně proč, jaká je závada na straně přijímači (smích)...

MM: Vim, ale nic s tím neudělám. Teď to je tak jak to je, ale nemůžu s tím nic dělat. Já jen můžu doufat, že to bude tak, jak on si teda přeje, ač já bych to teda chtěla jinak, ale jak říkám, pokud s tím člověkem chci bejt, tak s tím nic neudělám.

AP: To by mě teda zajímalo, jak on si to teda přeje. Tak jako řeklo se, že není svatba, protože svatba bude, až budu chtít rodinu. No tak...

MM: Ne ne ne, až budu chtít, až bude rodina.

AP: Až bude.

MM: On nemá důvod teď kon.

AP: Takže podle tebe by měla bejt prvně svatba a pak až to dítě, takhle si to říkala, a on to má tak, že prvně bude dítě a pak svatba. A co s tímhle?

MM: Jeden musí ustoupit, pokud ty dva lidi spolu chtějí bejt a jinak jim to vcelku funguje, tak jeden prostě musí ustoupit.

AP: Tak nějaký kompromis, bude svatba v pátým měsíci? (smích)

MM: No, to by bylo pěkný. Ale je to takhle, no.

29. MOS – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MS: Tak to je paní Eva v pěkným... No paní Eva, těžko říct, svobodná matka... musí to asi jako risknout, no.

AP: Co risknout?

MS: No jako, jestli chce mít to dítě. Jí jde o to, aby měli dítě bez manželství, jo? Jenže von si ji vzít nechce. Takže dítě by s ní klidně měl, ale nevezme si ji, takže ona si musí uvědomit, jestli

pro ni je důležitější mít dítě, anebo bejt vdaná. Takže zase si jako asi udělat ten jako žebříček těch hodnot. Protože myslí, že pro ni jakoby je na prvním místě to, aby měla dítě v manželství, to znamená bejt vdaná, tak to s ním může rovnou zabalit, když on si ji neveme, anebo na něj zatlačit. On třeba potom poodstoupí, třeba to zkouší, že jo. Třeba když prostě, když ona mu řekne, že se s ním jakoby rozejde nebo že to dítě prostě mít nebudou, tak on třeba jako odstoupí a třeba ne. Takže jde o ty hodnoty.

AP: A co by měl udělat ten pan Josef?

MS: Pan Josef by měl udělat úplně to samý, uvědomit si, jestli mu jde jako o to mít jako dítě anebo jako užívat si, nebo jako bejt ve svazku, co od toho očekává vlastně. Jako proč chce mít to dítě, to by si měla říct i ona vlastně, že. Oba dva chtějí mít dítě, ale jako proč ho chtějí mít? Většinou máš dítě, když chceš založit tu rodinu a rodina to plyne zase z toho, že se vezmou ty lidi, že jo. Že vlastně stát jim to jakoby posvěť. A vlastně rodina, že jo, poskytuje legitimitu tomu dítěti, z toho to vlastně celý vzešlo. Takže, aby si oba dva měli uvědomit asi, proč to dítě vlastně chtějí, co je tím důvodem. On jestli ho chce jako pro zábavu a ona proto, aby se mohla vdávat, tak to pak je chyba, že jo.

AP: No a myslíš si, že by se měli prvně vzít, než si pořídí to dítě?

MS: No, tak to asi plyne z toho, jaký má kdo hodnoty nebo, co pro ně jakoby platí. Pro mě osobně jako platí to, že je dobrý prostě, když to dítě přijde do rodiny. Přičemž neříkám, že jako když jsem těhotná, tak se do měsíce vezmeme jako, to asi ne, že? No tak někdo to tak má, já jsem jako zastávce těhletých tradičních hodnot, ale na druhou stranu neberu to, že když někdo prostě jako se brát nechce, ale chtějí spolu vlastně jakoby bejt a žít v té rodině, mít vztah a počkat třeba až se to dítě narodí a až potom se třeba vzít za rok jako, tak proč ne. Ale myslím si, že by se vzít měli. Že to jakoby je zavazuje vlastně k té zodpovědnosti společně. No, ale zase, aby se brali, jenom jako, no tak tam záleží, jestli už ho čekají, nebo ne.

AP: To je zavazuje ke společný zodpovědnosti vůči čemu?

MS: Vůči tomu dítěti.

AP: Když se vezmou?

MS: Když se vezmou.

AP: A nestačí na to, že jsou jeho rodiče? Aby vůči němu měli zodpovědnost?

MS: No, mě pořád přijde, že to manželství, že je takovej jako dobrej symbol, proto jako... že to tak jako upevňuje a dává tomu ty hranice, takový ty pravidla, právě. Že přece jenom, když jako a vlastně i to dítě to možná uklidňuje, protože tím, jak vlastně dostane ty hranice, tak se jako cejtí bezpečnějc, podle mě. Což zase neplatí u lidí, který jako čekají dítě a už to musejí řešit, a prát se nechtěj, že jo. Tak to zase je jiná situace. Ale když oni jako chtějí mít dítě a teď přemýšlejí o tomhle, měli by si to srovnat v hlavě no, co vlastně chtějí.

AP: A tak, že ta svatba je kvůli tomu dítěti?

MS: No, to si myslím, že, tady v tom jejich případě to tak jako trošku jako navádí, ale obecně by svatba neměla bejt kvůli dítěti. Svatba by měla bejt proto, že přesně jako vytváří z těch lidí něco víc, že dva lidi jsou prostě nějak symbolicky jako spojený v něco pevnějšího. A ono to vlastně vychází i z těch pravomocí, který potom dostaneš, že jo, když si někoho manželka, tak máš třeba nárok se podívat na jeho zdravotní stav, že jo a takhle a když jsou vlastně spolu jenom nevzatý, tak já myslím, že nemůžeš nahlížet a ptát se, když se mu něco stane, že jo takhle, to je dost podstatný, že jo. Takže ty lidi to manželství jakoby sblíží a upevňuje prostě. Takže to není primárně kvůli dítěti, ale to dítě to jakoby uzavírá nebo, jak to říct. Naplňuje možná.

AP: A myslíš, že by měli spolu prvně bydlet, než se vezmou? Nebo naopak neměli?

MS: No, to je taky těžká otázka, to je úplně o mě (smích). Jo, no já jsem si vždycky říkala, že jo, že jako rozhodně prostě chci bydlet s tím mým, než se vezmeme, abych zjistila, jestli vůbec s ním dokážu jako žít. No jenže někdy to ten osud jako zařídí, že to ani jako nejde vyzkoušet. Musíš jako věřit tomu, že prostě, až spolu budete bydlet, že jako to bude fungovat, no. Tak

zase záleží na tom vztahu. Jaký to je. Asi když toho člověka máš ráda, tak hodně věci jako překousneš.

AP: Jo? Jakejch třeba?

MS: To myslím, vzhledem k tomu bydlení, jako. Že se jako ty lidi k sobě přizpůsobují. A že pak jako není důležitý, jestli spolu bydleli i před tím. Ale spíš je divný, obráceně to položit. Když se někdo vezme a nebydlí spolu.

AP: Jako po svatbě.

MS: To je spíš jako zvláštní, že.

AP: Proč je to zvláštní?

MS: No jako určitě to bejt jako může, ale nevím, přijde mi to takový, že i jako to místo to jakoby upevňuje, ten vztah, no. Když jsme jako dva a vzali jsme se, tím jsme vytvořili tu jednotku a ta má bejt na jednom místě jako.

AP: Ta jednotka.

MS: No. Protože je jedna, že už nejsme dva nezávislí, ale dva nezávislí, co tvořejí jedno.

AP: A kdo to stanovil?

MS: No, společnost. Sociálně vykonstruované. Návyky a stereotypy. Já si myslím, že jo. Ale jistě to pramení z těch lidí, jako že spolu vlastně... Proč se lidi berou, proč spolu chtějí jakoby žít a tak? Protože se chtějí vymanit z těch původních rodin a osamostatnit se a vytvořit něco novýho. Na novým místě pro ty dva společnýho. Myslím si, že oni by se jako vzali a bydleli by dál u těch rodičů, každej zvlášť, a pořád by se jakoby navštěvovali. To by bylo dost takový nenaplněný, nebo takový jako zvláštní. Takže si myslím, že to pramení jednak z těch lidí, z těch potřeb, a jednak ta společnost, aby ti to jako upevnili, takovej ten pohled toho, že když se vezmou, bydlej na jednom místě.

AP: Já se ještě vrátím k tomu příběhu, ty si říkala, že ta pani Eva, co že má udělat?

MS: Pani Eva, jo to je s tím dítětem, měli by si asi promluvit o tom, co očekávají od toho mít dítě. Asi každej něco úplně jinýho. Nějak si to jako vyříkat.

AP: Proč je potřeba si to takhle vyjasnit a vyříkat?

MS: Podle mě tím předcházíš tomu zklamání, nebo nedorozumění spíš bych řekla.

AP: Jaký by tam mohlo bejt nedorozumění?

MS: Pani Eva vidí tady růžovou budoucnost, jak budou spolu bydlet v domečku, zahrádka, dva pejsci, zlatej retrívr. A pán si třeba myslí: Jo, super, budu prostě chodit tady se synem hrát fotbal, zábavička, a pak si budu s chlapama chlastat v hospodě a cizí ženský, že jo. Jako takhle. By se tak každej mohl zklamat. Že třeba jeho nenapadne, že ona si s nim plánuje růžovou budoucnost. A já bych tomu i věřila, že ty chlapi v dnešní době si myslej: Tak spolu budeme mít dítě. Už je mi čtyřicet, potřebuju dítě, tak sbalim tady...

AP: Že to mají jako oddělený manželku a dítě, nebo jak to myslíš?

MS: Že k tomu naplněnému... dospělosti patří taky to bejt rodičem. A že v nějakym jako věku ten chlap taky potřebuje mít jako to dítě, že cejtí, že by chtěl mít to dítě, třeba i kvůli svejm rodičům, to je jedno, kvůli čemukoliv. A zároveň nechce přijít o tu svobodu jako... O to vaření, o ty koníčky a já nevím. Takže si chce jakoby odfajfkovat to dítě, ale nepřijít o ten svůj současný život.

AP: Tak proto se nežení?

MS: Hm, taky takový znám.

AP: A proč ty nejseš vdaná?

MS: Protože se vezmu, vdám až za rok (smích). Přesně jsme řešili, že spolu musíme někde bydlet, když se vezmem, že přece nebudem bydlet každej u rodičů. Takže jsme museli ustoupit (smích), takže budeme bydlet rok u jeho rodičů a postavíme si dům. Takže přeťpět to, než se postaví ten barák... Vlastně tyhle věci dost závisej na těch okolnostech. Člověk se pořád přizpůsobuje. Jasně že některý lidi jsou takový jako odvážný, že prostě si řeknou: Tak se vezmem a co jako. A ono to většinou nějak jakoby jde zařídit. A pak je ta druhá strana, která

jako všechno plánuje: V dubnu stavba, v červnu tohle, první dovolená v Bulharsku... No a to jsem asi já, jako že dost plánuju. Že prostě aby to tak nějak jako vyšlo, no. Že tady jako budu končit a pak víš no...

AP: Tak za ten rok je to kvůli tomu, abys měla hotovýho bakaláře?

MS: No kvůli tomu, že dokončím to prezenční a nebudu muset být v Praze... Takže kvůli tomu, abychom vlastně jako mohli být spolu. Protože vlastně teď, kdybychom se vzali, tak by přesně došlo k tomu, že já bych bydlela tady a on by bydlel doma. Každý někde jinde. Takže je to tady proto.

(kráceno)

MS: Ale tys mi vlastně jakoby řekla, jakej to je hrozný paradox, my jakoby se chceme vzít a hrozně tvrdíme, že se chceme vzít jakoby z té lásky nebo jako že spolu chceme být, ale takhle jako čekáme, až dodělám školu. To je vlastně hrozný... Takže vlastně můj žebříček hodnot je škola, škola, škola, škola, pak dlouho nic, láska, svatba (smích).

(kráceno)

MS: Mě jde o to jedno místo. Ty věci společně, kuchyň, koupelnu (smích).

(kráceno)

MS: A hlavně to pramení taky z toho, že člověk potřebuje už odejít z toho domu a začít si dělat ty věci po svém jako. Hrozně už chceš se prostě osamostatnit. Takže pro mě je tohle trochu přetrpění toho, že teda ještě ten rok budu v té závislosti, jako na rodičích. Což jakoby jsem za to hrozně vděčná, hrozně moc. Jako jsem fakt ráda, že to tak může být. Ale zároveň to jako prostě trošku... jako útrpno.

30. MS – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

MS: Měla by si to vyřešit nejdřív sama se sebou. Vyřešit si, jestli je pro ní prioritou ta svatba a mít děti v manželství, nebo jestli je pro ní prioritou vychovávat manžela, teda děti, vychovávat děti s přítelem, který jí třeba má rád, jenom si jí z nějakých důvodů nechce vzít. Měla by vědět, co jsou ty důvody, proč si jí nechce vzít. A tohleto zahrnout do své úvahy. Pokud zjistí, že ty... že to bez toho nepude, že třeba jeho důvody, proč si jí nechce vzít, je, že vlastně si nemyslí, že by s ní žil do konce života a to by jako potom podle mě nebylo vhodný prostředí pro vychovávání dětí, když by jí za tři roky opustil, to může být ten případ, tak by... tak by mu měla říct, že se jí to nezdá jako ideální a... rozhodnout se, jestli mu teda dát nějaký jako... hranice... anebo jestli jí to za ten risk stojí.

AP: Takže co by teda měla udělat?

MS: Měla by si říct, co je tím důvodem, proč se chce vdávat, co je tím důvodem, proč on se nechce vdávat. Jestli jsou to dobré důvody pro ní, jestli jsou to pro ní dobré důvody pro to, aby... s tím člověkem dál byla nebo nebyla.

AP: Oni mi někdy říkají, že se s ním má rozejít.

MS: To určitě není nutný. Tady nejsou prostě jiné důvody, proč on si jí nechce vzít. Tady nejsou daný důvody, proč pro ní je svatba důležitá. Určitě si to prostě musí vyřídit sama se sebou. A prostě myslím, že se dokáže najít situace, kdy nebude nutnej rozchod, kdy bude stačit nějaká dohoda, na základě který ho přesvědčí, nebo bude stačit to, že si ona uvědomí, že tu svatbu vlastně nechce. Nebo to taky můžou řešit jinejma způsobama, jsou různé... nevím. Proč ona si ho chce vzít. Jestli je to z nějakých finančních důvodů, má strach, aby byla zabezpečená, aby to dítě mělo otce, tak na všechno se dá najít nějaký alternativní způsob řešení, ne jenom svatba.

AP: A myslíš si, že by se lidi měli prvně vzít, a pak až spolu mít dítě?

MS: Myslím, že se na tom mají dohodnout spolu, že to není věc žádný všeobecný otázka, že to je věc toho páru. Nechci říkat, že tohle je správný, protože takhle se to ve společnosti má

dělat, to prostě ne. Pokud jsou to křesťané, tak spolu pravděpodobně žijou z toho důvodu, že prostě mají nějaký společný základy, a tudíž by nenastala ta situace, že on by si jí nechtěl vzít, ale... prostě pokud jsou tam ještě jiný vyšší otázky než... takovej ten společenskej jako... dítě až po svatbě, tak to je zase na zvážení něčeho jinýho, ale všeobecně si myslím, že by za ten pár neměla rozhodovat společnost nebo nějaký normy, ale že by si to měli oni nastavit tak, jak chtějí. Zase vzájemnou dohodu.

AP: Napadá mě, ono manželství je taková dohoda. Akorát víc daná, napsaná, ukotvená, na rozdíl od tý, kterou si spolu mají vytvořit, jak si navrhovala.

MS: To já si myslím taky, že to je psaný, daný. Co je psaný, to je daný, já si myslím, nebo jako představuju si, že bych si svýho partnera vzala, v budoucnu. A že bych prostě měla tu svatbu a tak, z těchletých důvodů. Na druhou stranu si dokážu představit situaci, že by to tak nebylo. A asi by pro mě byl důležitější ten partner samotnej než ta dohoda.

AP: Než to manželství jako?

MS: No než ta psaná dohoda. No jako manželství. Ale pak se může stát prostě, to je to riziko, pak se může stát, že prostě zjistím, že to partnerství pro mě není dostatečně silný, a začnu uvažovat víc prakticky, budu se bát o svoje děti a radši třeba žádný partnerství nevytvořím, než abych si ho nevzala. Ale jako to asi záleží na vývoji toho člověka samotnýho. Ted'ka v současný situaci si myslím, že by se to dalo nastavit i jinak. Ale neřikám, že bych jako ten názor asi nemohla v životě změnit.

AP: A měli by před tou svatbou spolu žít? Jako bydlet?

MS: Zase to je jako... nechci říkat, že to tak má bejt, že je to tak lepší, protože získaj ty zkušenosti, myslím si, že se najdou lidi, který uvažujou tak, že to lepší není, a budou vědět proč, budou si to umět odůvodnit, a tak to tak neudělaj. Já sama bych zvolila tu možnost s tím člověkem bydlet, abych ho lépe poznala a věděla, co od toho soužití můžu pak čekat.

AP: A to je důležitý, se poznat, než si ho vezmu?

MS: (smích) Láska na první pohled... Sama jsem nezažila a nedokážu si představit tak silný pouto, který by mě dokázalo prostě udělat nějaký takový šilný rozhodnutí, že prostě stoprocentně vim, že on je ten pravej a že nepotřebuju poznávat. Nedokážu si to představit, nebo nedokážu si to představit... dokážu si to maximálně jenom představit a nemyslím si, že by se mi to v životě někdy stalo. (pauza) Pro mě všeobecně by bylo vhodnější založit vztah na tom, že vim, jaký je to soužití v domácnosti. Ale... někdo si myslí, že to nepotřebuje k tomu, že toho člověka dostatečně zná, a pokud si to myslí oba dva a souhlasejí s tím, tak pudou do toho (smích).

AP: Tenhle příběh ti připomíná něco z toho, co zažíváš nebo si zažila?

MS: No tak měla jsem dva vztahy, s jedním jsem jenom chodila a s druhým jenom bydlela, takže (smích). Takže... u obou dvou jsem si dokázala představit, že bych si toho člověka někdy vzala. S touhle zkušeností, kterou už mám, říkám, že bych si nedokázala představit, že bych si vzala někoho, se kterým jenom chodím, protože s tím partnerem bydlím, ale neřikám, že to je úplně jako nereálný.

(kráceno)

AP: Už si se chtěla vdávat někdy? Si říkala, že si to umíš představit...

MS: No jasně. Jako normálně ted' bych se vdávala, hned. Jsem přesvědčená, že jsem našla toho pravýho (smích).

AP: Co tě přesvědčilo? Nebo jak se to pozná, že je to ten pravej?

MS: Splňuje očekávání. Splňuje tu základní věc, kterou od chlapa potřebuju a to je to, že je... že mě dokáže jako posouvat dopředu. Potřebuju nějakou silnou osobnost, která mě trochu povede. Protože měla jsem zkušenosti s jinejma, jeden byl takovej strašně benevolentní, bylo mu všechno jedno a nebavilo mě to s ním. Jeden byl zase takovej, jako že by pro mě dělal všechno, byl strašně super, podporoval mě a tak, a taky jako mi třeba spoustu věcí dával, ale... problém byl v tom, že prostě nebyl dostatečně silná osobnost na to, aby mě mohl někam

víst a s Tobiášem teďka konečně zažívám to, že se cejtím, že mě nějakým způsobem někam posouvá, že jako samozřejmě hlavní zásluhy jsou ty moje, ale že on jako má to správný pro to, aby mi to vyhovovalo. Já nevím, no, abych byla spokojená a šťastná, a to je to hlavní, co potřebuju.

AP: Proč se teda nevdáváš?

MS: (pauza) Protože to rozhodnutí není jenom na mě. A pořád mám jako takovou utkvělou představu, že jednoho krásného dne prostě přijde s tím prstýnkem a myslím si, že ještě jsem se nedostala do jakoby životní fáze jako takový, že bych to musela řešit tak, že bych to nějak významně podstrkovala, jakože už by si mě teda moh vzít a tak. Jsem dost mladá a že jako k životu se vdávat nepotřebuju, zatím.

AP: Takže ono se čeká na to až on požádá o ruku?

MS: Zatím jo a když... možná to bude v budoucnu jiný, možná pak to budu chtít víc a připomenu mu to jako že... nebudu jenom čekat, ale budu pro to i něco dělat trochu. No ale asi je ten jako člověk, u kterýho si dokážu představit, že bychom se domluvili i na něčem jiným. Musel by mě k tomu hodně přesvědčovat a hodně mi jako něco dokázat ještě trošku víc.

AP: Co by ti musel dokazovat?

MS: Přece jenom ho neznám tak úplně dlouho...

AP: Jak dlouho ho znáš?

MS: Rok.

AP: A ten rok ho znáš nebo rok spolu chodíte?

MS: No my jsme spolu začali chodit tím způsobem, že nás bylo asi tak šest těch holek, co nás měl. Já sem teda o tom věděla, jako že to bylo jako na rovinu, a já jsem si s ním tak jako užívala a on si užíval, takže jsem jako neviděla žádný důvod, proč bych z toho měla mít špatný svědomí... A vlastně pak jsem u něj byla častěji, až jsem u něj začla bydlet, a pak jako byl ten strašně romantický okamžik, kdy mi dal klíče od bytu a řekl mi, že se teda definitivně rozhodl pro mě. A... a pak to začlo, že jsme spolu začli bejt jako normální pár, bez toho aniž by měl někoho jinýho, čímž jsem si teda jistá, nějakým jako způsobem mu věřím, prostě vim, poznám to, i přesto, že jsme začínali s takovouhle zkušeností, tak vim, že mě nepodvádí a že je se mnou šťastnej a že jako cejtí to podobný, co já. A teď se dostanu k jádru, proč o tom mluvím? Protože pořád jakoby z toho racionálního hlediska je tam něco, co mě nutí k tomu bejt trošku opatrná, protože jakoby nechci narazit a jakože... ve mně to není, ale je to takovej nějaký... hlas racionální, kterej mi říká, že prostě potřebuju asi, třeba to je asi ten důkaz samotnej, že s ním budu dýl, a pak o něm zjistím víc, ale stejně pořád potřebuju nějaký důkaz o tom, že prostě on bude dostatečnou oporou, bude... že je to, co bych chtěla mít a že tím ve skutečnosti je, nejenom proto, že to tak cejtím, ale že si to i myslím, že k tomu můžu říct nějaký konkrétní důkazy si sama pro sebe.

(Dále rozhovor pokračuje více o tématu „nevěra“, ke kterému jsme se dostali přes příběh Svatba)

AP: A ty si tak zmínila, že to poznáš, kdyby on měl nějakou paralelně...

MS: No tak asi bych nepoznala, že by se s ní vyspal, protože to se jako dá, a nevím jak on to přesně má, jak má nastavený svoje svědomí a jak, ale poznala bych, kdyby začal mít rád někoho jinýho, a to je pro mě jako to klíčový.

AP: To bys poznala, kdyby začal mít rád někoho jinýho?

MS: To bych poznala, samozřejmě, protože třeba teďka spolu trávíme hodně času, začal by ho se mnou trávit míň, to jako jsou asi takový jako intuitivní, tak jako snadno rozpoznatelný věci, nebo pro mě, myslím si, že jsem dostatečně empatická osobnost na to, abych prostě něco, co se týče emocí u člověka, u kterýho je to naprosto zřejmý, poznala. Jako kdyby mě podvedl s nějakou jinou, co se týče nějakýho sexuálního styku, a nepoznala bych to, tak nemůžu říct, že by mi to vadilo, protože bych to nepoznala, jakože to jsou vlastně jiný úrovně. Nemůžu říct, že by mi to nevadilo, protože jsem se do té situace nedostala, nemůžu to říct stoprocentně,

protože jako, ve mně to určitě je, pak asi třeba je to tak emocionálně vypjatý, že člověk, kterej si myslel, že by mu to nevadilo, tak mu to začne vadit, ale... když to nezjistím a nebude to nic, co by jako ovlivnilo náš vztah, že právě by se začal chovat tak, že má rád někoho jinýho, tak se prostě nemůže nic díť.

AP: Chtěla bys to vědět?

MS: Kdyby se s někym vyspal a věděl by, že s nim nechce bejt a že to prostě udělal já nevím, buďto z nějaký blbosti nebo z nějaký jako zábavy dejme tomu, tak asi ani on sám by nechtěl, abych to věděla, tak proč já bych to měla chtít?

31. SN – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

SN: Asi zjistit, proč si jí nechce vzít jako. To mi přijde jako prvotní věc. Protože jestli se pán cejtí strašně svobodnej a nechce se jako vázat nějakym sňatkem, tak by do toho vztahu s nim neměla jít dál a mít s nim to díť. Pokud je to třeba jenom z nějakýho důvodu, že prostě jako nemá rád obřady, nebo v to nevěří ve svatbu nebo já nevím, je to spíš jeho osobní problém ke svatbě, to bych jako asi nějak neřešila úplně. Pani by to prostě měla vzít, že někdo jako, to je stejný jako s náboženstvím, někdo taky do tý víry nevstoupí, někdo jo. Každěj to má v sobě, se nemůže nutit do něčeho, o čem není jako přesvědčenej úplně, že to je nějaká důležitá věc, správná nebo je to nutný pro ten vztah, Pro vztah to asi nutný není svatba, ale tak... Pokud pán je jenom jako línej, tak by se měl nechat trošku přemluvit asi.

AP: Takže ona by měla zjistit....

SN: Co má za problém se svatbou a pak podle toho do toho jít nebo ne.

AP: A tys to jako přirovnávala k víře...

SN: To je stejný, jako kdyby ho chtěla přesvědčit, aby přestoupil do nějaký jiný víry. Někdo to má, že by přestoupil, ochotně, pro ten vztah, a někdo prostě je striktní a přijde mu to jako něco, co by v životě neudělal, přijde mu to jako znásilňování jako člověka nějaký osobnosti jeho, tak ta svatba pro někoho může bejt něco prostě takovýho podobnýho. Nevím úplně přesně, protože vdaná nejsem.

AP: A co by měl udělat ten pán?

SN: No asi jí říct, proč tu svatbu nechce. Jestli třeba má špatnou zkušenost, že jeho rodiče, babička, dědeček, známí se všichni rozvádí, nebo prostě po svatbě je nějakej útluh vztahu nebo je to zbytečnej kus papíru, svatba stojí peníze třeba by mu vadilo, nebo já nevím. Vysvětlit jí, že do toho jako nepude, ale že to není nic proti ní, že s ní třeba chce žít dál jako a tak... ona by ta svatba, by se do ní nutit nemělo toho člověka druhýho, když fakt je přesvědčenej o tom, že nechce.

AP: A co když to ona potřebuje se vzít před tím dítětem?

SN: Tak jestli ona to potřebuje, on ne, tak ten vztah nemá... konec, žádněj dobrej, asi to nedopadne, no. To je stejný asi jako ty dvě víry, když každěj má jinou rozlišnou víru, když jsme u toho, tak jako můžou spolu nějakou chvíli fungovat, ale na celej život to asi není, protože ta víra každá je jiná, každěj může mít jiný názory potom v průběhu toho vztahu na výchovu nebo na nějaký jiný důležitý věci. Tak asi by to zbytečně neměli... Prostě neměli by se vzájemně ukecávat, aby do toho šli nebo ne.

AP: A má se s ni teda ona rozejít, když si jí vzít nechce?

SN: No tak jako pokud jí striktně řekne, že si jí v životě nevezme a jestli ona to bude potřebovat nutně, tak asi jo.

AP: A proč si myslíš, že ona to potřebuje?

SN: To vůbec nevím (smích), to mi vůbec není jasný (smích). Vůbec nevím, proč to může potřebovat, možná se chce stejně jmenovat jako ten... to dítě, chce bejt jako rodina, ale tak to

můžou být i tak rodina. Nevím, možná kvůli tomu jménu, majetku, nebo nevím kvůli čemu se lidi jako berou.

AP: A kvůli čemu se neberou?

SN: Nevím, tak ten vztah jim do teďka fungoval bez toho, aniž by jako měli svatbu, tak jako mi není jasný, proč ona by musela trvat na tom, aby ten vztah moh pokračovat, aby byla ta svatba. Tak když do teďka s tím problémem neměla asi zřejmě, nebo nevím, tak jako...

AP: Oni jako o tej svatbě píšou, že je to nějaký rituál, že je to nějaký veřejný prohlášení, nějaký slib, a nejen mezi těma dvouma, ale i jako před svědkama na veřejnosti... Takže ono to asi jako něco do sebe má, nebo ne?

SN: Já nejsem zrovna moc velkej příznivce svateb, takže já jako o tom asi moc nevím. Z týchle druhý strany jako mě to prostě nepříde důležitý jako někde někomu něco slibovat, když prostě stejně polovina manželství končí rozvodem, mi to nepříde... Sice někde něco slíbim a za rok je všechno jinak. Takže asi jako ten slib prostě podle mě nemá takovou váhu, jak si někdo možná představuje, nebo já nevím. Třeba ona by si ta ženská představovala, že on jí teď řekne: Ano, a je to na celý život a pak když jí za půl roku řekne, že jako si jí vlastně nechtěl vzít a že teď jako s ní nechce žít, tak jako... by se mu pak nemohla asi divit (smích), když by ho do toho v podstatě vnutila, vtláčila, to tak jako musí být, a on, aby byl doma klid, řekne jo nebo nevím proč by jí jako říkal vůbec jo, že si jí teda vezme.

AP: Takže ono teda není potřeba říkat ten slib, protože i ten slib se může kdykoli změnit. Takže není ani potřeba ho někdy říct.

SN: Asi ne.

AP: Oni ještě teda říkaj, že když jsou ty vztahy bez těch svateb, tak že to pak vytváří takovej chaos a není jasný, kdo ke komu vlastně patří...

SN: To mě jako zase nepříde, obzvlášť v dnešní době, kdy prostě spousta lidí se prostě vezme a nechává si svoje jméno, tak jako to není v podstatě jasný, kdo jako je čí rodič a podobně jako. Takže si myslim, že tohle není asi ten úplnej důvod.

AP: Pak ještě říkaj, že ta situace, že seš u doktorky a oni do čekárny na tebe zavolaj: Pani Polníčková! A ty řekneš: Já nejsem Polníčková, já jsem Bílá, matka malýho Polníčka. Tak říkaj, že tohle je pro tu ženu nepřijemná situace.

SN: Pro mě to není, mě taky takhle běžně volaj: Pani Povolná. A nepříde mi to, jako nesnažím se jim to vyvracet. Oni tam moje jméno napsaný maj, takže kdyby si to přečetla sestřička, tak to vidí, jako že matka se jmenuje jinak. A oni jsou trošku líný možná, takže mě to nechává absolutně chladnou tohleto. Vim, že když jsem u doktorky někde s Ájou nebo někde, kde se řeší Ája, tak musím na tohle jméno případně slyšet, když zavolaj, tak jako na to slyším.

AP: A ty nemáš potřebu být Povolná?

SN: Ne.

AP: To mi vysvětlí.

SN: To ti úplně jednoduše vysvětlím. Mě za prvý nejsem úplně příznivce svateb, trošku se mi svatby ne že hnusej nebo já prostě při představě, že já se vdávám, tak je mí z toho úplně šoufl jako.

AP: Z čeho?

SN: Z těch rozbíjení talířů a tady to prostě mě to příde úplně hrozný jako. Já bych tohle v životě absolvovat prostě nechtěla. To je jeden důvod. Druhej důvod je ten, že se mi nechce měnit občanka a tady ty všechny papírování, je to strašný zařizování. A za třetí je mi líto těch peněz, který za to člověk vyhodí za tu svatbu. Protože vim, že by se nic nezměnilo v tom vztahu stejně jako. Musela bych si oběhat akorát úřady, abych se jmenovala jinak.

AP: Tak od konce, co to bylo to poslední?

SN: Peníze.

AP: Tak na to argumentujou tím, že se ti to vlastně vrátí na těch darech. A ještě speciálně, když si řekneš, že nechceš žádný dary, ale že berete peníze, tak takhle to měla propočítaný

moje kamarádka a jim se vlastně sešlo tolik peněz, kolik je ta svatba stála. Takže nula od nuly, nestálo je to nic. To bylo to třetí, to druhý byly ty občanky. Tak jako...

SN: Už jsem slyšela názor, že není to tak strašně složitý, že dojdeš si akorát vyměnit občanku, kartičku, nebo do banky a všechno ostatní jako už nějak se na jednom úřadě údajně vyřeší jako. To mi říkala jedna kamarádka.

AP: Tak ona ti stejně jednou propadne ta občanka, tak tam pudeš akorát o chvíli dřív. A co tam máme ještě?

SN: Rozbíjení talířů a tak podobně.

AP: To jsem nějak úplně nepochopila...

SN: Mě na tom vaděj tyhle tradice, rozbíjení talířů, házení kytice, předčítání blahopřání...

AP: Proč ti to vadí?

SN: Já nevím, prostě se mi to vůbec nelíbí a přijde mi to, já nevím, ne směšný, to není to správný slovo, přijde mi to nenormální. Nebo jako ne nenormální, ale něco jako divadýlko.

AP: Tak ono nikde není psáno, že to musíš dělat.

SN: Já vim, že ne (smích). Ale nelíbí se mi to. A všechny ty maminky pláčou, a babičky, a všichni jsou dojatý... Mě to prostě nedojímá tohle jako (smích).

AP: Tak ještě říkaj, že se ta žena v manželství cítí líp, protože jí prý nemůže tak snadno odkopnout.

SN: (smích) Zás kdyby byl jenom náznak odkopnutí, tak bych sprintovala okamžitě z toho vztahu (smích). Tak kdyby tam byl nějaký důvod k odkopávání, no tak jako asi není důvod v tom vztahu setrávat. I když je to manželství.

AP: Teď jestli tomu rozumím, oni říkaj, že když se jako nevemou, tak že pak se snadněji rozejdou. Takže když přijde něco malýho, tak to snadněji tu dvojici rozboří. Kdežto když je to v tom manželství, tak tam propagujou, že ta dvojice je v tom manželství víc chráněná, protože by ten rozpad neměla tak snadnej. Tedy je jakoby silnější a odolnější.

SN: To já nevím, jestli je důležitější v tom vztahu setrávat v tom vztahu za každou cenu, protože by bylo složitější podat žádost o rozvod. Tak pokud už tam je nějaký náznak konce, tak jako mi přijde lepší se rozejít, než tam setrávat dalších x let, než jako to úplně vygraduje nějakým extra konfliktem.

AP: Takže ono to není na celý život?

SN: Tak může. Ale taky nemusí, každej předpokládám, jde do svého vztahu s tím, i když není to tak asi že jde na celý život. Vim, že třeba ta kamarádka Peťa má toho magora doma, tak ona prostě už půl roku před svatbou věděla, že si ho vzít nechce. Ale ona si ho vzala, protože rodičům by to bylo líto jako, že oni by se prostě nevzali. Už to bylo všechno nachystaný, krásná svatba na zámku (smích). A ona to prostě věděla, že to je jako magor, se kterým pravděpodobně nevydrží celý život. A nakonec teď s ním možná bude muset vydržet bohužel, protože on jí bude vydírat, že jo. Z toho vztahu prostě ona nemá nic, tam jí nepatří nic, že jo, ona se prostě stěhovala k němu do bytu, kterej byl už před tím dávno jeho, on jí koupil auto, tak auto by jí možná nechal, ale ona nemá kam jít s tím děckem. Takže asi bude tam setrávat, takže on jí řekl, že pokud od něho odejde, tak on jí sebere to dítě jako. Takovýmhle vyhrožováním je možná lepší si toho člověka nebrat a je to všechno snazší asi. Z takovýhody vztahu potom vycouvat teda. Si myslím, že dva rozumný lidi se vždycky domluvej jako. Ať je svatba nebo není.

AP: No vidíš, tak na čem to teda potom stojí ten vztah?

SN: Na domluvě, na důvěře, prostě není to na tom, že když se vezmou, že prostě každej konflikt se přejde tím, že by bylo složitý se rozvádět. Když bude velký konflikt, tak se rozejdou i ty, co jsou manželé. Já si myslím, že to na to nemá vliv. Jako možná pro někoho...

AP: A co si potom opakuješ, když tě ten Péťa hrozně štvě? Já si totiž opakuju, že jsem ta jeho manželka, že jsem si ho takovýho brala a že jsem to věděla a že jsme si jako něco jednou

slíbili a že pro to musíme spolu i přes ty nesnáze vydržet. A teď mi řekni, co si opakuješ ty, když on tě štvě?

SN: Tohleto si teda neopakuju. Já se snažím se nad to povznýst a čekat, že to bude lepší. Prostě si říkám, že konflikt vyšumí, když to není žádnéj velkej, většinou je to kvůli kravině, tak člověk prostě zapomene, vyšumí, zmírní se to, pak se to nějak normálně slovně vyřeší a jako... Nic jako si neopakuju takovýhodle, že bych si říkala, že s nim musím vydržet. To asi ne.

AP: Tak ty si opakuješ, že to vyšumí.

SN: Pokud je to takovej, že se to vyřeší.

32. ZA – svatba

AP: (čte příběh svatba) Co má slečna Eva udělat?

ZA: Já třeba po svatbě taky nějak zvlášť neprahnu, takže mě by to nějak jako nevadilo, svatba je drahá záležitost (smích). Nevím jako kdyby se Eva chtěla hrozně vdávat, tak si myslím, že by mu měla dát možná nějaký ultimátum a říct, že se vezmou anebo nic. A jestli si jí nechce vzít, protože nechápu proč, co je jeho důvod si jí nevzít, tak možná se bojí nějakých závazků, tak možná by se měla na něho vykašlat a najít jinýho chlapa, kterej chce dítě a chce si jí vzít.

AP: Takže ona by si měla trvat na svém.

ZA: Jo.

AP: Oni některý říkaj, že se na to má vykašlat na tu svatbu, že z toho jako má ustoupit...

ZA: To ne. Tam by muselo být vysvětlený, proč on si jí nechce vzít, z jakýho důvodu. Jestli jednou už byl ženatej a měl špatný zkušenosti, ale když chce mít dítě, já vim, že dítě je závazek, ale když už má tak velkej závazek jako dítě, tak nechápu, co mu brání v té svatbě. To mi přijde divný, měla by si stát na svém, a když si ju nevezme, tak by ho měla opustit.

AP: A proč?

ZA: Protože když si jí nechce vzít, tak asi jí nemá rád dost na to, aby s nim byla. Ono to možná může být naopak, že ona nechce ustoupit z té svatby jako, akorát že proč si jí nechce vzít, to jako je divnej důvod.

AP: Proč ty nejseš vdaná?

ZA: Já zatím ještě nechci děti (smích).

AP: Musejí bejt děti po svatbě?

ZA: Ne nemusej bejt po svatbě, ale určitě bych, kdybych s někym měla děti, tak bych si ho asi chtěla vzít, protože bych chtěla, aby naše děti měly stejný jméno... takže určitě bych, i když říkám, že po svatbě nějak zvlášť neprahnu, ale časem asi jo. Ona říká, že tedy děti musí být, napřed svatba, pak děti. To je těžké, on si jí vzít nechce nikdy, nebo teďka zrovna, to nevíme, no. Ne já bych chtěla, aby moje děti měly stejný jméno jako já, takže když bych měla děti, tak bych asi chtěla, abysme se vzali.

AP: A proč teďkon vdaná nejseš, protože nechceš děti?

ZA: No protože zaprvé si nemám koho vzít teďkon, nebo jako mám, ale po třech, po čtyřech měsících si někoho brát, to by bylo trochu nerozvážný (smích).

AP: A na co teda čekáš?

ZA: Já si myslím, že toho člověka musím poznat dost dobře na to, abych věděla, že si ho chci vzít. A protože jsme spolu čtyři měsíce a z těch čtyřech měsíců první dva jsme se viděli každěj druhej týden, a neměli jsme dost času na to, abysme se poznali, takže já myslím, že kdybych toho člověka znala delší dobu, tak asi bych věděla, jestli si ho chci vzít nebo ne, zatím nevím, jestli si ho chci vzít.

AP: A proč sis nevzala Dominika?

ZA: To nevím, protože my jsme to plánovali, že bysme se vzali po nějakých třech, čtyřech letech, a pak se staly hrozný věci, jakože mamka s tátou se rozvedli, a umřel dědeček, a tak nějak jako z toho sešlo... A pak už nějak po delší době mi zas něco někde říkalo, že to není

člověk, s kterým chcu strávit celej život. A tak jsem si ho nikdy nevzala. Jestli jsem podvědomě, nebo já jsem to věděla, já už jsem po pěti letech potom věděla, že asi si nedokážu představit s ním strávit celej svůj život, ale z nějaké pohodlnosti jsem asi zůstala, no.

AP: Bylo to pohodlný?

ZA: Pohodlný a jak jsem říkala, já jsem strašně měla ráda jeho rodinu a já jsem s něma hrozně dobře vycházela a mě přišlo, že bych je zklamala. Já vim, že je to hrozný, třeba teďka, já jsem mu to nikdy neřekla a nikdy bych mu to neřekla, že jsem čtyři roky, a já nevím, jestli jsem si pořád taky namlouvala, že možná se to zlepší, nebo něco, že on se změní, protože to bylo víceméně o něm, o tom, že on byl jako líný a že jsme nikam nechodili, nebo něco takovýho, a že už potom jsme se rozdvojovali moc času, že jemu vůbec nevadilo, on říkal: Běž si kam chceš, dělej si, co chceš, hlavně, když přijdeš někdy domů. A pak už jsme měli tak strašně rozdílný životy, že jsem viděla, že tak to nemůže fungovat. Někdy třeba po dvou letech se to zlepšilo, když už jsem říkala, že takhle se to nedá, tak on: Jo, tak budeme někam s nějakýma kamarádama. A párkrát jsme někam šli a pak zase to pomalu slezlo tam, kde to jako bylo. Když to přišlo do toho, že jeho vlastní mamka mi říkala: Zdeni, on se nikdy nezmění, a prostě jestli s tím nedokážeš žít, tak odejdi teď. A pak už jsem věděla, že musím odejít.

AP: A podle maminky byl taky líný?

ZA: No ona ta rodina byla víceméně stejná, ale maminka věděla, že já jsem jiná. Oni tak jako maminka s tátinkem žili šťastně sami dva a nikdy nikam taky nechodili, pořád byli doma a tak jim to vyhovovalo, ale mě by to asi nevyhovovalo... že prostě viděla, že se budu jenom trápít, že ona už potom věděla, že možná to dělám ze soucitu a z toho, že nechcu někoho zklamat, taky jsem nechtěla zklamat moje rodiče, protože ti zas Dominika měli oba dva hrozně rádi, i moje babička a všichni si na něho zvykli, to byl takovej zvyk, soucit, a prostě že jsem nechtěla nikoho kolem sebe zklamat. Akorát, že jsem se trápila sama.

AP: Takže to pak rozsek ten jinej?

ZA: Já už jsem tak jako věděla, ale bylo to takové jako 60 na 40, jsem si říkala: Pojedu domu, musím to jako... Že už se k tomu začlo schylovat, protože už jsem věděla, že se vrátím domu, protože o tom jsem mluvila už někdy minulej rok v zimě asi, no a pak to teda úplně jakože jsem vyměnila, sem věděla, že se to musí stát co nejrychlejc, protože jsem potkala někoho jinýho.

AP: A myslíš, že by spolu dva měli bydlet, než se vezmou?

ZA: Asi možná jo. Jo. Protože já si myslím, že toho člověka nepoznáš, nebo aspoň já si myslím, že bych nepoznala někoho, protože ono je to potom jiný, až budeš někomu zvedat ty ponožky a budeš vidět, že nechává nádoby všude a má jiný zvyky, každý jsme vychovanej jinak, že jo. A když s tím člověkem budeš bydlet, tak si myslím, že uvidíš ty špatný věci na něm.

AP: A není lepší to nevědět?

ZA: Pak když se to dozvíš a už sis, ho vzala?

AP: Tak si zvykneš.

ZA: Buď si zvykneš, anebo se rozvedeš... Když nebudou mět děti, tak ono je to jedno, jestli se rozejdou nebo rozvedou, v dnešní době si myslím, ono je to potom o těch dětech, kdyby teda se vzali a měli děti rovnou a nikdy spolu před tím nebydleli, tak si myslím, že to málokdo zvládne, že to je strašně moc věcí na ráz, zvykat si na toho člověka, kterej je vedle tebe, ten nověj na něco, co nejsi zvyklá, a ještě do toho to dítě, tak si myslím, že málokterej pár by to zvládl. Ono asi ještě hrozně moc záleží na výchování, že jo prostě, jak lidi jsou zvyklí, jak byli vychovaní a v čem žili jako děti, si myslím, že to taky strašně moc ovlivňuje lidi.

ZA: (vypráví o životě jako au-pair a jak se k ní Dominik po 3 měsících nastěhoval, kráceno)

ZA: ... Já si myslím, že ze začátku ty první dva roky byly úplně nejlepší, když jsem si myslela, za prvé si myslím, že jsem byla hrozně sama v Anglii, takže to bylo takový, že jsem byla ráda, že jsem někoho měla. A takový, jak to bylo nový a teď nás bavilo sedět u té telky a jenom

chodit sami na večere, protože jsme chtěli trávit ten čas sami dva, ale my jsme to všechno udělali hrozně brzo, že potom, že potom jako že už po těch pěti letech to bylo, jak když jsme spolu byli bůhví jakou dobu, no byli jsme spolu jakou dobu, ale kdybychom prostě byli ženatí, že už to prostě přišlo do toho stádia, co třeba lidi mají potom co se, normálně že jsme nechodili na žádný rande, s kamarádama ven, to bylo rovnou do takovýho toho: Budem doma, já uvařím, budem se dívat na telku, takovej ten rodinej život. A že možná to jsme udělali špatně, no. Nevim, ted' už je to jedno.

Příloha 2 - Základní soubor 34 dilematických situací

1) *Paní X i její partner mají své byty, vlastně stejně kvalitní po všech stránkách. Po dvou letech vztahu by rádi začali bydlet společně, nemohou se však rozhodnout, do kterého bytu se nastěhovat. Paní X by ráda, aby se on nastěhoval k ní, pan X by zas byl rád, kdyby se ona nastěhovala k němu.*

Co mají udělat? Proč?

Co má udělat on? Co má udělat ona? Proč?

2) *Pan a paní X jsou partneři a žijí spolu několik let v nájemném bytě. Rádi by si pořídili bydlení vlastní, pan X chce jít bydlet na vesnici, zatímco paní X chce zůstat ve městě, jak je zvyklá.*

Co mají udělat? Proč?

Co má udělat pan X? Co má udělat paní X? Proč?

3) *Slečna A. a pan J. spolu chodí šest let. Společně se rozhodli, že chtějí vstoupit do manželství a založit rodinu. Navštívili tedy faráře a požádali jej, aby je oddal. Následovalo půl roku, během něhož se pár snoubenců měl šestkrát sejít s farářem, který s nimi otevíral témata ze života jako třeba rodiče mého partnera, sexualita, výchova dětí atd. Pan J. chtěl, aby spolu se slečnou A. uzavřeli předmanželskou smlouvu, protože mu jeho starší a zkušenější kamarádi vyprávěli příběhy ze svých životů o tom, jak je to složité, když se manželství nevydaří a dojde k rozvodu. Slečna A. byla s jeho prosbou srozuměna, během příprav na manželství však vyšlo však na povrch, jak moc je jí předmanželská smlouva nepříjemná a jak se opravdu cítí.*

Má pan J. trvat na svém?

Co vyjadřuje prosba pana J.?

Proč je situace slečně A. nepříjemná?

Je dobré uzavírat předmanželskou smlouvu?

4) *Paní E. žije s panem Z. Ve vztahu je spokojená, svého partnera si váží a miluje ho. Jejich vztah však komplikuje sexuální apetence paní E. Svému partnerovi tvrdí, že ho miluje, ale nemá tak častou potřebu se s ním milovat jako on. Pan Z. je frustrovaný, na paní E. často naléhá a milování si vynucuje.*

Má paní E. svému partnerovi vyhovět?

Má se do milování nutit, i když to tak necítí a nemá chuť se milovat?

Má se pan Z. přizpůsobit nižší sexuální potřebě své partnerky?

Jak najít kompromis?

Je to důvod k rozchodu?

5) *Paní T. byla svému muži nevěrná. Svého činu lituje, ale rozhodla se se mu nepřiznat, aby ho nezranila. Vnímá ale, že nevěra narušila jejich intimitu a ráda by ji přiznáním získala zpátky.*

Má se paní T. se svou nevěrou manželovi svěřit nebo ji má raději zamlčovat? Proč ano a proč ne?

Má v nevěře pokračovat?

Co je to vlastně nevěra?

Co je nevěra a co není nevěra? Je třeba fyzického aktu nebo stačí pomyšlení?

6) Pan K. je ženatý a má tři děti. Po osmi letech manželství se zamiloval do manželky svého přítele pana E., který má dvě děti. Přítelova žena zprvu city pana K. neopětovala, po čase ji ale jeho milé pozornosti začaly být příjemné, i když pořád ví, že nechce rozbít své manželství. Má pan K. právo narušovat a rozbít její manželství, když se do ní zamiloval? Jak tento trojúhelník komplikuje fakt, že v obou manželstvích jsou děti?

7) Pan H. je slušně vychovaný disciplinovaný člověk. Jeho partnerka paní K. si ho váží pro jeho charisma a pevnost ve vztazích, domnívá se, že jednou bude dobrým otcem. Při společenské akci pořádané jejím zaměstnavatelem potká paní K. muže, který ji okouzlí svou spontánností a začne se vedle svého partnera cítit neuvolněně a stísněně. Brzy ji přijde na mysl, zda se ve výběru partnera nespletla a neměla by raději být s někým více uvolněným a živelným, vedle koho by měla více možnost žít akčnější život.

Má se paní K. se svým mužem rozejít, když pochybuje? Proč ano a proč ne?

Jak pozná paní K., že je její partner Ten pravý?

Co vlastně znamená být Ten pravý?

Co si myslíš o lidech, kteří se zabývají otázkou, zda je jejich partner Ten pravý?

8) Paní X. a pan Z. jsou 17 let manželé, mají tři děti. Pan X. byl pracovně velmi často mimo domov, našel si milenku a vedl dva životy. Když pro něho byla situace neúnosná, přiznal se manželce a sám dobrovolně navrhl, že se odstěhuje. Nepředpokládal, že by mu paní X. mohla něco takového odpustit. Paní X. se cítí strašně, dopadá na ni tíha toho, že vše bylo ve skutečnosti jinak – služební cesty, telefonáty atd.

Má paní X. nevěru odpustit a nerozvádět se?

Co má paní X. udělat, aby se necítila tolik podvedena?

Proč začal pan X. být nevěrný? Co mu mohlo ve vztahu chybět?

Jak by šlo začít vztah mezi panem a paní X. znovu?

Co by vztahu pana a paní X. prospělo?

9) Paní J. a pan H. spolu měli dlouholetý vztah. Paní J. byla do pana H. dlouho zamilovaná, nakonec spolu opravdu začali chodit a vzali se. Pan H. byl z dobře situované rodiny a měl dobré vzdělání, které mu umožnilo získat výhodné pracovní místo a vynikající plat. Společně si vybrali byt v centru Prahy a přestěhovali se do něho. Měli spolu jedno dítě a v době, kdy paní J. čekala druhé dítě – dvojčata, našel si pan H. milenku. Své manželce navrhl, že ji nechá byt a najde si svůj nový vlastní v blízkosti manželčina bytu, aby měl k dětem blízko a mohli se o péči o děti dělit. V novém bytě však pan H. bydlí se svou milenkou, což je paní J. silně nepříjemné. Zároveň ale vidí, že je pan H. výborný otec, s dětmi to opravdu umí, a tak se paní J. bojí cokoli ze svých pocitů vyjádřit, aby pana H. nenaštvala.

Má se paní J. obětovat a žít v blízkosti svého exmanžela a jeho milenky pro dobro svých dětí, i když se ve své pozici cítí ona sama nepříjemně?

10) Paní Z. by ráda, aby její syn chodil do skautu, protože se domnívá, že tím rozvíjí jeho fungování v kolektivu a může tam najít kamarády na celý život. Pan Z. by však rád, aby jejich syn chodil na gymnastiku, protože se domnívá, že ve zdravém těle zdravý duch a rád by, aby jejich syn byl především fyzicky zdatný. Paní Z. i pan Z. jsou si zároveň vědomi, že oba kroužky jejich syn navštěvovat nemůže.

Jak dopřát synovi rozvíjet obě stránky?

Je to prohra, když syn bude chodit do druhého kroužku, než jsem já vybral?

11) Slečna V. je studentkou architektury a po dostudování by měla převzít ateliér svého otce. Ve čtvrtém-předposledním ročníku studia se seznámila s panem P., truhlářem, jehož koníčkem

je amatérské divadlo. Krátce před dokončením studia slečna V. neplánovaně otěhotněla a chce si dítě nechat vzít. To je však pana P. nepřijatelné, neboť pochází z křesťanských kruhů. Snaží se slečnu V. přesvědčit, že by se měli vzít a společně se o dítě postarat. Ona by však ráda požádala o interrupci a argumentuje tím, že chce dokončit školu a převzít otcův ateliér.

Má se pan P. se slečnou V. rozejít? Proč ano a proč ne?

Co se rozchodem vyřeší?

Má si slečna V. dítě nechat?

12) Pan T. a slečna A. jsou spokojení partneři, ve všem si idylicky vyhovují. Po třech letech vztahu však přišla řeč také na společné děti, slečna A. touží mít své vlastní a to již v dohledné době. Pan T. má však děti z prvního manželství a další nechce, i když slečnu A. miluje.

Má se slečna A. s panem T. rozejít, když ví, že on s ní děti nechce a nikdy nebude už chtít? Má slečna A. zůstat s mužem, kterého miluje i za cenu, že nikdy nebude matkou vlastních dětí?

13) Pan a paní V. jsou spokojení manželé, dalo by se říci, že představují ideální pár. Před pěti lety se rozhodli, že si pořídí miminko, avšak stále se jim to nepodařilo. Paní V. přibývají roky a začíná být ze situace nervózní, a tak zvažuje, že by se pokusili o umělé oplodnění. Zároveň si je vědoma, jak velkou psychickou zátěží by takový zákrok byl, a jaká jsou zdravotní rizika takto počatých dětí.

Má paní V. ještě čekat, pokusit se otěhotnět přirozeně a riskovat při tom, že se to nepodaří a po čase nebude možné vyzkoušet ani umělé oplodnění?

Má se pokusit o umělé oplodnění již nyní?

14) Partner paní X občas surově zbije. Přítelkyně jí říká, že podle zákona by dávno mohli být rozvedeni a partner možná i ve výkonu trestu. Paní X je však křesťanka a je přesvědčená, že násilí je podle katechismu něco, co se má pro manželství vydržet.

Má paní X. v manželství zůstat? Proč ano a proč ne?

15) Pan V. je pracovitý člověk, stará se o dům a zahradu, pomáhá zaopatřovat děti. Jeho manželka paní Z. je s ním ve vztahu spokojená, váží si ho pro jeho pracovitost, avšak trápí ji jeho žárlivost. Vždy, když jdou spolu do společnosti a ona si začne povídat s cizím mužem, stačí, aby se během konverzace malinko zasmála a pan V. má důvod žárlit. Doma v soukromí pak pan V. manželce nadává, obviňuje ji z cizoložství a vyčítá jí věci, které by se pravděpodobně jiným jevily jako naprosto nevinné. Paní Z. se po několika takových konfliktech začala vyhýbat chození do společnosti, byť je ve své podstatě společenský člověk. Je takové řešení správné?

Jaké jiné řešení navrhuješ?

Má paní Z. opustit manželství?

Kam by až muselo manželovo žárlení zajít, aby bylo na místě manželství ukončit?

16) Paní L. je velice citlivá, přátelská a společenská žena. Má však nesnadný vztah se svou tchýní. Po posledním konfliktu s tchýní potřebuje paní L. o problému, který zažívá, mluvit s kamarády a příbuznými. Manžel paní L. si ale nepřeje, aby se konflikt takto rozebíral a aby se špatně mluvilo o jeho matce. Paní L. je frustrovaná a nešťastná, potřebovala by si o rodinných poměrech popovídat s někým blízkým.

Má se paní L. s problémem svěřit své kamarádce, i když si to její muž nepřeje? Proč ano a proč ne?

Jaké je jiné možné řešení situace?

17) Pan a paní H. mají malého čtyřměsíčního syna. Paní H. se dostala do sporu se svou tchýní ohledně toho, zda má miminko spát na břiše nebo na zádech. Pan H. jejich spor sleduje, ale sám nemá na věc vlastní názor.

Na jakou stranu se má pan H. přiklonit, má se zastat své manželky nebo své matky?

Jak má pan H. do sporu zasáhnout?

18) Pan a paní Z. jsou osm let manželé a žijí v blízkosti rodičů pana Z. Paní Z. s rodiči svého muže vychází dobře, pan Z. také. Stárnoucí rodiče jsou rádi, že mají syna s rodinou nablízku a tiše očekávají, že se o ně v případě potřeby na stáří postará. Pan Z. však získal dobrou pracovní příležitost, a tak se s paní Z. rozhodli, že se přestěhují do jiného města. To však těžce nesou rodiče pana Z., odchod mu rozmlouvají a nakonec ho začnou i citově vydírat.

Jak se mají pan a paní Z. k situaci postavit?

20) Manželé R. a T. vlastní společně projekční kancelář. Paní R. má na starosti komunikaci se zákazníky a pan T. vytváří samotné projekty. Do zaměstnání dojíždí společně a pracují ve společné kanceláři. Jsou tedy neustále spolu a i když jsou oba klidné povahy, přichází chvíle, kdy se dostávají do konfliktu z přemíry času tráveného spolu. Paní R. navrhuje, aby si od sebe odpočinuli a trávili dovolenou každý zvlášť. Pan T. by zase rád, aby zažívali společně něco jiného než zaměstnání a domácnost, proto by rád jel na dovolenou společně.

Ke komu a proč se přikláníš?

Mají trávit dovolenou společně nebo si mají spíš od sebe odpočinout? Proč společně a proč ne?

21) Pan T. žil dlouhou dobu sám, měl hodně volného času, a tak se mohl hodně věnovat svému koníčku – fotbalu. Odmalička hrál fotbal a ve fotbalovém týmu si našel několik opravdových přátel. Se svými spoluhráči se scházel i mimo tréninky na pivo, na výlet na kole, na sledování zápasu. atd. Když si našel pan T. přítelkyni, začal chtít více svého volného času trávit s ní, a tak už přestal mít tolik prostoru pro své kamarády. Parta jeho kamarádů si však začala stěžovat na nízkou účast pana T. na společných akcích. Pan T. by rád s nimi byl a nepřišel o jejich přátelství, chce se ale také věnovat své nové přítelkyni, protože ji miluje.

Jak má pan T. situaci vybalancovat?

22) Slečna F. a pan K. jsou partneři již osm let. Za tu dobu spolu mnohé zažili. Odešli společně na dva roky do zahraničí, kde oba pracovali. Pobyť v zahraničí však nevyhovoval oběma stejně a začaly první velké neshody, které po čase vyústily v rozchod. Oba zůstali však v kontaktu a po několika měsících se k sobě vrátili. Zjistili, jak moc se mají rádi a jak moc se potřebují. V nově obnoveném vztahu se pak posunuli dále a rozhodli se mít spolu dítě. Brzy však přišly neshody a hádky znovu. Přestože se partneři dobře znají, cítí k sobě silné pouto a milují se, nejsou schopni se nehádat a jediným řešením se zdá být rozchod. Tentokrát je zde však jejich společné dítě, kterému by oba přáli, aby mohlo vyrůstat v úplné rodině.

Mají se partneři rozejít nebo mají spolu zůstat i přesto, že se téměř pořád hádají?

Proč spolu mají zůstat a proč nemají?

23) Paní T. má ráda vycházky do přírody, její muž pan F. podle jejího mínění má raději toulání v historických jádrech měst. Paní T. chce svého manžela potěšit, a tak většinu společných procházek tráví ve městě. Pan F. však ve skutečnosti procházky městem rád nemá, nerad by však paní T. ranil tím, že se v odhadu jeho tužeb mýlí, a tak s ní chodí do měst. Podobně se v odhadu tužeb a přání partnera mýlí i pan F. a paní T. mu také nedokáže říci o mýlce, aby mu neublížila. Dlouhodobě však mají oba pocit, že se neděje to, co je těší.

Má takový vztah smysl?

Kam až může dojít tato ad absurdum dovedená křesťanská vstřícnost?

24) *Pan H. dostal od své ženy k narozeninám teplý zimní bílý svetr, který jeho manželka pro něho vlastnoručně upletla. Pan H. však nemá rád bílé svetry, připadá si v nich zženštile, nechce však svou ženu ranit, a tak za svetr jen slušně poděkuje.*

Má pan H. své ženě říci, že se s dárkem netrefila?

Má raději mlčet a odložit svetr do skříně?

Co až si jeho žena všimne, že svetr vůbec nenosí?

25) *Pan T. a paní F. mají problémy v komunikaci. Pan T. je vysoce postavený manager, celý den řídí mnoho zaměstnanců, jeho práce je náročná na komunikaci. Paní F. má naopak zaměstnání, při kterém komunikuje minimálně, a tak se vždy těší, až si popovídá se svým manželem. Ten se však z práce vrací vyčerpaný a nejraději by zbytek dne mlčel.*

Jak tuto situaci řešit?

Má paní F. také mlčet, proč ano a proč ne?

Má se pan T. přemoci a mluvit se svou manželkou, proč ano a proč ne?

26) *Paní K. dlouhou dobu vadí několik věcí, které její muž dělá. Ráda by mu řekla, aby po snídani uklízel svůj špinavý hrnek do myčky a nenechával ho na stole. A taky by ho chtěla požádat, aby byl vlídnější k jejím rodičům. Pan M. se však komunikaci vyhýbá, tuší, že by došlo k hádce, o kterou nestojí.*

Jak si mají věci vyříkat?

Jak přimět pana M. k dialogu?

Má paní K. přistoupit na řešení pana M. a o věcech dál mlčet, naučit se s nimi žít a raději nevyvolávat hádky?

28) *Partneři se po několika neshodách ohledně množství alkoholu před zábavou domluví, že odejdou tentokrát domů včas a společně. Těsně před odchodem ze zábavy se však pan P. začne dobře bavit a domů se mu nechce...Partnerka mu připomene jejich dohodu, ale on ji odbude tím, ať není tak upjatá a baví se jako on. Ona se naštvě a odchází ze zábavy sama se slzami v očích a pocitem, že je její partner zrádce (nebo něco takového).*

Měla slečna X. přistoupit na změnu dohody a začít se také bavit jako její partner?

Měl pan P. dodržet dohodu, i když se zrovna začal dobře bavit? Proč měl a proč neměl?

29) *Pan a paní B. jsou manželé a žijí společně na faře. Paní B. je na rodičovské dovolené se dvěma malými syny, pan B. pracuje z domova a není tak docela snadné odlišit soukromý a pracovní prostor. Paní B. je z péče o děti unavená, a tak žádá svého manžela, aby se jedno odpoledne v týdnu staral o děti on a ona měla prostor pro sebe. Pan B. s návrhem souhlasí, avšak když začne děti hlídat, přijde soused žádat o pohřeb.*

Co má pan B. udělat?

Má pan B. poslat souseda pryč nebo má děti opět nechat manželce a jít domloutvat pohřeb?

Jak má pan B. odložit neodkladné pracovní záležitosti?

30) *Pan P. pět let po svatbě začal hodně pít. Alkohol měl vždy rád, ale uměl udržet jeho únosnou zdravou míru. Přestalo se mu však dařit v práci a svůj neúspěch začal kompenzovat pitím alkoholu, které se mu vymklo z rukou. Ze společenského veselého usměvavého a nápomocného manžela se stal protivný morous, který kritizuje, nechválí, podezívá, stěžuje si a v domácnosti pomáhá jen minimálně. Paní M. zvažuje, zda zůstat v manželství s mužem, ve kterém už nepoznává toho, kterého si vzala.*

Proč má v manželství zůstat a proč ne?

*Jaké řešení taková situace má?
Kde paní M. udělala podle tvého názoru chybu?
Kde ji udělal pan P.?*

31) Slečna K. a pan Z. spolu mají dva roky vztah, slečna K. by ráda měla už dítě, pan Z. také. Slečna K. by ráda, aby se před tím vzali, a tak navrhuje panu Z. svatbu. Ten si ji však vzít nechce.

Má se slečna K. s panem Z. rozejít?

Jak má slečna K. přimět svého partnera, aby si ji vzal?

Proč si myslíš, že si pan Z. nechce slečnu K. vzít, i když proti společnému dítěti nic nemá?

32) Slečna Z. a pan J. spolu pět let chodí a bydlí spolu. Rádi by se vzali, avšak jejich svatba se zdá být oříškem. Slečna Z. je křesťanka, jiná svatba než v kostele pro ni nepřichází v úvahu. Naproti tomu pan J. je naprostý ateista, víru své partnerky však toleruje a nakonec je za určitých okolností ochoten přistoupit na svatbu v kostele.

Má takové manželství smysl? Proč ano a proč ne?

33) Pan a paní K. si po dlouhé době našli večer, který budou moci strávit společně. Oba mají náročná zaměstnání a starají se o své tři školní děti, navíc pan K. často jezdí na služební cesty, takže není snadné najít společný čas. Na tento společný páteční večer si koupili lístky do divadla a pan K. rezervoval místo v restauraci na večeři po divadle. Ve středu však paní K. zavolá její dobrou přítelkyni, se kterou se dlouhou dobu neviděli a která žije v zahraničí, že přijede do města, ale bude tam pouze v pátek večer, poté musí pokračovat dál v cestě na svatbu své sestřenicí.

Co má paní K. udělat a proč? Má zrušit večer s manželem nebo má odmítnout svou kamarádku?

Co má udělat pan K.?

34) Pan a paní T. rádi tráví dovolenou společně. Pan T. je nejšťastnější, když jedou společně do hor, pořádají túry a prožijí aktivní dovolenou. Paní T. má zas raději dovolenou u moře, říká, že si tak více odpočine a nabere síly. Většinou se jim dařilo vyjet si v roce na společnou dovolenou dvakrát, jednou k moři a jednou na hory. Tento rok však nezbyly dny dovolené a musí se rozhodnout, zda pojedou k moři nebo na hory. Pan T. by rád na hory, ale ví, že by to pro paní T. nebyl moc odpočinek, který potřebuje. Paní T. by ráda k moři, ale ví, že by se tam její muž brzy nudil a nebyla by to jeho vysněná a naplňující dovolená.

Co mají udělat a proč?

Co má udělat pan T. a proč?

Co má udělat paní T. a proč?

Příloha 3 - Výběrový soubor sedmi dilematických situací

„Svetr“

Pan Josef dostal od své ženy k narozeninám teplý zimní bílý svetr, který jeho manželka pro něho vlastnoručně upletla. Pan Josef však nemá rád bílé svetry, připadá si v nich zženštilé, a proto svetr nechce nosit.

„Zábava“

Po několika předchozích neshodách se partneri před zábavou domluví, že odejdou tentokrát domů včas a společně. Těsně před dohodnutým odchodem ze zábavy se však pan J. začne velmi dobře bavit a domů se mu proto nechce. Paní Eva mu připomene jejich dohodu a předchozí špatnou zkušenost, je smutná, že pan Josef nechce jít domů.

„Svatba“

Slečna Eva a pan Josef spolu mají dva roky vztah, slečna Eva by ráda měla už dítě, pan Josef také. Slečna Eva by ráda, aby se před tím vzali, a tak navrhuje panu Josefovi svatbu. Ten si ji však vzít nechce.

„Nevěra“

Paní Eva byla svému muži nevěrná. Svého činu lituje, ale rozhodla se mu nepřiznat. Vnímá ale, že nevěra narušila jejich intimitu a ráda by ji přiznáním získala zpátky.

„Manželský večer“

Manželé pan Josef a paní Eva si po dlouhé době našli večer, který budou moci strávit společně. Oba mají náročná zaměstnání a starají se o své tři školní děti, navíc pan Josef často jezdí na služební cesty, takže není snadné najít společný čas. Na tento společný páteční večer si koupili lístky do divadla a pan Josef rezervoval místo v restauraci na večeři po divadle. Ve středu však paní Evě zavolá její přítelkyně, se kterou se dlouhou dobu neviděli, že bude výjimečně po dlouhé době v pátek večer ve městě. Zároveň pana Josefa osloví jeho rodiče, že by ten večer potřeboval pomoci se stěhováním.

„Násilí“

Partner paní Evu občas surově zbije. Přítelkyně jí říkaly, že podle zákona by dávno mohli být rozvedení a partner možná i ve výkonu trestu. Paní Eva je však křesťanka a je přesvědčená, že násilí je něco, co se má pro manželství vydržet.

„Okouzlení“

Pan Josef je slušně vychovaný disciplinovaný člověk. Jeho partnerka paní Eva si ho váží pro jeho charisma a pevnost ve vztazích, domnívá se, že jednou bude dobrým otcem. Pan Josef začal mít problémy s alkoholem, ale díky své disciplinovanosti a podpoře paní Evy problém zatím zvládnul.

Paní Eva na společenské akci pořádané jejím zaměstnavatelem potká muže, který ji okouzlí svou spontánností a začne se vedle svého partnera cítit neuvolněně a stísněně. Brzy ji přijde na mysl, zda se ve výběru partnera nespolekla a neměla by raději být s někým více uvolněným a živelným, vedle koho by žila jednoduše jinak.